

V Bračanu
nova šola za Slovence
s Krminskega

Gospodarstveniki za pospešitev
načrtovanja hitre železnice

Mateja
Bogatec
končala
reprezentančno
kariero

21

V FJK začetek pouka
na slovenskih šolah

5, 8, 14, 15

Primorski dnevnik

*Neurejeni
paberki
z bazovske
gmajne*

DUŠAN UDÖVIĆ

Uspeh včerajšnje slovesnosti na bazovski gmajni bi bilo razbrati na obrazih udeležencev. Bilo jih je res veliko, iz naših krajev v deželi in Primorske nasploh. Opazno je bilo veliko število mladih, tako da si je moral premisliti, kdor ni verjel, da je lahko sporočilo štirih junakov aktualno tudi za vnuk in pravnike. Lep dan je prispeval svoje, nastopajoči in pevci so se v sicer malce pre-dolgem programu izkazali, z gmajne je množica odhajala v zadovoljstvu. Kakšno drobno pripombo pa je po grdi novinarski navadi vseeno mogoče pristaviti.

Veliko je bilo visokih gostov, zlasti iz Slovenije, pomen obletnice je dodatno ovrednotila prisotnost slovenskega premiera Boruta Pahorja, ki je prišel skupaj z nekaterimi ministri in drugimi vladnimi predstavniki. Tu pa se gre vendarle vprašati, kje so bili nekateri gostitelji. Ne mislim na prireditelje, ki so svojo nalogo opravili brezhibno, pač pa na visoke upravitelje, ki bi že po pravilih državnega bontona sodili zraven. Čast so reševali župani okoliških občin in predsednika tržaške pokrajine, deželne in tržaške občinske uprave ni bilo zraven. Tu smo kljub deklaracijam in gestam dobre volje (tržaški župan je ob drugih priložnostih vendarle obiskal spomenik) očitno še vedno pred eno in isto bariero. Bazoviški junaki za pretežni del italijanske politike ostajajo tabu, nehvaležna tema, ki se ji v najboljšem primeru gre izogniti. Kljub temu, da jih zgodovinska veda, ko ne zbere v kalne vode revizionizma in načrtnega potvarjanja, vse pogosteje pošteno vključuje v tok dogajanja, kar je v nedeljo naredil tudi zgodovinar Raoul Pupo. Vtis je, da je bilo na bazovski gmajni tudi italijanski someščanov bolj malo, kar sicer ni nobena novost ali presenečenje, vedno znova pa se postavlja vprašanje, ali naredimo dovolj, da bi jih bilo več.

Nazadnje lahko rečemo, da je bil govor pesnika Miroslava Košute (v celoti je objavljen na naši spletni strani) pričakovana sol nedeljskega shoda, briljanten primer tega, kako preprtičljivo lahko deluje sinteza izbrane oblike in vsebine. Lepo bi bilo, če bi v resnici kaj zaledel njegov (in ne samo njegov) apel k enotnosti in pomladitvi naših vrst.

BAZOVICA - V nedeljo osrednja svečanost ob 80-letnici ustrelitve bazoviških junakov

Zavezani spominu, enotno v bodočnost

Nagovori Boruta Pahorja, Miroslava Košute in Raoula Pupa

BAZOVICA - Osrednje sporočilo svečanosti ob 80-letnici ustrelitve bazoviških junakov, ki je ob prisotnosti velike množice potekala v nedeljo popoldne pri spomeniku na bazovski gmajni, bi lahko strnili v eno misel: ne pozabimo in bodimo enotni. To namreč izhaja iz posegov predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja ter govornikov Miroslava Košute in Raoula Pupa. Poseben pečat svečanosti, uvod v katero sta bila orientacijski pohod tabornikov Rodu Modregra vala in jubilejni trideseti pohod v organizaciji AŠZ Sloga, pa so dali mladi izvajalci, ki so poskrbeli za zanimiv scensko-glasbeni projekt.

Na 2. in 3. strani

Mladi iz Evrope brez strahu o večjezičnosti

Na 4. strani

V Nabrežini praznično ob 110-letnici društvenega praporja

Na 9. strani

V Mielo se vrača festival I mille occhi

Na 12. strani

V Zagradu ženska utečna v kanalu

Na 14. strani

V Tržiču tatovi v baru tri tedne po odprtju

Na 14. strani

Draguljarna Skerlavai

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

ŠOLA ZA NEMŠČINO
Hildegard Bayer
Profesorji nemškega maternega jezika

Največ po 8 slušateljev v skupini

Tečaji:

- za različne starostne stopnje
- za podjetja
- individualni tečaji

Certifikati za študijski kredit - Bogata knjižnica in videoteka

INFORMACIJE: pon. - pet. 10.15-13.00/15.30-18.30
Ul. Ginnastica 3, 1. nadstr., tel. 040 661050 e-mail: hildegardbayer@tin.it

(Šola ima pooblastilo - MD 19.11.1983 - Ital. Šolskega ministrstva, Splošnega ravnateljstva za kulturne izmenjave.)

9 771124 666007

AŠZ SLOGA - Jubilejni, 30. planinski pohod Bazoviških junakov

Nad 800 pohodnikov prikorakalo na gmajno

Rekordna udeležba - Najzvestejši pohodniki in društva nagrajeni

Pri AŠZ Sloga, ki prireja vsako leto tradicionalni pohod Bazoviški junaki, so sicer letos pričakovali rekordno udeležbo, saj je pohod (tokrat že trideseti po vrstii) iz leta v leto bolj pri-

ljubljen - tako velik odziv pa je presegel celo najbolj rožnata predvidevanja. V nedeljo zjutraj se je na zbirališču pri bazovskem kalu zbrala prava množica in na pot je krenilo preko 800 pohod-

nikov, tako da je med samim pohodom prihajalo do pravih zastojev!

S tem tradicionalnim pohodom na Kokoš so se štirih bazoviških junakov spomnili tako domači ljubitelji Kraša kot planinci iz Slovenije, ki so se v Bazovico pripeljali s številnimi avtobusi. Pot je pohodnike tudi letos vodila po že ustaljeni poti od Bazovice do Jezera, Drage, Peska in Gročane na vrh hriba Kokoš, od tu pa na bazovsko gmajno, do katere so pohodniki prišli v strnjene koloni, ki jih ni bilo videti konca. Pogled na tako dolgo vrsto udeležencev vseh starosti, ki so se za slovenskimi in borčevskimi zastavami spuščali na prirošče osrednje spominske svečanosti,

je bil res veličasten; zelo razveseljivo pa je tudi dejstvo, da je med udeležencimi vsako leto več mladine.

Pohod ni tekmovalnega značaja, vendar so bili najzvestejši tudi letos nagrajeni ob žigovanju izkaznic na Kokoši: kdor je opravil dva pohoda je prejel bronasto značko, za štiri srebrno, za šest zlato, posebno priznanje – umetniško izoblikovan kamen, delo Pavla Hrovatina – pa so prejeli tisti, ki so se pohoda udeležili desetkrat oziroma dvajsetkrat.

Po osrednji proslavi so se gostje zbrali v prostorih bazovske Gospodarske zadruge, kjer je predsednik AŠZ Sloga Primož Možina s spominsko plaketo nagradil planinska društva, ki so se v

vseh teh letih redno in množično udeleževala pohoda Bazoviških junakov, in sicer Planinsko društvo Ravne na Koroškem, Obalno planinsko društvo Kopar, Planinsko društvo Snežnik iz Ilirske Bistrike, Planinski odsek Kulturnega društva Bazovica iz Reke, Slovensko planinsko društvo Trst, Slovensko planinsko društvo Gorica, planinski odsek Smučarskega kluba Devin in Planinsko društvo Sežana. Posebnega priznanja je bil deležen tudi »idejni oče« spominskega pohoda in njegov neutrudni organizator vse od leta 1980 Viktor Stopar, ki mu je Slogin predsednik ob bučnem ploskanju vseh prisotnih poklonil umetniško delo Pavla Hrovatina. (INKA)

ROD MODREGA VALA - Pobude ob 80-letnici usmrtnitve štirih bazoviških junakov

Svež orientacijski izziv

Prvič so priredili dvodnevni orientacijski pohod - V soboto pa poskrbeli za tradicionalni taborni ogenj - Častna straža na proslavi

Novost v sklopu letošnjih proslav v spomin na ustreljene bazoviške junake je bila nedvomno zamisel tabornikov Rodu modrega vala iz Trsta in Gorice, ki so poskrbeli za dvodnevni BOP oz. Bazoviški orientacijski pohod. Priprave so stekle že v petek, ko so taborniki pripravili generalštab in uredili tekmovalno progno. Sobotni del tekmovanja je bil namenjen skupinam tabornikov in skavtom z obe strani meje. Na štartu se je ob 10. uri zbralo 5 povečanih mladih ekip, ki se je podalo na skorajda šesturno pot od Bazovice, mimo Gropade, proti Lipici pa vse do cilja pri spomeniku na bazovski gmajni. Vsaka ekipa je morala na progi najti kontrolne točke, prestat v spremnostnih preizkušenjih (od minskega polja, na primer, do spoznavanja signalizacije in vodenja samokolnice z zakritimi očmi) in rešiti orientacijsko presenečenje, za katerega so s svojo strokovno pomočjo poskrbeli člani orientacijskega odseka pri Gaji. K uspehu tekmovanja je pripomogel seveda tudi sončen in topel dan, medtem ko je tekmovalce zvečer čakala taborniška večerja. Po nej pa je bil na sporednu tradicionalni **taborni ogenj**, ki je bil po mnenju mnogih eden izmed najlepših in najbolje obiskanih, odkar jih že enejet let prirejajo taborniki RMV. Na gmajni se je namreč zbralo res veliko ljudi, ki je prisluhnilo programu taborniških in narodnih oz. rodoljubnih pesmi ter recitacij, ki so ga sestavili mladi organizatorji.

V nedeljskem delu BOP-a se je lahko tabornikom pri tekmovanju lahko pridružil kdorkoli. V športnem centru Zarja se je tako v zgodnjih jutranjih urah zbralo 9 dvo- ali štiričlanskih novih ekip. S kompasom in orientacijsko kartou v rokah so se podali na nekajurni pohod, med katerim so morali seveda tudi odgovarjati na vprašalnik in reševati različne zabavne naloge - njihov podvig pa se je zaključil s kosiom na vrhu Kokoši. Od tod so tekmovalci z ostalimi planinci sestopili do prireditvenega prostora, kjer se je ob njihovem masovnem prihodu proslava tudi uradno začela.

Organizatorji so bili nad dvodnevним bazovskim dogajanjem zelo zadovoljni, saj je vse uspelo po načrtih in brez večjih težav. Bazovsko športno društvo Zarja jim je vseskozi nudilo prostore in eno izmed nogometnih igrišč, kjer so skupine v soboto prenočevali, v nedeljo pa se tam zbrale na sklepnom nagrajevanju. Pri pripravi obrokov pa so jim priškočili na pomoč tudi nekateri starši. (sas)

Na zgornji fotografiji zbor udeležencev Bazoviškega orientacijskega pohoda (BOP) pri športnem centru Zarja, spodaj pa tradicionalni večer ob tabornem ognju na bazovski gmajni

KROMA

ŠE TA TEDEN

Primorska poje in 37. Pokal bazoviških žrtev

Spominskih dogodkov ob 80-letnici usmrtnitve Ferda Bidovca, Zvonimira Miloša, Frana Marušiča in Alojza Valenčiča pa še ni konec.

V petek, 17. septembra, bo v športnem centru Zarja v Bazovici na sporedni zaključni koncert Primorske poje v priredbi Zveze slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s SKD Lipa iz Bazovice. Organizatorji Primorske poje - Zveza pevskih zborov primorske, ZSKD in druge partnerske organizacije - so se odločili, da bo letosnjeg, 41. izvedba najpomembnejše pevske revije v našem prostoru, v celoti posvečena ravno 80. obletnici pobjoga bazoviških junakov in hkrati 90. obletnici poziga Narodnega doma v Trstu. Od februarja je v sklopu 41. Primorske poje zaživel šest pevskih večerov - trije na Tržaškem, dva na Goriškem in eden na Videnskem.

Na oder bodo v petek stopili pevci oz. pevke domačega MePZ Lipa (dir. Tamara Ražem-Locatelli), ŽePZ Rože iz Nove Gorice (dir. Silvan Zavadl), MoPZ Bazovica z Reke (dir. Franjo Bravdica), MoPZ Srečko Kosovel iz Ajdovščine (dir. Matjaž Šček) in TPPZ Pinko Tomažič (dir. Pia Cah). Koncert se bo začel ob 20. uri. Tudi program, ki ga bodo zbori izvedli, je deloma prilagojen namenu koncerta. Ob zaključku pa bo vseh 200 nastopajočih pevcev za počastitev dogodka slovesno zapelo Vstajenje Primorske.

V soboto, 18. septembra, pa bo zaživel tradicionalni, članski moški in ženski mednarodni odbojkarski turnir za 37. Pokal bazoviških žrtev, ki ga prireja AŠZ Sloga. Na Opčinah in v Repnu bodo v soboto in v nedeljo nastopile ekipe iz Italije, Slovenije, Hrvaške in Avstrije.

OSREDNJA NEDELJSKA SVEČANOST - Več tisočglava množica sledila dogajanju

Sporočilo z bazovske gmajne: ne pozabimo in bodimo enotni

Nagovor slovenskega premierja Pahorja ter govora M. Košute in R. Pupa - Zanimiv kulturni spored mladih

V smeri urinega kazalca:
predstavniki krajevnih uprav polagajo vence, nagovor predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja, množica udeležencev ter govornika Raoul Pupo in Miroslava Košuta

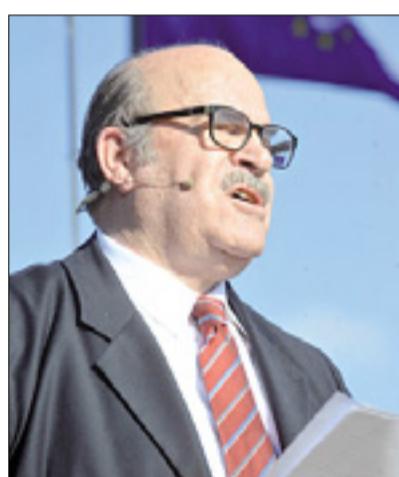
KROMA

BAZOVICA - Ne pozabimo in bodimo enotni: to je sporočilo govorov, ki smo jih slišali v nedeljo popoldne v Bazovici, kjer se je na gmajni, kjer so 6. septembra 1930 ob zori odjeknili strelji, ki so prekinili življenja Ferda Bidovca, Zvonimira Miloša, Franja Marušiča in Alojza Valenčiča, zbrala več tisočglava množica (po nekaterih ocenah okoli tri tisoč ljudi), ki jo je privabila osrednja svečanost ob 80-letnici ustrelitve bazovskih junakov: bili so bivši borci, veterani

nju tega, kako težko je bilo konec dvajsetih in tridesetih let prejšnjega stoletja braniti duhovni pešač, po katerem smo gospodar na svoji zemljini in v svoji jezikovni krajini.

Potem ko sta prisotne pozdravila predsednik Odbora za pravoslovno bazovških junakov pri Narodni in študijski knjižnici Milan Pahor ter predstavnik slovenskih domoljubnih in veteranskih organizacij polkovnik Miha Butara, je napočil čas za nagovor predsednika slovenske vlade: »Danes smo se ob tem jubileju zbrali v Bazovici, ker nam ni vseeno in ker nočemo pozabiti, da so morali ljudje, ki so imeli pogum in ki so imeli vizijo svobodnega sveta, izgubiti tisto, kar je najdražje, življenje, da lahko zdajšnje generacije Slovencev, Italijanov, Hrvatov in drugih živimo svobodno življenje s polnimi pljuči,« je dejal Borut Pahor in opozoril na sporočilo dvajsetega stoletja, da je zelo pomembno, kateri ideali nas navdihujejo in katerim idealom se predajamo: ali so to ideali filozofij in ideologij o večvrednosti neke-

in člani domoljubnih organizacij, predstavniki krajevnih uprav, skvati in taborniki, narodne noše, pevci, godbeniki in drugi udeleženci z zastavami vseh vrst, ki so z aplavzom pozdravili prihod pohodnikov in zbrano sledili polaganju vencov. Bilo je tudi veliko pomembnih gostov, predvsem iz Slovenije (razen nekaterih izjem uradnih italijanskih predstnikov nismo videli), od koder sta prišla predsednik vlade Borut Pahor in minister za šolstvo Igor Lukšić, medtem ko je ministrica za kulturo Majda Širca svojo sicer napovedano udeležbo odpovedala zaradi bolezni v družini. Ko bi bila prisotna, bi v svojem nagovoru med drugim potudarila potrebo po spominu in ponoranje-

ga človeka, rase, vere in političnega prepranja ali pa misel in vera, da smo vsi enaki, čeprav smo si različni. Pogumni in srčni ljudje, kot so bazovški junak, so po Pahorjevi besedah dali »naše roke odgovornost, da danes za ta in naslednja pokolenja poskrbimo za to, da se nekateri temne sence prejšnjega stoletja ne bi nikoli več povrnile.«

Na potrebo po spominjanju je opozoril tudi italijanski govornik, tržaški zgodovinar Raoul Pupo, ki je opozoril, da se danes v Italiji zavest o tem, kar je bil fašizem, ošibila bodisi zaradi časovne razdalje, a tudi zaradi jasnega načrta zamegljevanja. Zato se je treba najprej spomniti, kaj je bil fašizem: bil je nasilje, proizvod krize demokracije, nestrost, nacionalizem, imperializem in protislavanstvo. Pupo je poudaril upor Slovencev in Hrvatov proti fašizmu, pa tudi poznejše tragedije druge svetovne vojne in povojnega časa, pri čemer je poudaril predvsem pomen ovrednotenja jezikovnih manjšin, priznanje spomina drugega, spoštovanje spomina na trpljenje in očiščenje spomina.

Slavnostni govornik, tržaški pesnik Miroslav Košuta (njegov in Pupov govor objavljamo v celoti na spletu), je dejal, da shajanje ni le formalen poklon, ampak izraz zave-

sti, da je treba dobojevati boj bazovških junakov: »Vsem so na očeh velike spremembe zadnjih let, a vsak dan znova potruje, kako so dosežki na trhlih temeljih, sogovorniki nemalokrat dvولي, sklepni dvorezni. Živimo pač na prepišnem koridorju, kjer se rovarjenje in ščuvanje, potvarjanje zgodovinskih dejstev in razpihanje sovraštva bogato obrestujejo,« je dejal Košuta in spomnil na dogajanje v Regiji, kjer »zadostuje menjava občinskega sveda, da se čez noč drastično spremeni odnos do manjšine vsem zakonom navkljub.«

Marsikdaj pogrešamo tudi »varno narocje domovine, njeno predanost in toplino mimo načelnih izjav solidarnosti,« je dejal Košuta in podal primer Borisa Pahorja, ki je moral zasloveti v Franciji in drugod po svetu, da ga je spoznal italijanski del rodnega Trsta in v tej novi luči tudi »dežela Kranjska«. Pa tudi znotraj naše narodne skupnosti ni vse, kot bi moral biti zaradi razcepljenosti društev in organizacij, zato je napočil čas »za združitev vsega sorodnega, da se kulturne dejavnosti po naših hirajočih vaseh zlijejo v eno. Samo enotni lahko preživimo,« je dejal pesnik, ki enotnost ne vidi v združevanju v eni

sami politični stranki, ampak v združitvi krovnih organizacij, kar je ranj »neodložljiva zgodovinska nujnost.« Potrebeni so »novi ljudje za nove poti«, uspehe pa merimo »z rastjo kvalitete, z utrjevanjem narodne zavesti in z oblikovanjem identitete.«

Nedeljsko svečanosti se je udeležilo tudi veliko mladih, ki so bili tudi glavni protagonisti sporeda v režiji Marijana Bevkja: na tu omenimo povezovalca Cecilija Blazutič in Roka Andresa, trobentača Janka Andolška in Jana Forausa, recitatorje Patrizio Jurincic, Mairim Cheber in Matijo Kralja, združeni mesni mladinski pevski zbor s Tržaškega pod vodstvom Aleksandre Pertot (s korepetitorko Cinzio Sancin), godbo na pihala Viktor Parma iz Trebč pod vodstvom Luke Carljia in mlade plesalce društva Mosp s koreografijo Raffaello Petronio. Mladi nastopajoči so izvedli zanimiv scenko-glasbeni projekt Aleksandre Pertot s prepletanjem branja poezij, plesa in petja skladb, med katerimi velja omeniti predvsem krstno izvedbo pesmi Tigrovcem, ki jo je na besedilo Andreja Jelačina uglasbil Jakob Jež.

Ivan Žerjal

Nedeljsko svečanost so zaznamovali mladi, bodisi kot nastopajoči pevci (levo) bodisi kot taborniki in skvati (desno)

KROMA

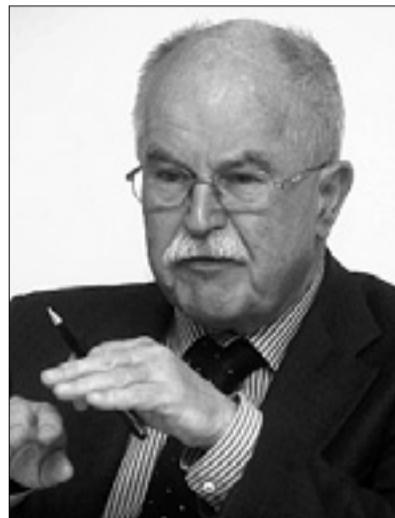
KOROŠKA - Seminar MENS v Pliberku

Pod geslom Ne bojimo se o jezikovni pestrosti v Evropi

Mlade iz vse Evrope pozdravila minister Žekš in visoki predstavnik EU v BiH Inzko

CELOVEC - Večjezičnost in jezikovna pestrost v Evropi sta v žarišču seminarja Mladin evropskih narodnih skupnosti (MENS) v Pliberku, ki se je začel včeraj in bo trajal do 18. septembra. Geslo prireditve, na kateri sodeluje okrog 100 mladih iz vse Evrope, je »We do not fear« (Ne bojimo se!), otvorite pa sta se kot častna gosta udežila visoki predstavnik EU v BiH Valentin Inzko in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš. Seminar priznajo slovenske mladinske organizacije na Koroškem: Koroška dijalska zveza (KDZ), Mlada Enotna lista (Mlada EL), Klub slovenskih študentk in študentov na Koroškem (KSŠSK) ter Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju (KSŠSD).

Prav geslo »Ne bojimo se« je navdušilo častnega pokrovitelja seminarja Valentina Inzka. Visoki predstavnik Evropske unije v Bosni in Hercegovini (in predsednik NSKS) je poudaril, da ne bi bil na tem položaju, če bi se bal. Zato je pozval mladino, naj se brez strahu bo-

Boštjan Žekš ARHIV

Valentin Inzko ARHIV

ri za svojo večjezičnost, brani kulturo in tudi narečja, predvsem pa se ne sme batiti boja proti nepravičnosti in zatiranju. »Mladina mora brez strahu razvijati talente,« je mlade opogumil Inzko.

Na odprtje seminarja MENS je v Pliberk prišel tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš. Gost iz Slovenije je med drugim poudaril, da dvojezičnost pridobiva

vse bolj na pomenu prav ob meji med dvema državama. »Zgodovina 20. stoletja ni bila dobra za Evropo in ni bila dobra za manjštine, meje so bile sovražniki - ker pa zdaj mej ni več, je težko imeti sovražnika ob meji,« je dejal Žekš. Ob tem je izrazil upanje, da bo mladina v bližnji bodočnosti položaj še izboljšala v prid manjin, sožitja in dvojezičnosti. Po mnenju Žekša ima Evropa namreč še premalo posluha za manjšinska vprašanja, vendar je tudi v tem pogledu optimist, da bo mladina, če bo združila moči, v teh prizadevanjih pridobila tudi več politične moči, s tem pa tudi politične teže.

Predsednik delovnih skupin Mladine evropskih narodnih skupnosti (MENS), koroški Slovenec Daniel Wutti, je povedal, da bodo gostom iz cele Evrope pripravili pester spored, predvsem pa jim želijo približati politične razmere na Koroškem, to pa ob upoštevanju regionalnih posebnosti. Wutti je tudi član predsedstva Mladine evropskih narodnih skupnosti. (I.L.)

STRASBOURG - Gostitelj je bil slovenski evropski poslanec Lojze Peterle

Slovenci iz treh držav spoznavali delovanje evropskega parlamenta

STRASBOURG - Slovenci iz Avstrije, Italije in Slovenije so bili prejšnji teden na skupnem obisku Evropskega parlamenta v Strasbourgu. Obiskali so Evropski parlament in si v živo ogledali delovanje te edine neposredno izvoljene evropske institucije. Med drugim so se seznamili s pristojnostmi in aktivnostmi Evropske zveze na področju manjin, kulture in čezmejnega sodelovanja.

Njihov gostitelj, evropski poslanec iz Slovenije, Lojze Peterle je ob tem povedal, da manjšine lahko v Evropskem parlamentu računajo na veliko pozornost poslank in poslancev. »V svobodi in prostovoljno združeni Evropi morajo biti priznane in dobradoše vse identitete. V Evropsko unijo smo vstopili z željo, da bi vsi Slovenci lahko neovirano živeli v skladu s svojo identiteto,« je dejal Peterle in zagotovil pomoč pri prizadevanjih za dosledno uveljavitev pravic Slovencev v vseh sedanjih državah ter pozdravljal začetek upoštevanja odločb avstrijskega ustavnega sodišča glede dvojezičnih krajevnih napisov.

Na konferenci v Evropskem parlamentu so udeležence poleg Peterleta navorili še Damijan Bergant, veleposlanik Slovenije pri Svetu Evrope in Barbara Sušnik, svetovalka na veleposlaništvu. Delovanje Evropske unije in Evropskega parlamenta ter možnosti za povezovanje Slovencev pa je predstavil Klemen Žumer, svetovalec ELS v Evropskem parlamentu in podpredsednik NSi za Slovence v zamejstvu in po svetu.

»Tovrstna srečanja so zelo pomembna, ker nam približajo delovanje evropskih institucij in delo poslancev v Evropskem parlamentu, kar vse bolj usmerja naš in vseevropski razvoj. Poleg tega je zelo koristno medsebojno spoznavanje in izmenjava izkušenj med nami udeleženci,« je po obisku povedal Nanti Olip, podpredsednik NSKS in dal, da so lahko ugotovili, da se vsi in vse-povsod srečujejo s podobnimi problemi, ki pa jih lahko rešujejo skupno in s pomočjo evropskih institucij. »Slovenci smo enakopraven del evropske resničnosti. To živo spoznanje in evropskih metropolah nam daje samozavesti in krepi narodnostno identiteto,« je še poudaril.

Srečanja se je udeležil tudi Julian Čavdek, pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti (SSk) za Goriško, ki se je v imenu SSk zahvalil za možnost obiska evropskega parlamenta v Strasbourgu: »To je izredna priložnost, na katero se moramo Slovenci, še posebno tisti, ki živimo v zamejstvu, bolj sistematično obrati. Zadovoljni smo zaradi novih pove-

zav, ki smo jih vzpostavili. Smatram, da so taki obiski zelo pomembni in upam, da se bodo še nadaljevali.«

Pavel Zablatnik, ki je skupino spremjal kot soorganizator v imenu Doma pro-

svete Sodalitas v Tinjah na Koroškem pa je povedal, da razvijanje in ustvarjanje skupne Evrope temelji na dobri osveščenosti in živi izmenjavi med akterji doma in v evropskih institucijah. Poudaril je še,

da je spodbujanje in uresničevanje perspektivnih skupnih projektov obsežna naloga in poseben izobraževalni iziv, s katerim se aktivno sprostijo tudi Katoliški dom prosветe Sodalitas v Tinjah.

Slovenci iz treh držav pred Evropskim parlamentom v Strasbourgu

SLOVENIJA - HRVAŠKA Ministra Žbogar in Jandrovčić z optimizmom gledata na reševanje odprtih vprašanj med državama

BRUSELJ - Zunanja ministrica Slovenije in Hrvaške, Samuel Žbogar in Gordan Jandrovčić, sta v Bruslju izrazila optimizem glede reševanja odprtih vprašanj med državama.

Oba sta izpostavila, da se ta teden sestaneta predsedujoča mešani komisiji za reševanje odprtih vprašanj med državama. Na tem sestanku bosta Hrvaška in Slovenija po Žbogarjevih besedah poskušali razrešiti tudi vprašanje izmenjave ratifikacijskih listin arbitražnega sporazuma. O tem, ali bo to vprašanje dejansko razrešeno, je sicer po Žbogarjevih besedah še prekmalu govoriti.

Hrvaški minister pa je poudaril,

da se Slovenija in Hrvaška še naprej pogovarjata v "prijateljskem in evropskem duhu". "Verjamemo, da bomo vsa odprta vprašanja, tudi vprašanje Ljubljanske banke, rešili v obojestransko zadovoljstvo," je menil.

Jandrovčić je tudi izrazil prepričanje, da bo Hrvaška pristopna pogajanja končala do srede prihodnjega leta.

Minister Žbogar je na vprašanje, ali je glede na odprta vprašanja med državama ta rok realen, odgovoril, da se ta vprašanja rešujejo in da "časovnica, ki jo Hrvaška postavlja sama zase, sovpada s časovnico, v kateri predvidimo rešitev odprtih vprašanj".

Minuli teden ceste terjale pet življenj

LJUBLJANA - V minulem tednu se je na slovenskih cestah zgodilo pet prometnih nesreč s smrtnim izidom, v katerih je umrlo pet ljudi. Letos so slovenske ceste doslej terjale 97 smrtnih žrtev, v enakem obdobju preteklega leta pa 130, so sporočili s policije.

Zadnja smrtna nesreča se je prijetil v nedeljo na primorski avtocesti, kjer je med Logatcem in Uncem življenje izgubila 23-letnica iz okolice Postojne.

Kot so ugotovili je mlada voznica zapeljala z vozišča po nasipu, nesreča pa je bila zanjo usodna, so včeraj sporočili iz Policijske uprave Ljubljana. Delekle je vozilo iz smeri Vrhnik proti Postojni. Pri kraju Laze je zapeljala desno izven vozišča avtomobilske ceste in preko koinske odbojne ograje zdrsnila po brežini avtomobilske ceste, kjer je vozilo trčilo v drevo, nato pa se je prevračalo po nasipu, kjer je obstalo. Voznica je umrla na kraju nesreče, so zapisali policisti.

Cariniki v koprskem pristanišču odkrili 13 ton pretihotapljenega tobaka

KOPER - Cariniki so v koprskem pristanišču v začetku septembra v zabojniku na tovorni ladji, ki je priplula iz Kitajske, odkrili skoraj 13 ton neprijavljenega tobaka. Iz takšne količine tobaka bi lahko izdelali več kot 12 milijonov cigaret, so sporočili s carinske uprave.

Med 1734 zabojniki, ki jih je ladja raztovorila v Kopru, so jih 17 določili za podrobnejši pregled. Nato so vse pregledali z mobilnim rentgenom, ob pregledovanju posnetkov pa opazili nepravilnosti, ki so nakazovale možnost tihotapljenja. Zato so se odločili, da pošiljko še fizično pregledajo. Prijavljene torbe so bile samo v prvih nekaj vrstah, za njimi pa so cariniki našli neprijavljen tobak za kajenje.

Mleko s Koroške preko Benetk v svet

CELOVEC - Logistični center "Alplog" na Brnci blizu Beljaka na Koroškem in pristanišče v Benetkah naj bi v bodoče okrepila sodelovanje. To željo je ob obisku v Benetkah izrazil koroški deželní glavar Gerhard Dörfler, ki je ob tej priložnosti lobiral tudi za tako imenovano jadransko os. Koroški deželní glavar je v pogovorih še posebej izpostavil centralno lego logističnega centra na Brnci, prav to dejstvo pa bi bilo lahko tudi za pristanišče v Benetkah posebenega pomena. Ob tem je Dörfler navedel primer, da bi s tem sodelovanjem lahko prevažali mleko iz Koroške v ves svet. (I.L.)

tmedia razpis za promotorje

Posel, kot je naš in podjetje, kot je naše, je vedno na preži za novimi, svežimi, naprednimi idejami. Razvijamo nove oblike promocije, za izvedbo potrebujemo vas. Simpatične, komunikativne, prilagodljive, iznajdljive, vesele... Prepričani smo, da vas je tam zunaj veliko.

Kaj boste počeli za nas:

- se sprehajali po mestu,
- se pogovarjali v slovenskem in italijanskem jeziku,
- nosili obleke, ki bodo komunicirale promocijska sporočila,
- delili promocijski material,
- nosili predmete, ki predstavljajo kreativni del zasnove promocijske akcije,
- kaj zaigrali, če bo potrebno.

Če mislite, da ste eden od njih, nam pošljite e-pismo s svojim življenjepisom in priloženo fotografijo na naslov:

job@tmedia.it

ŠPETER - Na treh različnih lokacijah

Pouk normalno stekel tudi v dvojezičnem šolskem centru

Prisoten tudi deželnji odbornik Roberto Molinaro - Zdaj pomembna hitra obnova strega sedeža

ŠPETER - Po večmesečnih polemikah, ki so se začele po zaprtju sedeža Večstopenjskega dvojezičnega šolskega centra v Špetru zgodaj spomladi letos, se je včeraj takot drugod v Furlaniji-Julijski krajini tudi za učence in dijake slovensko-italijanskega učnega zavoda začel pouk v novem šolskem letu. Začetku je s svojim obiskom dal dodatni poudarek deželnji odbornik za šolstvo Roberto Molinaro, ki so ga med drugimi ob ravnateljici dvojezičnega zavoda Živi Gruden spremljali še ravnateljica deželnega šolskega urada Daniela Beltrame, špetrski župan Tiziano Manzini in deželnki svetnik Roberto Novelli.

Molinaro je svoj obisk dvojezičnega zavoda, ki ga lingvisti in vzgojitelji postavljajo kot zgled odličnosti in ki ob paralelnem učenju slovenščine in italijansčine ponuja tudi nemščino in angleščino, začel v dijaškem domu Paola Diacona, kjer imata začasni sedež dvojezični vrtec in en prvi razred osnovne šole. Skupno je tu našlo streho nad glavo 65 otrok, ki imajo po besedah ene od šestih učiteljic na razpolago dovolj prostora, da lahko pouk poteka po načrtih.

Trije razredi dvojezične nižje srednje šole imajo svoje začasne prostore na italijanski večstopenjski šoli v Špetru, medtem ko je pet razredov dvojezične osnovne šole šolsko leto začelo v severnem krilu nekdanjega učiteljšča, kjer pa je danes sedež licejskega pola Paola Diacona.

»Šolsko leto se je začelo brez večjih težav, čeprav prej ni manjkalo tudi nekaj odvečnih polemik. Toda odločitve, ki jih je občina sprejela po pogovorih na prefekturi, so zadovoljive, deželna uprava pa je sprejela obvezno, da bodo tudi uresničene v čim krajšem možnem času,« je dejal odbornik Molinaro. Ravnateljica dvojezičnega zavoda Živa Gruden pa je dejala, da obisk Molinara kaže na pozornost, ki jo Dežela posveča tej šoli. »Zadovoljni smo, ker v tem težkem položaju šola lahko deluje na najboljši možen način. Morada lahko kakšno stvar uredili že prej, toda važno je, da je pouk stekel,« je poudarila Grudnova, ki si je tudi začelela, da bi čim prej obnovili star sedel Šole in tako prišli do dokončne rešitve.

Molinaro je včeraj o tem govoril s krajevnimi občinskim voditelji. Za obnovo prvotnega sedeža šole, ki so ga zaprli zaradi varnostnih razlogov, je trenutno na razpolago 1,6 milijona evrov, pri tem pa je važno, da se dela tudi čim prej začnejo.

Začetka pouka v špetrskem dvojezičnem centru sta se med drugimi udeležila tudi ravnateljica deželnega šolskega urada Daniela Beltrame in odbornik Roberto Molinaro (druga in tretji z leve ob ravnateljici Živi Gruden)

NM

TRST - Slovenci iz Zagreba na obisku pri SKGZ

Primerjava položaja obeh manjšin

Goste iz Zagreba je vodil predsednik Zveze slovenskih društev na Hrvaškem Darko Šonc

TRST - Slovensko kulturno gospodarsko zvezo je v soboto obiskala večja skupina članov Sveta slovenske nacionalne manjšine mesta Zagreb, ki jo je vodil Darko Šonc, ki je obenem tudi predsednik Zveze slovenskih društev na Hrvaškem. Po ogledu Narodnega doma in stavb, v katerih imajo sedeže nekatere slovenske ustanove, so se na sedežu SKGZ pogovarjali o trenutnem stanju v obeh manjšinah.

Deželni organizacijski tajnik SKGZ Marino Marsič in Jure Kufersin sta hrvaškim Slovencem orisala organiziranost slovenske manjšine in težave, s katerimi se morajo soočati slovenske organizacije v Italiji, tudi zaradi predvidenega drastičnega krčenja finančnih prispevkov.

Darko Šonc je podal prerez stanja Slovencev na Hrvaškem in orisal delovanje svetov, ki so novi manjšinski organi, ki jih predvideva hrvaški državni zakon o varstvu nacionalnih manjšin. Seveda največji delež v delovanju manjšine pa imajo še vedno društva vključena v Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem. V pogovoru je prišlo do izraza potreba po tesnejšem sodelovanju med skupnostma ter nujna oživitev delovanja slovenske manjšinske koordinacije - Slomak, ki je izrednega pomena za vse slovenske skupnosti izven meja republike Slovenije.

Skupinski posnetek z gosti iz Zagreba na sedežu SKGZ

KROMA

KOROŠKA - Pred letošnjo 90. obletnico plebiscita

Začetek praznovanj slabo obeta

Zborovanje t. i. domovinskih organizacij pri vojvodskem prestolu - Deželni glavar Dörfler imenoval pogajalce s skrajnimi stališči - Deželni svetnik Dobering hoče preštevanje manjšine

Proslave domovinskih organizacij ponujajo vsako leto isto sliko

LUKAN

CELOVEC - Niz uradnih proslav dežele Koroške ob letošnji 90. obletnici koroškega plebiscita, ki bodo dosegli višek v slabem mesecu dni iz osrednjem proslavo v dvorani grbov v deželni hiši v Celovcu ter tradicionalno povorko skozi prestolnico Koroške, se je konec preteklega tedna začel z zborovanjem skrajnih domovinskih organizacij pri vojvodskem prestolu na Gospodskem polju blizu Celovca. Prireditve se je udeležilo kakih tisoč ljudi, govorniki pa so se dotaknili tudi vprašanja manjšinskih pravic oz. dvojezičnih tabel. Pri tem je bilo zaznati malo obetavnih signalov za skorajšnjo rešitev manjšinske problematike na Koroškem.

Tako sta deželni glavar Gerhard Dörfler kot tudi deželni svetnik Harald Dobering (oba stranka FPK) podkrepila zvestobo domovinskim združenjem (z izjemo Heimatdiensta, ki na prireditev niti ni bil povabljen – prip. ured.), hkrati pa kritično ocenila aktualni razvoj v zvezi z vprašanjem dvojezičnih tabel. Dörfler je v svojem govoru med drugim napovedal, da bo dežela za pogajanja za rešitev vprašanja dvojezičnih tabel na Dunaju imenovala kar tri predsednike tako imenovanih domovinskih združenj, Rudolfa Gallobo, Engelberta Tautscherja in Fritza Schretterja. Vsi trije so znani zaradi svojih skrajnih stališč, ko gre za uresničitev manjšinskih pravic. Dörfler je tudi proti hi-

tremu reševanju tega vprašanja. Političnim predstavnikom Slovenije pa je sporočil, da je podpora slovenske manjšine na Koroškem »širokopotezna« in da nekaj takega pričakuje tudi od njih. Še posebej oster je bil nastop Doberinga. V zvezi z vprašanjem dvojezičnih tabel je zahteval od vlade na Dunaju, da najde jasno, trajno ureditev. Ob tem pa je nedvoumno pristavljal, da zahteva preštevanje manjšine, negibno odstotno metro in nobene razširitevne klavzule. Da Heimatdienst ni bil povabljen na prireditve, pa je desničarski politik dejal, da za osebe kot je predsednik KHD Feldner tam ni prostora in da prerekanja niso v interesu domovinskih združenj, saj te želijo rešitev. »Od določenih krogov se zato ne bomo stalno pustili blati in očitati, da nismo pripravljeni najti rešitve,« je še dodal.

Bolj optimističen je bil konec tedna predsednik ustavnega sodišča Gerhard Holzinger. Ko je govoril o ustavnih reformah v Avstriji, je dejal, da od politikov pričakuje večji pogum pri dejanjih. Glede vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem pa, da bo to rešeno, »saj se bo končno uveljavila pravna država.« Svoje prepričanje o rešitvi problema tabel je Holzinger v pogovoru za avstrijsko televizijo podkrepil z argumentom, da je zadnja odločitev ustavnega sodišča v primeru Pliberka že bila pozitivno uresničena.

Ivan Lukan

Učiteljica po gladovni stavki dobila mesto v Calutu

PORDENONE - Maria Carmela Salvo, učiteljica brez stalnega mesta, ki je z gladovno stavko protestirala proti reformi ministre Gelminijeve, zaradi katere je ostala brez dela, je včeraj podpisala terminsko pogodbo do 30. junija 2011 za poučevanje na osnovnih šolah v Calutu (Pordenone) in Val Celeni. »Z navdušenjem sem spreljata to ponudbo. Tudi zato, ker sem začela dokazati, da je imel moj boj izključni cilj v tem, da lahko še naprej učim, ne glede na to, kje se delovno mesto nahaja,« je poudarila. Povedala je, da bo zanj to izredno zahtevno leto, saj bo kot podprona učiteljica zaposlena v majhnem gorskem kraju. »Toda to je usoda, ki čaka nestalni učiteljski kader. Zato bom nadaljevala z bojem v korist tistih, ki so še vedno doma in bodo v naslednjih mesecih nestrpno čakali na morebitne klice iz šol. Gre za sramoten položaj, v katerem se po dolgih letih prekernega dela, nahaja še veliko ljudi,« je še dejala Salvova.

Popravek

V nedeljski številki sem v članku, posvečenem okrogli mizi o izobraževalnih modelih v obmejnem prostorih predavateljico Suzano Pertot označil kot samostojno raziskovalko Slovenskega raziskovalnega inštituta. Suzana Pertot je res samostojna raziskovalka, ni pa zaposlena na Sloriju. Za netočnost se opravičujem. (iž)

PETI KORIDOR - Podpis skupne izjave odbora Transpadana in stanovskih združenj

Gospodarstvo FJK opozarja na nevarnost izgube sredstev EU

Med podpisniki skupne izjave tudi SDGZ - 12. oktobra v Trstu evropski koordinator

TRST - Na pobudo tržaške Trgovinske zbornice oziroma odbora Transpadana, ki mu predseduje prvi mož tržaške zbornice Antonio Paoletti, so včeraj predstavniki lokalnih in deželnih stanovskih združenj (špedicija, trgovina in turizem, obrt, pristanišče, majna in srednja podjetja, zadruge, industrije) podpisali skupno izjavo, s katero opozarjajo na nujnost pospešitve načrtovanja nove hitre železniške proge petega koridorja na odsekih Benetke - Ronke, Ronke Jug - Trst in Trst - Divača. Z dokumentom pozivajo rimske vlado in evropske parlamentarce, naj zajamčijo zanesljive roke in ustrezna finančna sredstva za realizacijo proge in tako preprečijo izgubo evropskih sredstev zaradi nakopičenih zamud.

Skupno izjavo so podpisali Guido Valenzin za združenje špediterjev in tržaškim pristanišču (ASPT), Lucio Birolla za avtonomno združenje za trgovino in turizem (AACT), Roberto Prioglio za deželno združenje špedicijskih hiš (ARSPEDI), Fabrizio Zerbini za združenje pristaniških terminalistov (ANTEP), Franco Sterpin Rigutti za deželno združenje trgovcev Confcommercio, Dario Bruni za deželno združenje obrtnikov Confortigianato, Marco Gobbo za deželno federacijo majhnih in srednjih podjetij FJK, Nicola Galluà za deželno federacijo za drug Confcooperative FJK, Claudio Hauser za deželno Confindustria, Daniele Cattotto za deželno zvezko zadrug Lega cooperative FJK, Alan Oberdan za Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) in Giancarlo Vatri za deželno federacijo kmetov Coldiretti FJK. Podpisa in predstavitev dokumenta so se udeležili še predsednik tržaške Trgovinske zbornice in odbora Transpadana (ustanovljenega leta 1990 prav za spodbujanje izgrjanje hitre železnice) Antonio Paoletti, evropska parlamentarca iz FJK oziroma Veneta Debora Serracchiani in Antonio Cancian, deželni odbornik FJK za infrastrukture Riccardo Riccardi, tržaški pokrajinski odbornik za okolje in infrastrukture Vittorio Zollia in tržaški odbornik za gospodarski razvoj Paolo Rovis.

Včerajšnji sestanek na trgovinskih zbornicah pa ni bil sklican samo za podpis skupne izjave predstavnikov lokalnega in deželnega gospodarstva, ampak je bil tudi priložnost za razpravo o problemih v zvezi z načrtovanjem železniške trase v Venetu in FJK, kot tudi čezmejnega odseka Trst-Divača. Kot je povedal evropski poslanec iz Veneta Antonio Cancian, bo tamkajšnja deželna uprava objavila svoje stališče do poteka trase »v

Z leve Debora Serracchiani, Riccardo Riccardi, Antonio Cancian in Antonio Paoletti

KROMA

naslednjih dneh«. »Furlanija-Julijska krajina je že določila traso na svojem ozemlju, v Venetu pa je treba razčistiti še kako točko, da pridemo do sporazuma,« je dejal Cancian, ki je vsekakor prepričan, da »obstajajo vsi pogoji za dokončanje preliminarnega projekta pred iztekom leta«. Predsednik Veneta Zaia se po njegovih besedah dobro zaveda pomena nove proge, vendar se v Venetu še niso odločili, ali naj trasa poteka ob morju ali v sredi med obalo in avtocesto, saj so možnost vzporednega poteka z avtocesto, kakršno je izbrala Dežela FJK, zavrnili.

Evropska poslanka Debora Serracchiani, ki je članica parlamentarne komisije za transport in torek tudi osebno sledi evropskemu projektu št. 6, je na srečanju poudarila, da se morata predsednika Tondo in Zaia nujno sestati in se dogovoriti za skupen pritisk na rimske vlade. »Glede infrastruktur je treba nujno delati skupaj ne glede na politično opcijo, kajti obstaja nevarnost, da ostane severovzhodna Italija odrezana od evropskih povezav,« je dejala Serracchiani in še opozorila, da če Italija ne bo spoštovala rokov, tvega »močno omejitev evropskih sredstev«.

Enako pripravljenost za sodelovanje in pospešitev dela sta izrazila tudi predstavnika Pokrajine in Občine Trst Zollia in Rovis, medtem ko je deželni odbornik Riccardi napovedal, da bosta Italija in Slovenija zelo verjetno že na srečanju z ev-

ropskim koordinatorjem 12. oktobra v Trstu oznanili potek trase za čezmerno železniški odsek Trst-Divača. O prednostnem evropskem projektu št. 6 za hitro železniško povezavo na liniji Lyon - Milan - Trst - Ljubljana - Budimpešta se bo namreč 12. in 13. oktobra prišel v Trst pogovarjati evropski koordinator projekta Jan Brinkhorst, ki se izrecno želi sestati s predsednikoma Veneta in Furlanije-Julijske krajine. Do konca leta pa bo odbornikovem zagotovilu pripravljen tudi preliminarni projekt za odsek Mestre-Ronke Jug. Preliminarni projekt za tretji odsek, Ronke Jug-Trst pa bo, tako Riccardi, pripravljen do konca leta 2011. Odbornik je še povedal, da bi se moralna predvidoma decembra sestati v Trstu italijansko-slovenska medvladna komisija, ki naj bi s sodelovanjem Dežele FJK in železniškega podjetja Gruppo FS formalizirala nov potek čezmernega odseka, t.i. zgornjo traso.

Če se vrнем k skupni izjavi stanovskih organizacij in gospodarskih institucij, velja izpostaviti, da te v pozivu rimske vladi in deželnim predstavnikom v Evropskem parlamentu za spoštovanje datumov izpostavljajo nujnost dogovorjene rešitve za traso Mestre-Ronke, da bi lahko preliminarni projekt dokončali do decembra letos. Ob tem tudi opozarjajo, da je treba pri projektiranju upoštevati povezave nove proge z obstoječimi infrastrukturami, v prvi vrsti tržškega in koprskega pristanišča. (vb)

Minister za promet Patrick Vlačič se zaveda, da je interes posameznih podjetij v nekaterih točkah različen, vendar je pa po njegovem mnenju jasno, da koprsko pristanišče brez moderne železniške infrastrukture ne bo moglo razviti svojih potencialov. Gradnjo drugega tira in ostale železniške infrastrukture tako vidi kot nujno, da bo koprsko pristanišče sploh lahko izkoristilo potenciale. Hkrati se morajo tudi Slovenske železnice spremeni, se modernizirati in uvesti poslovni model, ki bo kos izzivom prihodnosti.

Povezovanje pristanišča, cestnega in železniškega prevoza je po Mehdornovi oceni prava rešitev, ki bi prinesla vrsto sinergije, in sicer takojšnjo v višini 20 milijonov evrov letno in pozneje v višini 40 milijonov evrov letno, poleg tega pa bi se lahko izognili prikrivanju načinov in dosegli prihranek v višini 50 milijonov evrov letno. Veliko, močno podjetje bi imelo tudi več možnosti za morebitne prihodnje prevzem.

Pri oblikovanju holdinga je najprej nujno takojšnje prestrukturiranje Slovenskih železnic, zagotovitev dodatne likvidnosti Intereurope in izboljšanje poslovanja Luke Koper. Sledila bi ustanovitev integrirane družbe, ki pa jo mora najprej potrditi slovenska vlada. Vse tri poslovne enote bi bile v 100-odstotni lasti slovenskega logističnega holdinga, večinski lastnik holdinga pa bi bil slovenska vlada. »Je pa treba vzeti v poštev tudi dejstvo, da bi

lahko vlada v prihodnje našla zanimivega tujega investitorja. Vladi priporočamo, da v holdingu obdrži vsaj 51-odstotni lastniški delež,« je pojasnil Mehdorn.

Vlada naj bi skladno z zastavljeno časovnico odločitev o oblikovanju logističnega holdinga sprejela do konca leta. Doslej še ni ukrepala, pred odločitvijo pa bo šla tudi v dialog s socialnimi partnerji, delničarji in javnostjo.

Konferenca o logističnem holdingu je po mnenju udeležencev dobrodošla za soočenje mnenj, a je glede holdinga precej pomislek, zaradi katerih bi veljalo o povezovanju resno razmisli. Tako so udeleženci konference opozarjali na usodo koncesijske pogodbe Luke Koper in podvomili v usklajenost postopkov z evropskimi uredbami in direktivami. Menili so tudi, da kapitalsko povezovanje podjetij za globaljeno sodelovanje ni potrebno, opozorili pa so tudi na diskriminatorno obravnavo drugih udeležencev. Udeleženci so nadalje ugotavljali, da je predlog holdinga premalo podrobен, in opozorili, da je namenito vertikalnega, ki na domaćem trgu lahko vodi v monopol, ključno predvsem horizontalno povezovanje. Zaradi številnih pomislekov, ki jih je pokazala konferenca, je na koncu obveljal sklep, da se postopek izdelave projekta vodi naprej in da se, ko bo znanih več podrobnosti, ponovno sestanejo.

EVRO

1,2801 \$

+0,6

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

14. septembra 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	14.9.	10.9.
ameriški dolar	1,2801	1,2725
japonski jen	107,69	106,84
kitaški juan	8.6558	8.6138
ruski rubel	39,325	39,2820
indijska rupija	59,3950	58,8400
danska krona	7,4466	7,4461
britanski funt	0,83120	0,82580
švedska krona	9,1840	9,2019
norveška krona	7,8520	7,8760
češka koruna	24,672	24,681
švicarski frank	1,2991	1,3020
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	283,76	283,85
poljski zlot	3,9383	3,9338
kanadski dolar	1,3185	1,3118
avstralski dolar	1,3732	1,3739
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2608	4,2740
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7088	0,7088
brazilski real	2,1971	2,1867
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9164	1,9164
hrvaška kuna	7,2850	7,2843

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

14. septembra 2010

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

	LIBOR (USD)	0,25734	0,29250	0,49000	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14500	0,17583	0,24667	-	-
EURIBOR (EUR)	0,617	0,879	1,134	-	-

ZLATO

(99,99 %) za kg

31.100,51 €

+47,47

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

14. septembra 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	12,85	-0,54
INTEREUROPA	3,60	-0,55
KRKA	64,14	-0,11
LUKA KOPER	15,17	-0,13
MERCATOR	137,05	-0,68
PETROL	240,63	+0,15
TELEKOM SLOVENIJE	89,77	+1,68

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

- -

AERODROM LJUBLJANA

23,92 +0,25

DELO PRODAJA

- -

ETOL

- -

ISKRA AVTOELEKTRIKA

- -

ISTRABENZ

7,00 -

NOVA KRE BANKA MARIBOR

10,48 +0,96

MILNOTEST

- -

KOMPAS MTS

- -

NIKA

- -

PIVOVARNA LAŠKO

14,88 -1,20

POZAVAROVALNICA SAVA

7,91 -

POLITIKA - Za Demokratsko stranko vlada ni kos situacij

Bersani za prehodno vlado, toda Berlusconi hoče naprej

Premier snuje »večino nacionalne odgovornosti« in noče spremeniti volilnega zakona

TURIN, RIM - »Potrebujemo dobro prehodno vlado, ki bi omogočila odobritev novega volilnega zakona in bi okreplila perspektive demokratičnega razvoja države.« Tako je povedal generalni sekretar Demokratske stranke Pier Luigi Bersani v govoru, s katerim je v nedeljo sklenil strankin vse- državni praznik v Turinu.

Bersani je dejal, da bi bilo »neodgovorno«, če bi vajeti države nadaljnja tri leta držal Silvio Berlusconi na čelu slabotne vlade. Dejstvo namreč je, da sedanja vlada ni kos problemom države in da se povrh večkrat igra z ognjem, npr. ko pospešuje razdor med sindikati in sploh zastruje odnos v svetu dela. Sicer pa je po Bersanijevem mnenju obračun 15 let »berlusconizma« vsem na očeh: država nazaduje na gospodarskem in drugih področjih in je bolj razdrobljena kot prej, tako da se bo vse težje ponovno dvignila (za to naj bi nosila veliko odgovornost tudi Severna liga). Prav zaradi tega bi bilo najbolje, da bi Berlusconi odstopil in da bi oblikovali že omenjeno prehodno vlado za pripravo predčasnih volitev.

Na takšno perspektivo pa Berlusconi nikakor ne pristaja. Včeraj dopoldne je v intervjuju za televizijski oddajo Mattino Cinque na svoji televizijski mreži Canale 5 ponovil, kar je v zadnjih dneh že večkrat dejal, da bo gotovo vladal še tri leta, se pravi do naravnega izteka mandata. Premier nima najmanjšega dvoma, da bo njegova vlada dobila zaupnico, ko se bo konec meseca predstavila v parlamentu z napovedanimi petimi temeljnimi programskimi točkami. »Tudi finiji privrženci so večkrat poudarili, da bodo lojalni do vlade,« je dejal, pri čemer je v zadnjih dneh tudi pojasnil, da v novem vladnem programu ne bo zakonskega predloga o t. i. »kratkem procesu«, proti kateremu se je predsednik poslanske zbornice že večkrat izrekel.

Sicer pa Berlusconi dela na tem, da bi oblikoval »vladno večino nacionalne odgovornosti«, ki ne bi bila odvisna od finijevcev. Posebno močno pritska na sredince UDC, da bi pristopili k vladni večini, a njihov voditelj Pier Ferdinando Casini je jasno in glasno odgovoril, da ni na razpolago za takšno možnost. Včeraj pa je Berlusconi sprejel v svoji rimski rezidenci tajnika republikanske stranke Francesca Nucara, ki je zagotovil, da bo ustanovil novi provladni skupini v obeh vejah parlamenta. »Številke za to so,« je dejal Nucara, ki pa ni hotel razdelen nobenega imena domnevnih novih podpornikov Berlusconijeve vlade.

Berlusconi je vsekakor zavrnil predlog, da bi odobrili nov volilni zakon. »Sedanji je Italiji dal trdnouvlado in ni razlogov, da bi spremnjeni,« je dejal.

Pier Luigi Bersani je v nedeljo sklenil vseživljavni praznik Demokratske stranke v Turinu

ANSA

POLITIKA - Javnomnenjska raziskava zavoda Demos&Pi

Ljudstvo svobode prvič z manj kot 30-odstotno podporo

RIM - Priljubljenost italijanskega premiera Silvia Berlusconija spričo dolgotrajne vladne krize upada. Glede na anketo inštituta Demos&Pi, ki jo je včeraj objavil dnevnik La Repubblica, bi Berlusconijevo Ljudstvo svobode na morebitnih predčasnih volitvah zbralo 29,8 odstotka glasov. Premierjeva stranka je tokrat prvič zdrsnila pod 30-odstotno podporo.

Ljudstvo svobode je na parlamentarnih volitvah aprila 2008 dobilo 37,4 odstotka glasov, na lanskih evropskih volitvah je zbralo 35,3 odstotka glasov, v anketah vse do včeraj objavljene javnomnenjske raziskave pa ni nikoli uživalo manj kot 30-odstotne podpore. Berlusconi se je sicer v anketi Ipr Marketing odrezal bolje od svoje stranke, saj uživa 40-odstotno podporo. Je pa ta še vedno mnogo nižja od rekordne podpore oktobra 2008, ki je znašala 62 odstotkov.

Severna liga bi glede na anketo v La Repubblici na predčasnih volitvah lahko računala na 11-odstotno podporo, pri-

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

bližno odstotek več kot na lanskih evropskih volitvah. Še ne oblikovana stranka Berlusconijevega zaveznika-nasprotnika Gianfranca Finija Prihodnost in svoboda za Italijo pa bi na predčasnih volitvah pobrala 6,1 odstotka glasov.

V anketi je 48,2 odstotka vprašanih tudi menilo, da se Berlusconijeva vlada ne bo obdržala do konca mandata leta 2013. Na drugi strani pa jih je bilo 42,9 odstotka mnenja, da se bo Berlusconi v sedlu obdržal do konca petletnega mandata.

Očitnih težav premierjeve stranke

pa ne zna kdove kako izkoristiti glavna opozicijska sila - Demokratska stranka. Raziskava Demos&Pi je namreč pokazala, da bi jo danes na volitvah podprlo 26,5 odstotka volivcev, se pravi 0,4 več kot na lanskih evropskih volitvah. Še slabše kaže Italiji vrednot Antonia Di Pietra, saj bi se danes na volitvah zanj opredelilo 5,5 odstotka volivcev, medtem ko je na lanskih evropskih volitvah požela 8 odstotkov glasov. Sredinci UDC pa ostajajo na svojih pozicijah, saj bi jih danes podprlo 6,3 odstotka volivcev, na lanskih evropskih volitvah pa so zbrali 6,5 odstotka glasov.

Kdo bi se v sedanjih razmerah volilno okoristil? Po podatkih ankete Demos&Pi bi gibanje Movimento 5 stelle komika Beppa Grilla prejelo 3,6 odstotka glasov, posebno dobro pa kaže stranki Nichija Vendole Levica, ekologija in svoboda, ki naj bi lahko računala na 4,7-odstotno podporo. Vendola je za gospodarskim ministrom Giuliom Tremontijem trenutno tudi najbolj popularen politik.

Neapelj: ugrabil podjetnik Buglione

NEAPELJ - Neznanci so v nedeljo zvečer ugrabili 59-letnega podjetnika Antonija Bugliona, brata Rose Buglione, županje občine Saviano v neapeljski pokrajini. Skupina oboroženih moških ga je obkolila in ga odpeljali. Njegov avtomobil so našli v bližini stanovanja.

Ugrabitelji so telefonsko sporočili, da zahtevajo za njegovo izpuštanje kar 5 milijonov evrov.

Antonio Buglione je lastnik številnih podjetij, ki delujejo na področju varnosti. Eno od njih je imelo opravka s pravico, da mu je neapeljska prefektura odvzela dovoljenje za delovanje zaradi koketiranja z mafijo. To podjetje je postal »zasebni varnostnik« dežele Kampanja, za kar je takratni deželnih odbor Antonia Bassolina kazal 4,5 milijona evrov. Buglione je bil tudi vpletjen v preiskavo o kamoristični družini Alfieri, a je bil oproščen, pred dvema letoma pa je bil vpletjen v zadevo bivšega svetnika Demokratske stranke Roberto Conteja, ki so ga pozneje aretirali. Buglione je prebil nekaj časa v hišnem priporu.

RUSIJA - Ob robu foruma

Berlusconi in Putin se šalita o možnosti vladanja pri 120 letih

MOSKVA - Premierja Rusije in Italije, Vladimir Putin in Silvio Berlusconi, sta se na forumu v bližini Moskve v sotočju tudi sproščeno šalila, pa čeprav za njune nasprotnike verjetno niti ni bilo smešno. Razmišljala sta namreč, kako bi bilo, če bi lahko vladala do 120. let starosti. Berlusconi je sicer menil, da bi bil do tedaj verjetno že precej utrujen.

Kot je poročala ruska televizija NTV, je Berlusconi med mednarodnim forumom v Jaroslavlju severno od Moskve sproščeno v udobnem fotelju Putinu razlagal, kako načrtuje finančiranje raziskav, s katerimi bi precej podaljšali življenjsko dobo ljudi.

»Torej bomo živel 120 let?« ga je smeje vprašal Putin. »Po moje da,« mu je odgovoril Berlusconi. »Ampak to bi bila pravzaprav povprečna življenjska doba. Voditelji bi živeli še dlje,« je dodal.

»Torej bova predsednika vlade, dokler ne bova stara 120 let?« je nadaljeval danes 57-letni Putin. 73-letni Berlusconi pa je nato malo bolj zresnjeno menil, da verjetno ne, ker bi to pomenilo veliko dela, oba pa sta že malo utrujeni. Potožil je še, da letos ni imel niti dneva dopusta.

Putin in Berlusconi sta že več let kar precejšnja prijatelja. Berlusconi je tudi že večkrat zasebno obiskal Rusijo in večkrat tudi javno povalil Putina politiko in vodenje, čeprav je za marsikoga na Zahodu precej avtokratska in ne preveč demokratična.

ŠOLSTVO - V Rimu sit-in študentov pred ministrstvom onemogočil promet

Prvi dan pouka v znamenju protestov proti šolski reformi ministričice Gelmini

Demonstracija pred ministrstvom za šolstvo

LAMPEDUSA - Napad na ribiče

Libijci streljali na italijanski čoln

LAMPEDUSA - Le kak teden po razkošnem sprejem libijskega voditelja Moamerja el Gadaifa v Rimu v potrditev italijansko-libijskega priateljstva je v nedeljo ponoc izvidniški čoln libijske vojaške mornarice streljal na italijansko ribiško barko Ariete iz sicilskega pristanišča Mazara del Vallo. Svinčenke na srečo niso zadele nobenega od desetih članov posadke, so pa preluknjale pomžni gumenjak. Italijanski barki je uspelo zbežati ter pripluti do Lampeduse.

Ariete je 32 metrov dolga ribiška ladja. Poveljuje ji kapitan Gaspare Marrone. Ta je po radiu obvestil italijansko obalno stražo o napadu. Ribiška barka se je nahajala kakih 31 milj od libijskega pristanišča mesta Al Zawara, v Sirtskem zalivu. Po mednarodnem pravu sodi območje v mednarodne vode, kar pa Libija ne priznava. Po prihodu na Lampeduso je kapitan Marrone izjavil, da ga je nekdo z libijskega izvidniškega čolna v perfektni italijanskičini pozval, naj se ustavi. Potem se je začelo streljanje.

Italijanski poziv z libijskega izvidniškega čolna predstavlja pravo zagonetko. Po vsem sodeč je libijska mornarica uporabila za »lov« na italijansko ribiško ladjo enega od šestih motornih čolnov, ki jih je italijanska finančna straža posredovala Libiji na podlagi dogovora o sodelovanju iz leta 2008. Ti čolni naj bi Libijcem služili za preprečevanje priseljevanja iz Libije v Italijo. Očitno so jih uporabili v povsem drugačne namene. Kaže tudi, da je bil na čolnu italijanski finančni stražnik.

Streljanje na italijansko ribiško barko je takoj izvajala politično polemiko. Senator demokratske stranke Giuseppe Lumia je zahteval, naj vlada poroča o zadevi v parlamentu.

RIM - Val demonstracij in protestnih pobud proti šolski reformi ministričice Mariastelle Gelmini je zaznamoval prvi dan pouka na šolah v devetih deželah (med temi v Furlaniji-Juliji krajini), ko so v klopi vrnili trije milijoni študentov. Drugi bo do pričeli pouk v prihodnjih dneh, skupno pa bo v tem šolskem letu v šole hodilo 8 milijonov učencev in dijakov ter več kot 700 tisoč učiteljev oz. profesorjev. Demonstracije so se v resnicu šele začele, saj se napovedujejo domala povsod stopnjevanje protesta in torej nove napetosti. Na dlanu je, da so težave številne, zaradi korenitega znižanja učenega osebja pa je v mnogih primerih reden pouk na šolah onemogočen oziroma otežavljen.

Sicer so bolj kot dijaki prekerni profesorji in učitelji tisti, ki dvigajo glas, saj Gelminijina reforma oškoduje na prvem mestu prav njih. Ministrica je vsekakor včeraj menila, da »vsako leto so protesti« in da se je pouk začel redno, ter je povabila učitelje, »njaj bodo kos izzivom«. Toda ministrica je sprožila še dodatne polemike, zlasti na politični ravni, ker je podprla župana občine Adro pri Brescii. Hude polemike je namreč sprožilo dejstvo, da so šolsko posloplje prebarvali v zeleno, nanj pa so postavili več simbолов Severne lige. Po drugi strani so dijaki protestirali v mnogih mestih in predvsem pred ministrstvom za šolstvo v Rimu, pred katerim so demonstranti včeraj popoldne tuji onemogočili promet. Prekerni učitelji v Messini so v nedeljo s protestom več ur preprečili odhod trajektor, danes pa napovedujejo dijaki dodatne protestne pobude, in to s pomočjo tehnologije - spletja - ki jo ministrica Gelmini toliko reklamizira.

ŠOLSTVO - Novo šolsko leto se je začelo v znamenju precejšnje negotovosti

Pomanjkanje šolskih sodelavcev ne jamči rednega začetka pouka

Zaskrbljenost na dolinskem didaktičnem ravnateljstvu - Višje šole: prenovljene smeri in združeni razredi

Vesel otroški živžav je včeraj zjutraj napolnil prostore Otoškega vrtca Mavriča in Osnovne šole Albina Bubniča v Miljah. Razigrani malčki in učenci so namreč po poletnem premoru ponovno - nekateri pa prvič - stopili v razrede za začetek pouka v okviru novega šolskega leta. Prikačali so jih delno prenovljeni prostori, ker je miljska občinska uprava poleti dala zamenjati vsa vrata in okna ter opraviti druge vzdrževalne dela.

Vendar včerajšnji dan za miljski vrtec in šolo, tako kot tudi za druge vrtce in šole Didaktičnega ravnateljstva Dolina, ni bil tako vesel, kot bi bil moral biti. Pouk se je namreč klub celodnevnu značaju šole zaključil ob 13. uri, v prihodnjih dneh pa se bo ob 13.30. Krčenje števila pripadnikov neučnega oz. pomožnega osebja je namreč močno prizadelo prav dolinsko ravnateljstvo, kjer imajo vsi vrtci in šole celodnevni značaj oz. je na njih predvideno podaljšano bivanje, tega pa za zdaj v teh vrtcih in šolah ne bo mogoče nuditi, kako bo v prihodnosti, pa se še ne ve.

V zvezi s tem se je včeraj enotno sindikalno predstavništvo Didaktičnega ravnateljstva sestalo z ravnateljstvom in ugotovilo, da ni pogojev za reden začetek pouka. V tiskovnem sporocilu med drugim piše, da se je število šolskih sodelavcev na dolinskem ravnateljstvu v zadnjih letih zmanjšalo skoraj za polovico, v letošnjem letu pa je to število celo nezadostno in z doljenimi mesti ne uspejo zagotoviti odpiranja in zapiranja šolskih postopij. Vprašljivo je tudi, če bodo učenci lahko koristili šolski avtobus, če ne bo osebja, ki bo pravočasno odklenilo šolska poslopja in sprejelo učence, piše v sporocilu, v katerem se sindikalni predstavniki Edda Pregarc, Mihuela Skupek in Friderik Zeriali sprašujejo, ali bo pomanjkanje šolskih sodelavcev pretvezo za zapiranje šol ter vse naše organizacije in vse, ki jim je slovenska šola pri srcu, prosijo za podporo in zavzemanje za jeno ohranitev.

V takem vzdušju se je torej začelo novo šolsko leto za večino vrtcev in šol vseh stopenj, ki so včeraj ponovno odprle svoja vrata za več kot dva tisoč malčkov, učencov in dijakov, potem ko se je že pretekli petek začel pouk na Liceju Franceta Prešernega. Tako kot na slednjem pa so tudi na ostalih višjih srednjih šolah - liceju Antonia Martina Slomška ter zavodih Žige Zoisa in Jo-

Začetek pouka na Osnovni šoli Albina Bubniča v Miljah (desno) in na Tehničnem zavodu Žige Zoisa pri Sv. Ivanu (spodaj)

KROMA

žefa Stefana - začeli izvajati reformo, na podlagi katere se bodo v letošnjem šolskem letu dijaki prvega letnika šolali na prenovljenih učnih smereh. To pa ni edina novost, saj bodo na vseh treh omenjenih višjih šolah dijaki prvega letnika obiskovali t.i. artikulirane oz. združene razrede klub več smerem. Dijaki bodo pouku nekaterih osnovnih predmetov sledili skupaj, pri predmetih, ki so specifični za vsako smer posebej, pa se bodo razdelili.

Včeraj smo obiskali zavoda Zois in Stefan. Dijaki prvega bodo že drugo šolsko leto zapored preživeli v začasnih prostorih v Ul. Weiss v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu. Prostori na Vrdelski cesti so sicer prenovili, vanje pa se je vselil zavod Stefan, katerega poslopje na Canestrinjevi ploščadi bodo začeli prenavljati. Tu je treba omeniti, da so pred dobrim tednom dni dijaki, pripadniki neučnega in učnega osebja z ravnateljico na čelu prijeli za grabilje, metle in ostalo orodje ter počistili dvojnične in tamkajšnje zelenice. Naporom neučnega osebja pa se lahko na šoli zahvalijo, da so bili prvi in pouka prostori urejeni in očiščeni, material pa na razpolago. Te dni bo za prvošolce potekal program sprejemanja, potem pa se bo začelo zares. (iz)

ZGONIŠKA OBČINA - Novosti na osnovni šoli 1. maj 1945

Zgonik: vse bolj multimedialna šola

Ob novih sanitarijah tudi nova multimedialna tabla - Šolo obiskuje letos 35 učencev - V prvem razredu deset prvošolčkov

KROMA

Prva ura pouka na osnovni šoli 1. maj 1945 v Zgoniku

Šolska sodelavka Bogdana je imela pretekli teden polne roke dela s čiščenjem in urejanjem prostorov zgoniške osnovne šole 1. maj 1945. Občinska uprava je izkoristila poletni premor za prenovo sanitarij za dečke in deklice, kar sta domaći podjetji postorili v dogovorenem roku in tako omogočili reden začetek novega šolskega leta v lepo urejenih prostorih.

Osnovno šolo 1. maj 1945 bo v letošnjem šolskem letu obiskalo 35 učencev. Novinčkov je kar precej, deset. Prihajajo iz krajev zgoniške občine, nekateri pa tudi s Proseka, ker je šola celodnevna, so povedale učiteljice.

Malčkom in njihovim staršem so pripravili lep sprejem, z dobrodošlico, napisano z velikimi tiskanimi črkami, ob vhodu v šolo. Vsak prvošolček je že »zasegel« svoj obešalnik, obležen z lastnim imenom: Deniz, Martin, Nik, Ivana, Martina, Kevin, Jan, Maks, Johanna, Kasia. Šest fantkov in štiri deklice, torej, ki jim sledita učiteljice Darma in Nadja. Ob njih bodo v letošnjem šolskem letu na zgoniški šoli poučevale še učiteljice Mirella, Sanja, Sonja in Lara, pomožna učiteljica Eva, učiteljica Martina (4 ure tedensko) in veroučiteljica Mirjam, na šoli pa čakajo še suplenta (ali suplentko) za 4 učne ure.

Prvi dan pouka so imeli na šoli gostjo, občinsko odbornico za šolstvo Moniko Hrovatin, ki je izpostavila skrb zgoniške občinske uprave za domače šole in vrtce, da bi se šolarji in šolniki ter pomožno osebje v njih dobro imeli ter tako kakovostno opravljali svoje delo. Prenovljene sanitarije so dokaz te skrbi, kot tudi služba šolskega avtobusa za prevoz otrok do šole in domov ter šolska kuhinja za dobro delovanje celodnevnega pouka.

Učiteljice so za vodilo šolskega leta izbrale Ruskinovo misel o vzgoji: »Cilj resnične vzgoje ni le usmerjanje ljudi, da počnejo prave stvari, ampak da učivajo v njih; ne le da postanejo delavni, ampak da vzljudijo delo; ne le da postanejo učeni, ampak da vzljudijo znanje.«

Prvi dan pouka na zgoniški osnovni šoli je potekel v znamenju dveh novosti: ob novih sanitarijah je šola prejela novo multimedialno tablo, primerno za računalniški pristop k šolanju. Nov elektronski pripomoček, ki bo deloval v okviru nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva, je tako dopolnil opremo računalniške sobe, ki že obsegajo sedem računalnikov in brezično internetno povezano.

M.K.

V Nabrežini kongres Demokratske stranke

Na sedežu Demokratske stranke na nabrežinskem trgu bo v petek, 24. septembra, od 18.30 do 22. ure kongres devinsko-nabrežinskega krožka DS, na katerem bodo tudi izvolili novo vodstvo in koordinatorja krožka. To je izšlo med drugim z nedavno sestanku lokalnega krožka, ki so ga udeležili tudi načelnik svetniške skupine Skupaj-Insieme in devinsko-nabrežinskem občinskem svetu Massimo Veronese ter pokrajinska svetnika Paolo Salucci in Michele Moro. Poročilo koordinatorja krožka Francesca Fotija je bilo osredotočeno na kongres in na prihodnje dejavnosti krožka, ki bo v prihodnosti poskrbel za vrsto pobud. Tako bodo že to soboto odprli informativno točko na nabrežinskem trgu, na katerem se bodo od 10. do 12. ure pogovarjali z domačini o dogajanjih v vasi in v občini. To bo le prvo iz vrste javnih srečanj, ki jih namerava prirediti DS v vseh vseh devinsko-nabrežinske občini. Kongresa se bodo udeležili vsi člani devinsko-nabrežinske DS. Kandidature za koordinatorja in z njim povezane sezname kandidatov za vodstvo krožka bo mogoče vložiti do začetka kongresa.

Nov urnik okenc v glavni bolnišnici

V glavni bolnišnici je od včeraj mogoče dvigniti odgovore tudi popoldne, in sicer od pondeljka do petka od 14. do 18. ure. Drugače velja še naprej običajen dopoldanski urnik, in sicer od 6.50 do 13. ure za rezervacijo izvidov in za plačila, za dvig rezultatov pa od 10.30 do 15. ure. Ob sobotah si vsa okencia odprta od 6.50 do 12. ure. Na Katinari bo ostalo vse nespremenjeno, in sicer okencia bodo odprtih od pondeljka do petka od 6.50 do 13. ure in ob sobotah od 6.50 do 12. ure. Rezervacije spremajajo tudi prek tel. št. 0406702011 od pondeljka do petka od 8. do 17. ure.

AMVG zbira podpise za metropolitansko mesto

Odbor AMVG, ki se zavzema za ukinitev Pokrajine Trst in za ustanovitev metropolitanskega mesta, je že zbral 5 tisoč podpisov. AMVG, ki je včeraj predstavil doseženi rezultat, namerava vložiti predlog za ustrezen deželnini zakon, za kar mora zbrati do konca novembra 15 tisoč podpisov.

NABREŽINA - Sobotno slavje ob 110-letnici razvijanja društvenega praporja

»Odprimo svoj jezik in kulturo ljudem, ki živijo ob nas«

Slavnostni govornik je bil Bojan Brezigar - Minister Žekš napovedal stoletje medsebojnega spoznavanja

V Nubrežini je v soboto, ob 110-letnici razvijanja društvenega praporja, zaživelava proslava z naslovom *Stoj trdno, zastava*. Dogodek, katerega kulturni spored so oblikovali pevci in recitatorji, ki delujejo pod okriljem domačega SKD Igo Gruden, je privabil v društvene prostore številno občinstvo. Slavnostni govor so organizatorji večera, katerega častni gost je bil minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Boštjan Žekš, poverili domaćinu in predsedniku Paritetnega odbora Bojanu Brezigaru. Prireditve so se med drugimi udeležili bivši senator Miloš Budin, deželni svetnik Igor Gabrovec, župan Giorgio Ret, občinski svetnik Edvin Forčič in predsednik ZKB Sergij Stancich.

Pester spored večera se je pričel s pozdravnim nagovorom društvene predsednice Marize Škerk, ki je opisala zgodovino modro svilenega pevskega praporja. Na slovesnosti, ki se je ob razvijanju praporja odvijala leta 1900 v Nubrežini, so nastopili pevski zbori s Prosekem, iz Križa, Ljubljane, Barkovlj, Bazovice, s Kontovlja, iz Trsta, Rojana in Komna. Škerkova je dalje opozorila na dejstvo, da bi bilo lepo, če bi prapor, ki ga danes hrani Goriški muzej, in trakovi, ki naj bi bili v Narodnem muzeju v Ljubljani (slednje je osebje muzeja nekam založilo ...), našli svoje stalno mesto v Nubrežini.

Slovenski minister je v svojem govoru pohvalil delovanje nabrežinskega društva ter podčrtal, da bo z razliko od prejšnjega sedanja stoletje (»v njem bodo manjšine našle svojo pravo mesto«) potekalo v znamenju medsebojnega spoznavanja.

Brezigar je uvodoma omenil nekaj ključnih dogodkov, ki so se v Nubrežini pripetili v prvi polovici prejšnjega stoletja in ki mu jih je posredovala stara mama, ob kateri je odraščal. Dalje je bivši odgovorni urednik Primorskega dnevnika spregovoril o hitrih spremembah, ki jih po padcu Berlinskega zidu doživlja sodobni svet in se zaustavlja pri večplastni narodni in drugačni istovetnosti prebivalstva, ki označuje sodobno družbo, ob otroških vrtcev dalje, tudi ali še predvsem v našem prostoru. »*Tudi mi moramo v korak s časom, ker se mi dozdeva, da nas uspava tradicija naše bogate in dragocene preteklosti, ter nas tako zaposluje, da zanemarjam po-gled v prihodnost,*« je kritično ocenil. »*Ne utvarjam si, da bomo preživeli, če se zapiramo vase. Odpirajmo torej svoj*

Ob nagovoru
Bojana Brezigara
so za kulturno
kuliso sobotne
svečanosti
poskrbeli domaći
pevski zbori

KROMA

jezik in svojo kulturo ljudem, ki živijo ob nas. Navsezadnje smo lahko tudi zanimivi, imamo kaj pokazati.«

V končnici svojega izvajanja je Brezigar spomnil, da so vselej v zgodovini bili mladi tisti, ki so našli pot za uveljavitev svoje kulture na način, ki je bil primeren za njihov čas. »*Zaupajmo jim torej tudi danes in prepustimo jim poslanstvo, da ponesejo našo zgodovino, našo kulturo in našo besedo v s svoj*

čas na način, ki je temu času primeren,« je sklenil svoje razmišljjanje.

Sledil je kratek pozdrav devinsko-nubrežinskega župana, ki je dejal, da se skupna evropska prihodnost v naših krajinah ne piše več v znamenju obrambne pač pa propozitivne identitete, ki skrbi za posredovanje vrednot in zgodovine drugim, predvsem mladim generacijam.

Pesmi iz slovenske ljudske tradicije so občinstvu občuteno zapeli

Mešani zbor Igo Gruden, ki ga vodi Mikela Šimac, Dekliški zbor Kraški slavček in Otroška pevska skupina, ki ju je vodil Mirko Ferlan. Za izbor Grudnovih besedil, ki so jih ob glasbeni spremljavi Iztoka Cergola z zanosom recitirali Valentina Krebel, Jožica Forčič, Danijel Doz in Ester Gomzel, je poskrbela Vera Tuta Ban. Večer se je sklenil z družabnostjo.

Matej Caharija

Govor Bojana Brezigara na www.primorski.eu

PROSEK - Hvalevredno prostovoljno delo skupine vaščanov

Po »špinik urejen zidek na Balancu

Pred petimi leti so prenovili staro vodovodno pipo sredi vasi, sedaj dokončujejo gradnjo zidka ob prireditvenem prostoru - Namestitev marmornatega toponima

Proseški (marmornati) toponom

Pred petimi leti se je skupina Prosečanov odločila, da na lastno pest popravi in uredi »špinik«, dotlej dotrajano vodovodno pipo sredi vasi. Namen je bil jasen: polepšati tisti predel vasi, kjer so sredi preteklega stoletja domačinke zajemale vodo, otroci pa brali žogo v senci petih košatih orehov.

Vaščani so ustavili pripravljalni odbor, počistili in na novo namestili marmornate ploskve, pobravili staro »špinik«, da je postala zeleno nova, namestili pa so tudi dve kamnitki klopi ob katerih se je stara samokolnica razcvetela v cvetju.

Julija 2006 je bila nova »špinik« predana vaškemu namenu. Odtlej so vaščani tega predela vsako leto julija priredili ob vodovodni pipi praznik. Na prijetni družabnosti so začeli zbirati prostovoljne prispevke, pravtvo za opremo otroškega igrišča ob novem parkirišču pri Kržadi. Naneslo pa je, da je za igrala poskrbela občina, tako so bili zbrani prostovoljni prispevki (7.450 evrov) »preusmerjeni« k drugemu za vas pomembnemu delu: urediti zidka ob prireditvenem prostoru na Balancu ob cesti nasproti pokopalnišča.

Pripravljen je bil načrt, dela so ste-kla že pred meseci, seveda udarniško. Pri gradnji so pomagali mladi in izkušeni starejši vaščani, zidek se je daljšal meter za metrom in bo kmalu dokončan. V načrtu pa je še ureditev območja na Balancu za sedanjim prireditvenim prostorom, tam, kjer na večer pred prvim majem začari kres, da bi celotno zemljišče dobitilo urejeno podobo.

Ob tem so se prostovoljci odločili za namestitev toponimov s starimi, zgodovinskimi imeni vaških predelov. Zadeva je nato letela na birokratske zaplete, prvi v marmorju izklesani toponi pa je bil vseeno nameščen na cesti, ki vodi z Devinščino proti gostilni Savron in prodajalni pohištva Elio. Temu predelu pravijo Kuarp, cesti pa Ruska cesta, ker naj bi jo bili med vojno zgradili ruski ujetniki, morda pa tudi zato, ker je bila makadamsko rdečkaste barve.

To so bili dosedanji izpeljani načrti odbora vaščanov, na programu pa imajo še druge, kar pomeni, da se bo delo, začeto z ureditvijo »špine«, še nadaljevalo.

M.K.

Udarniška po proseško: kamen na kamen - zidek

Stavka črpalkarjev

Od jutri do sobote bo stavka črpalkarjev, ki protestirajo proti reformi sektorja. Razen v primeru, da bodo danes v Rimu našli rešitev, bodo črpalke zaprte od 7.30 jutri do 7. ure v soboto.

Vrt na Trgu Carlo Alberto bo poimenovan po Mascheriniju

Občinska uprava bo danes poimenovala vrt na Trgu Carlo Alberto po kiparju Marcellu Mascheriniju. Poimenovanja se bo udeležil tudi župan Roberto Dipiazza. Mascherini se je rodil 14. septembra leta 1906 v Vidmu, a se je mamo že pri 6 letih preselil v Trst. Bil je eden največjih italijanskih kiparjev preteklega stoletja in dobitnik številnih prestižnih nagrad, v Milanu, Rimu, Benetkah, Budimpešti, Parizu. Z njegovimi skulpturami so opremili več kot 20 čezoceank, zgrajenih v Trstu, Tržiču in Genovi, sodeloval je tudi z gledališči, bil je član številnih žirij mednarodnih nagrad. Njegova dela hranijo v številnih muzejih v Italiji, ZDA, v Južni Ameriki, na Japonskem in Novi Zelandiji. Umrl je leta 1983.

Prefekt Giacchetti sprejel novega kvestorja Padulana

Prefekt Alessandro Giacchetti je včeraj sprejel novega kvestorja Giuseppeja Padulana, ob tem pa je čestital policijskemu tržaške kvesture za uspešno izvedeno akcijo Hermes. V tem okviru so namreč onesposobili mednarodno organizacijo, ki je prekupevala z mafiji, aretirali so 28 ljudi in zaplenili 17 kilogramov kokaina oziroma heroina. Vendar je Giacchetti bolj kot dosežen rezultat naglasil človeški vidik operacije, saj so jo izvedli s pomočjo nekaterih Nigerijk, ki so bile prej v Italiji zaslužene in prisiljene k prostituciji. Ravnino policija jih je resila s ceste, pri operaciji pa so sodelovali kot tolmačice. Srečanja na prefekturi sta se udeležila tudi vodja oddelka mejne policije Manuela De Giorgi in namestnik vodje mobilnega oddelka Leonardo Boido.

Vinjen zadel v parkiran avto in se upiral policiji: aretiran

Policisti tržaške kvesture so v noči na pondeljek pod obtožbo upiranja javnemu funkcionarju aretirali 40-letnega sudanskega državljanu A.I. E s stalnim bivališčem v Trstu. A.I. E. je prejšnjo noč »v očitem vinjenem stanju« vozil avtomobil, v katerem sta bila tudi dva njegova znanca. Ko je prišel v Ul. Leghissa, pa je zadel v parkiran avtomobil in odšel. Mimočoči je poklical policijo, ki je kmalu zasledila in ustavila avtomobil s tremi Sudanci. Policisti so od voznika zahtevali, da opravi alkotest, toda A.I. E. se je temu upiral in pri tem očitno pretiral. Policisti so ga odpeljali v koronejski zapor, avtomobil pa so zaplenili.

GRAD SV. JUSTA

Raznovrstna in všečna ponudba za vse okuse

Na prostranem grajskem dvorišču se s skoraj vsakodnevni prireditvami nadaljuje niz Gradu z zvezdami, ki ga je zasnovano Stalno gledališče FJK. Ob naklonjenosti vremena se občinstvo na ponudbo praviloma odziva množično, kot je tudi bilo v soboto zvečer. Na sporednu je bila Carmen, tokrat v plesu na slovito glasbo (mestoma prirejeno) G. Bizeta in izvirno Marca Schiavonija. Dokaj nepreričljivo plesno in priovedno priredbo (dogajanje je prestavljeno v naše čase in Carmen na čolnu pritihotapijo v Italijo, dogajanje pa se nekako odvija od konca proti začetku) je pripravil Luciano Cannito, v naslo-

vni vlogi pa je plesala Rossella Brescia. V nedeljo si je bilo mogoče ogledati oz. prisluhniti nekoliko svojstveno glasbenemu dogodku, Pagagnini, drevi pa se bodo oglašile znane dunajske operetne melodije. Z deželnim orkestrom Filarmonica Veneta, ki ga bo vodil Romolo Gessi, bosta pela sopranistka Alexandra Reinprecht in tenorist Andrea Binetti.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 14. septembra 2010

FILIP

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 19.19 - Dolžina dneva 12.36 - Luna vzide ob 14.08 in zatone ob 22.42

Jutri, SREDA, 15. septembra 2010

RASTO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,4 stopinje C, zračni tlak 1018,4 mb raste, veter 9 km na uro zahodnik, vlag 62-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,3 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 13., do sobote, 18. septembra 2010

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Ospedale 8 (040 767391), Ul. Commerciale 21 (040 421121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Ospedale 8, Ul. Commerciale 21, Capo di Piazza Mons. Santin 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Cao di Piazza Mons. Santin 2 (040 365840).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Ga-

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti«.

ARISTON - 16.30, 20.00 »Il rifugio«; 18.00, 21.30 »North Face«.

CINECITY - 15.15, 17.55, 20.00, 22.05 »The American«; 16.05, 18.05, 20.00, 22.00 »Resident Evil afterlife 3D«;

17.40, 20.00, 22.15 »La solitudine dei numeri primi«; 16.10, 18.50, 21.30 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.10 »I mercenari - The expendables«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«; 15.50, 18.00 »Shrek e vissero felici e contenti«; 20.20, 22.00 »Giustizia privata«; 15.55 »L'apprendista stregone«.

FELLINI - 16.45, 18.35, 20.30 »Miral«; 22.20 »Nightmare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La solitudine dei numeri primi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »20 sigarette«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.30, 20.15, 22.00 »Somewhere«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.50, 19.50, 21.50 »Nevidno zlo: Drugi svet 3D«; 17.10, 19.10, 21.10 »Charlie«; 21.30 »A-eki-pa«; 16.50 »Karate Kid«; 19.30 »Carja Mikonosa«; 16.00 »Mačke in psi: Maščevanje gospes Muce 3D«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.15, 17.30 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro)«; 21.30 »Salt«; 18.20 »Marmaduke«; 15.05, 17.15 »Mačke in psi 3D«; 15.10, 18.00, 20.55 »Karate Kid«; 19.10 »Mačeta«; 16.30, 18.50, 21.10 »Ljubezen na daljavo«; 16.00, 18.30, 20.40 »Charlie«; 16.20, 20.50 »Nevidno zlo: Drugi svet«; 19.50, 21.50 »Nevidno zlo: Drugi svet 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Resident Evil afterlife 3D«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The American«; Dvorana 3: 16.30 »L'apprendista stregone«; 18.20, 20.15, 22.15 »I mercenari«; Dvorana 4: 16.30, 19.00, 21.30 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 22.20 »Giustizia privata«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.15, 22.15 »The American«; Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti 3D«; 20.00, 22.00 »Somewhere«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.10 »Resident Evil: Afterlife«; Dvorana 4: 17.50 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 20.20, 22.10 »I mercenari - The expendables«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

Čestitke

Dragi EVGEN! Polovica je šla, odslej boljši del te čaka! Da bi se ti izpolnila želja prav vsaka. Naj ti čas zdravih dni podari - vse to ti iz srca doberdobska družba zaželi!

Danes v Boljuncu profesorica TANJA SMOTLAK praznjuje okrogla leta. Vse najboljše za rojstni dan in vse lepo v življenju ji želi Vida z družino.

MAMA in TATA! Samo besedi dve: bodita srečna! Želja ena: naj ljubezen vajina bo večna! Sonja in Erika z Markom in Robijem.

Nono JOŽKO in nona KATJA! Luč ljubezni naj gori, še nešteto vajin skupnih dni! Josette, Marisol in Kimy.

Odbor SKD Primorec iskreno čestita odbornici MIJI KALC ob uspešno opravljeni diplomi na Fakulteti za turistične študije v Portorožu.

ANDREJA, ponosne smo nate in ti čestitamo za pomembno nagrado, ki potrjuje tvoje nesebično delo na šolskem in obšolskem področju! B+F+K+K

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH sporoča, da bo od danes, 14. septembra, v osnovnih šolah reden pouk s kosirom in popoldanskim bivanjem, v otroških vrtcih pa bo pouk od danes, 14. do 17. septembra, od 8. do 13. ure, s kosirom.

OBČINI ZGONIK IN REPENTABOR sporočata, da bo služba šolskega prevoza začela delovati danes, 14. septembra. Urnike bodo učenci dobili prvi dan pouka. Razna pojasnila na tel. št. 040-229150 (Občina Zgonik) ali 040-327122 (Občina Repentabor).

RAVNATELJICA NIŽJE SREDNJE ŠOLE SIMONA GREGORČIČA v Dolini sporoča, da bo šolabus začel redno delovati danes, 14. septembra. Točne urne bodo prejeli učenci na šoli prvi dan pouka.

ŠOLSKA MAŠA ZA UČENCE COŠ ŠEMPOLAJ bo v sredo, 15. septembra, ob 16. uri v Šempolaju.

ŠOLSKA MAŠA ZA UČENCE COŠ SALEŽ-ZGONIK bo v četrtek, 16. septembra, ob 16.15 v Zgoniku.

DRŽAVNA SREDNJA ŠOLA SREČKO KOSOVEL NA OPĆINAH IN NA PROSEKU sporoča, da bo potekal pouk na sedežu in na podružnici po sledičem urniku: do 17. septembra od 8.00 do 12.38; od 20. septembra dalje od 8.00 do 14.25.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel kot sledi: otroški vrtec v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom s sledečim urnikom: do petka, 17. septembra, ob 8. do 13. ure s kosirom; od pondeljka, 20., do četrtek, 30. septembra, ob 8. do 16. ure.

Izleti

ZUPNIJA PROSEK organizira osem-dnevno potovanje po Egiptru. Odhod 1. januarja. Informacije na tel. št.: 040-225170 med 20. in 21. uro. Čas prijave je do 20. septembra.

KLUB PRIJATELJSTVA prireja v sredo, 29. septembra, izlet v Stično z ogledom njenih zanimivosti in na Valvasorjev grad Bogensperk ter okolico. Vpisovanje do 25. septembra na tel. št. 040-225468 (Vera). Vabljeni!

KRUT vabi na ogled Festivala 3. življenjskega obdobja v Ljubljani, s krajšo panoramsko vožnjo po starem mestnem jedru in koncertno predstavo. Odhod avtobusa v četrtek, 30. septembra, ob 8.30 s trga Oberdan, izpred Deželne palače in postankom pri Domu ob 8.45. Informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

OGLED PASIJONSKIH IGER v Kirchschlagu in romarskega svetišča Fatimske Matere Božje v Prosingbirbaumu ter Gradca od 10. do 11. oktobra.

Včeraj je praznovala častitljivih 100 let

Milka Rapotec
iz Gročane

Ob tem visokem jubileju ji iskreno čestitajo
vsi pri SKD Krasno polje in vaščani

Naša draga mama in nona

Marija

danes praznjuje 80 let.
Vse najboljše ji iz srca želijo

sinova Gianfranco in Roberto,
hči Laura, vnuk Daniel
in ostali družinski člani

V ponedeljek 13/09/2010 je na Fakulteti za turistične študije v Portorožu uspešno diplomirala

Mija Kalc

ČESTITAMO!!

Jordan, Cinzia in Ilij

obra. Cena 155,00 evrov (vključen je avtobusni prevoz, polpenzion, vstopnica za obisk pasijona in kosič na poti domov). Prijave sprejema sestra Angelina Šterbenc na telefonski številki 347-9322123, 00386-41-290386, 040-299409 (Norma), 040-370846 (pon-pet, 9.30-13.30 Slovenska prosveta). Zaradi organizacijskih razlogov je za vpisovanje nujno potrebiti!

Prireditve

KAVARNA GRUDEN: do 15. septembra je na ogled razstava grafik Franke Kovacič »Rože«. Urnik ogleda v času obravnavanja Kavarne, ob sredah zaprto.

PRIMORSKA POJE POSVEČENA BAZOVIŠKIM JUNAKOM v organizaciji ZSKD in sodelovanju s SKD Lipa bo v petek, 17. septembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici. Nastopajo MePZ Lipa-Bazovica (dir. Tamara Ražem), ŽePZ Rože-Nova Gorica (dir. Silvan Zavadlav), MePZ Bazovica-Reka (Franjo Bravdič), PZ Srečko Kosovel-Ajdovčina (dir. Matjaž Šček) in TPPZ Pinko Tomažič (dir. Pia Cah).

SKD V. VODNIK IN ŠD BREG vabita v nedeljo, 19. septembra, ob 19.30 v občinsko televodnico v Dolini na koncert narodnozabavne glasbe. Nastopila bosta Marko Manin in Sašo Avsenik s prijatelji.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na fotografско razstavo Kina Extrade »Stran! Hočem stran! V Peru in Bolivijs...«, na Općine, Sklad Mitja Čuk, Prosečka ul. 131. Razstava bo odprtta do 25. septembra.

Mali oglasi

İŞČEM DELO - z lastno kosičnico oz. motorno žago kosič travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mero. Tel. št.: 333-2892869.

ŽELIM s srcem in dobroto oskrbovati starejše ljudi, od 14. ure dalje. Tel. 335-64454

Obvestila

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR - v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

PIHALNI ORKESTER BREG IN GLASBE-NA MATICU obveščata, da je v teku vpisovanje za glasbeno šolo za pihala, trobira in tolkala. Informacije na tel. št. 338-6439938 ali vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe v Dolini.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

TRŽAŠKO ZDRAUŽENJE DIABETIKOV predi v četrtek, 16. septembra, ob 17. uri v Dvorani Baronični Zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo »Užitek in zdravje: na pohodu od Kvarnerskega do Tržaškega zaliha«. Po uvozih besedah predsednika M. Voccija bo sta predavalca učiteljica in predsednica Skupine 85 Patrizia Vascotto ter zdravnik dr. Paolo Da Col. Vabljeni vši!

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad, v Ul. Cicerone 8, odprt vsako soboto od 10. do 11.30. Info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ROJANSKI CERVENI PEVSKI ZBOR je začel z rednimi pevskimi vajami v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli, 29). Toplo vabi nove člane, da se pridružijo zboru in sodelujejo pri maši, ki jo vsako nedeljo ob 9. uri iz rojanske cerkve prenaša Radio Trst A. Info na tel. št.: 335-6551039 in 040-415176.

CENTER YOGA SATYANDA iz Trsta (Ul. Economo, 2) obvešča vse člane in zainteresirane, da so se ponovno začele lekcije yoge. Informacije na spletni strani društva www.satyandayogatrieste.it. Vsem novim članom nudimo prvo lekcijo brezplačno.

POSLOVNA SLOVENŠČINA ŠC Melanie Klein prireja tečaj poslovne slovenščine. Tečajniki bodo nadgradili svoje poznavanje osnovnih pravopisnih pravil slovenskega knjižnega jezika, obravnavali različne besedilne vrste (elektronska pošta, obvestila, prošnje, vabila i.t.d.), razvijali pomenske, slovarske, slovnice in pravopisne zmožnosti ter razvili sposobnosti kreativnega pisanja. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

PRIPRAVA NA NOSEČNOST ŠC Melanie Klein ponuja pripravljalni tečaj namenjen nosečnicam. Tečaj bo potekal v Ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TEČAJ ZA NOSEČNICE V BAZENU ŠC Melanie Klein prireja tečaj sprostitev in priprave na porod s pomočjo glasbe in gibalnih vaj in bazenu. Voda in glasba blagodejno delujeta na bodočo mamico in na otroka, sproščata napetosti in pripomoreta k razvijanju kvalitetnih medsebojnih odnosov. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

SKD TABOR - OPĆINE V čipkah skravajo se sanje - tečaj kleklanja ob večernih urah. Informacije na 040-211870 (po 20. uri).

SPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL sporoča urnike treningov: Motorika (letniki 2005-06) sreda, 16.15-17.15 (občinska telovadnica v Repnu). Mikrobasket (letniki 2002-03-04) ponедeljek, 16.15-17.15 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 17.15-18.15 (občinska telovadnica v Repnu) minibasket letniki 2001 torek, četrtek in petek 16.15-17.15; letniki 2000 torek in petek 16.15-17.15; četrtek 17.15-18.3. Under12 (letniki 1999) ponedeljek, 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih); sreda, 18.00-19.30 (občinska telovadnica v Repnu); petek, 17.15-18.30 (telovadnica na Rouni pri Briščkih). Info: 338-5889958, marinandrej@alice.it (Andrej Vremec), 340-4685153, picek@hotmail.it (Erik Piccini).

FANTJE IZPOD GRMADE se danes, 14. septembra, ob 20.30 zberemo na prvih vajah. Vabimo biše in nove pevce, da se nam pridružijo.

MILADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste srednješolce. Prvo srečanje danes, 14. septembra, od 19. do 20. ure v Štalci v Šempolaju, mentor Aljoša Saksida.

MOPZ - TABOR IZ OPĆIN obvešča vse pevce, da se bodo od danes, 14. septembra, ob 20.30 začele pevske vaje in no-

vi sezoni 2010-11 v prostorih Prosvetnega Doma, z novim prevodovjem Davidom Žerjalom. Zaželjena je točnost in polna prisotnost na vajah, kot je tudi zelo dobrodošla udeležba novih pevskih glasov. Pridružite se nam ne bo vam žal biti v dobri družbi in s ponosom s plesmi pokazati Slovensko prisotnost na naših krajinah.

PLESNA SEZONA pri AŠD Cheerdance Millenium se začenja! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treningi bodo potekali ob torkih in četrtekih od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvo srečanje bo danes, 14. septembra. Za informacije in vpisi: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal danes, 14. septembra, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

SKD TABOR - OTROŠKE PLESNE DELAVNICE informativni sestanek za plesno delavnico z Jelko Bogatec bo danes, 14. septembra, ob 17.00 za osnovnošolce/ce ter ob 17.30 za srednješolce/ke. Vabljeni starši lanskih ter novih plesalk in plesalcev!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo danes, 14. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah generalka za nastop, ki bo v petek, 17. septembra, ob 20. uri v Bazovici.

ZENSKI PEVSKI ZBOR Prosek-Kontovel obvešča, da bodo prve vaje v novi sezoni v sredo, 15. septembra, ob 19. uri v Soščevi hiši na Prosek. Toplo so vabljeni pevke in vse, ki jih zanima petje in jim je všeč vesela družba.

DEKLISKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK pod vodstvom Mirka Ferlana ima prvo vajo v novi sezoni v sredo, 15. septembra, ob 19.30 v KD Igo Gruden v Nabrežini.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so se začeli vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Vabljeni na informativno srečanje za starše, ki bo v sredo, 15. septembra, ob 18.30 v Soščevi hiši na Prosek. Za informacije pokličite na tel. št. 349-4103131 (Martin) ali 040-251101 (Bruno).

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR ter Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti, delovala v Igralnem kočičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 15. septembra: »Lutke in Marionete«, »Ročno gledališče«; 17. septembra: »Pod zaveso«, »Gledališče luči«. Za informacije se lahko obrnete na Igralni kočiček Palček na tel. št. 040-299099 ali ponedeljka do sobote med 8. in 13. uro.

OTROŠKI ZBORČEK IGO GRUDEN pod vodstvom Mirka Ferlana ima prvo vajo v novi sezoni v sredo, 15. septembra, ob 18.30 v KD Igo Gruden v Nabrežini.

TFS STULETI sporoča, da bo prva redna vaja v novi sezoni za pevke in plesalce v sredo, 15. septembra, ob 20.30 v prostori centra Anton Ukmari-Miro pri Domu. Nujna prisotnost vseh!

ŠD KONTOVEL - REKREACIJSKA SEKCIJA obvešča, da bo oktobra začel tečaj latinsko-ameriških plesov. Prijave so možne do 15. septembra. Za vpis in informacije: 333-9072969 (v popoldanskih urah).

DRUŠTVO JOGA v vsakdanjem življenu Popetre obvešča, da so pričeli začetni tečaji redne vadbe joge: na osnovni šoli v Hrpeljah ob ponedeljkih, ob 17.30; v Domu upokojencev Sežana ob ponedeljkih začetni tečaj ob 20. uri, ob torkih 2. stopnja ob 17.30, 3. stopnja ob 18.45, 4. stopnja ob 20.15; v domu krajčarov v Ajdovščini ob 18.30 ob sredah, 2. stopnja ob 20. uri; v domu starejših občanov Ilirske Bistrici ob 16. septembra, ob 18.30 ob četrtekih, 2. stopnja ob 20. uri. Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi učitelj Dario Černac. Tečajniki potrebujejo udobno oblačilo, armafeks in odeje.

PLESNA SKUPINA VIGRED obvešča, da bo prva vaja v četrtek, 16. septembra, v Štalci v Šempolaju. Od 16. do 17. ure za prvi, drugi in tretji razred osnovne šole; od 17. do 18. ure za peti razred osnovne šole in za srednješolce. Mentorica Jelka Bogatec.

SKD TABOR obvešča, da bo v četrtek, 16. septembra, vpisovanje in začetek tečajev telovadbe s Cveto Sila ob običajnih urnikih.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni večini z vajami za telo in dušo: sprostitev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopoldne ali zvečer, po dogovo-

ru. Informacije in vpisi tel: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Začetek v petek 17. septembra: ob 19.00 začetniki, ob 20.30 nadaljevalni tečaj.

GLASBENA DELAVNICA ŠC Melanie Klein prireja delavnico, kjer se bodo otroci na zabaven način približali svetu glasbe in glasbil preko odkrivanja zvonov, plesov, pesmic in pravljic. Brezplačna predstavitevna delavnica za otroke od 3. do 6. leta starosti bo potekala v soboto, 18. septembra, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

MINI VENTURINI DOMJO vabi male pevce od 3. do 6. leta starosti na prvo vajo, ki bo v soboto, 18. septembra, ob 14. uri v kulturnem centru Anton Ukmari pri Domu. Konverzacija. Prijave in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT iz Nabrežine obvešča cenzene bralce, da redno deluje po zimskem urniku: ob ponedeljkih in sredah 9.00-12.00 in 14.30-17.30 ter torkih in četrtekih 9.00-12.00.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR FRAN VENTURINI DOMJO sporoča, da bo prva vaja v soboto, 18. septembra, ob 14.30 v kulturnem centru Anton Ukmari pri Domu. Konverzacija. Prijave in vpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org.

PREDSTAVITEV TEMELJEV ZDRAVILSTVA V Hotelu Salinera v Strunjiju bo 18. in 19. septembra potekala dvodnevna teoretično-izkustvena delavnica Predstavitev Temeljev zdravilstva Barbare Brennan, ki jo vodi učiteljica na Brennanovi Mednarodni Šoli Zdravilstva, Irena Čuber-Deržek. Za informacije pišite na irenacuber@gmail.com ali pokličite na +386 40 599 365.

SLOVENSKI ABC ŠC ŠC Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za otroke od 4. do 6. leta starosti, ki se želijo na zabaven in igriv način približati slovenskemu jeziku ali pa tistim, ki želijo obogatiti svoj besedni zaklad in izboljšati svoje znanje.

Otroci se bodo učili s pomočjo glasbe, gibalnih vaj, iger in likovnih delavnic.

Brezplačna predstavitevna delavnica bo potekala v soboto, 18. septembra, ob 15.30 v Ul. Cicerone 8. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel. 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

V BARKOVLIJAH v cerkvi sv. Janeza bo v nedeljo, 19. septembra, ob 11. uri začetna sveta maša za otroški vrtec, osnovno in srednjo šolo.

OTROŠKA IN MLADINSKA PEVSKA SKUPINA VIGRED obvešča, da bo prva vaja za otroke, ki obiskujejo vrtec in učenice osnovne šole v ponedeljek, 20. septembra, od 16. do 17. ure; pilates bo ob torkih ob 18. ali ob 19. ali ob 20. uri ter ob petkih ob 19. ali ob 20. ure; uvajanje za začetnike bo potekalo ob torkih ob 17.30. Za vpis in info: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

PILATES - SKD IGO GRUDEN sporoča, da se bo vadba pričela z 20. septembrom s sledečim urnikom: posebna jutranja vadba za zdavo hrbitenco in energijo bo ob ponedeljkih od 10. do 11. ure; pilates bo ob torkih ob 18. ali ob 19. ali ob 20. uri ter ob petkih ob 19. ali ob 20. ure; uvajanje za začetnike bo potekalo ob torkih ob 17.30. Za vpis in info: 040-635626.

STUDIO ART začenja novo sezono: vabi mojede, ki se zanimajo za gledališče, da se nam tudi letos pridružijo. V sezoni 2010-11 se bodo nadaljevali tečaji za gledališke igralce, začenjam pa tudi tečaj za mlade tehnike luči in zvoka.

Informacije na 347-7615287 ali sola@teaterrss.it. Začetek tečaja 29. septembra.

NATIVITAS 2010 - Zveza slovenskih kulturnih društev sprejemajo do 30. septembra najave koncertov v okviru mednarodne božične revije Nativitas. Včlanjen zbor/društvo lahko prijavi koncert, kjer nastopa eden ali več zborov. Za informacije pokličite na 040-635626.

STAREJŠE SKAVTINJE POZOR: pridite na priložnostno večerjo v četrtek, 30. septembra, ob 19. uri na Pesek. Javite se na odrasliskavti@googlegroups.com ali na 347-7000353 (Irma Ozbič Piščanc).

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren sporoča, da je stekel tečaj Pilatesa in telovadbe za zdavo hrbitenco. Vaje potekajo ob torkih in ob petkih od 19. do 21. ure v telovadnici - Trubarjevi dvorani - nizje srednje šole S. Gregorčič v Dolini. Vabljeni tudi vse tiste, ki bi rade s Pilatesom ali s telovadbo začele na novo. Prva vadba je brezplačna. Pridite si ogledat in poskusite telovaditi z nami. S seboj prinesite telovadno preprogo. Za informacije pokličite Sonjo na tel. 040-228016 ali 333-3616411 od 14.00 do 15.30.

TEČAJ ZA DOJENČKE V BAZENU ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo tečaj za dojenčke od 1. do 12. meseca začel v petek, 1. oktobra, in bo potekal od 10.30 do 11.30. Tečaji za otroke od 12. do 36. meseca pa bodo potekali ob sobotah po poldne. Število mest je omejeno. Prijave in info na tel: 328-4559414, info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren prireja od oktobra dalje, v jutranjih urah, v društveni dvorani gledališča France Preš

KANAL OB SOČI - Kogojevi dnevi

Umetnost kontrastov Z Vokalno akademijo Ljubljana

Zbor, ki ga vodi tržaški dirigent Stojan Kuret, je oblikoval drugi glasbeni večer v okviru letošnjega festivala

Vokalna akademija Ljubljana, ki je bila ustanovljena septembra 2008 in jo sestavlja šestnajst izkušenih zborovskih pevcev iz vse Slovenije, je v petek, 10. septembra zapela drugi koncert letošnjemu Kogojevemu festivalu. Tržaški dirigent Stojan Kuret, edini, ki mu je uspelo dvakrat osvojiti Veliki nagrado Evrope, je z zborovskim sestavom, ki ga vodi od ustanovitve, pripravil izvireni in tehten izbor skladb, izbor, s katerim je počastil tako Marija Kogoja kot druge primorske glasbene ustvarjalce različnih obdobjij in stilov, poskrbel za krstno izvedbo in se z njo poklonil velikemu romantičnemu klavirskemu poetu Fredericu Chopinu ob letošnji 200. obletnici rojstva. V tej pisani paleti zborovskih del so se oglasile tudi skladbe Gallusa (O beata Trinitas), Haydna (Daphnes einziger Fehler, An die Frauen), Monteverdija (Lamento della Ninfa) in Schuberta (An Silvia), z dvema skladbama italijanskega skladatelja Giovannija Bonata (rojenega 1961) pa je poskrbel tudi za aktualno sodobno kompozicijsko snavanje. Program kontrastnih razpoloženj, v katerem se je domiselnost prepletala staro in novo, žalostno in veselo, so obogatili tudi gostje večera: pianistka Mojca Prus, violončelistki Kaja Kapus in Urša Pavlovič in sopranistka Martina Burger. Seveda pa vse to razkošje zelo različnih skladb in izvajalcev ne bi potešilo številnih obiskovalcev v cerkvi sv. Marije Vnebovzetje v Kanalu, če Vokalna akademija Ljubljana ne bi ta glasbeni ctober tudi predstavila v najbolj žlahtni in vrhunski zborovski maniri, z lepimi glasovi, občudjujočimi interpretacijami, s prefinjenim občutkom tudi do najbolj enostavnih vokalnih poslastic kot sta naprimer manj znani pesmi Brodar in V tih noči Augusta Armina Lebana, leta 1847 v Kanalu rojenega skladatelja. In lepota enostavnega nas je prevzela tudi v izvedbah dveh pesmi Hrabrovoli Volariča, v pesmih Bedak je! Op. 10 št. 7 in Nos op. 10 št. 13, manznanih zborovskih skladbah tega v melodiki izredno inventivnega primorskega romantika: Kuret in pevci so v teh drobnih vokalnih skladbah znali poiiskati tisto nekoliko bolj razgibano kompozicijsko tkivo in v njem izpostaviti solistične vložke, dovolj zanimivo spremljavo in hudomušnost besedila. V primorski tonaliteti so zazveneli tudi čudoviti Vetrji v polju, ki jih je na besedilo Srečka Kosovelja z izjemnim darom za zborovski zvok napisal Marijan Gabrijelčič, v sferi genialnih glasbenih pre-

Vokalna akademija Ljubljana s Stojanom Kuretom na arhivskem posnetku

bliskov Marija Kogoja pa sta nas na koncertu po-peljali korektnej izvedbi dveh njegovih skladb (Requiem, Ave Maris Stella). Skladbam štirih primorskih skladateljev se je na koncertu pridružil Lojze Lebič in njegova Zima je tudi Vokalni akademiji Ljubljana ponujala priložnost predstavljanja maksimalnih zborovskih veščin, tako tehničnih in glasovnih kot interpretativnih.

Če nas je Lebičeva Zima očara kot nesporna zborovska umetnina, pa sta nas deli italijanskega skladatelja Bonata, zmagovalca velikih mednarodnih kompozicijskih tekmovanj (med drugim tudi Premio Cita di Trieste 1883), navdušili zaradi dovolj posebnega kompozicijskega jezika, ki ga avtor doseže z razpršitvijo zobra v prostor. Akustika kanalske cerkve je seveda izvedbam prispevala še svoj delež, in publike, objeta z zanimivimi zvoki, ki je z veliko naklonjenostjo spremljala vrhunski izvedbi skladbe Crux fidelis za moški zbor v prostoru (nastala leta 2001) in zaključno skladbo večera, O li-

lium convalium za dva violončela in moški zbor v prostoru (iz leta 2008).

Da želi Stojan Kuret svojemu moškemu zboru dodati še nekaj novih zvočnih barv in s tem presečati občinstvo, je razkrivala tudi izbira ene najlepših melodij, ki je Chopina prestavila v svet popularne glasbe. Njegova Žal (Tristes), nastala po njegovi etudi v E-duru, op. 10 št. 3, je tudi v letošnjem Chopinovem letu zaposila mnoge. Za sopran solo, moški zbor in klavir jo je tokrat privedil Gašper Jereb (diplomiral leta 2008 na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu prof. Marka Mihevc). Na festivalu sodobne glasbe je ta rahločutna pesem, ki 'prebada srce', zazvenela kot »tujek«, a hkrati kot nujno potreben balzam za naša ušeša in kaotično dušo. In prvi izvedbi Jerebove priredbe (solistično vlogo je odlično opravila sopranistka Martina Burger) so zvesti sopotnik Kogojevega festivala namenili dolg in navdušen aplavz.

Tatjana Gregorič

FRANCIJA Umrl Claude Chabrol

Francoski režiser Claude Chabrol je v nedeljo umrl, star 80 let, so sporočili iz pariške mestne hiše. Chabrol je režiral več kot 60 filmov, najbolj znan pa je bil po seriji trilerjev iz 60. let, med katere spada tudi film Nezvesta (La femme infidele). Chabrol je bil rojen 24. junija 1930 v Parizu. Bil je eden izmed umetnikov francoskega novega vala, skupine režiserjev, ki se je uveljavila v 60. letih. Poleg Chabrola sta v tem obdobju ustvarjala tudi Eric Rohmer, ki je umrl v začetku leta, in Francois Truffaut. Najbolj kontraverzni predstavnik režiserjev novega vala Jean-Luc Godard je tako edini še živeči član te skupine umetnikov, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Chabrol je debitiral leta 1958 s svojim prvim celovečernim filmom Lepi Serge (Le Beau Serge), ki je prvi film francoskega novega vala, katerega je tudi prejel nagrado Jean Vigo. Za film Bratranca (Les Cousins) je bil na festivalu v Berlinu nagrenjen z zlatim medvedom, lani pa je na istem festivalu prejel nagrado za življenjsko delo.

Na Chabrolova dela je imel velik vpliv režiser Alfred Hitchcock, v filmih pa se je osredotočal predvsem na obsesije in srednji razred. Pred začetkom filmske kariere je Chabrol študiral farmacijo in književnost, objavljala pa je tudi filmske kritike, še navaja dpa. (STA)

PORTOROŽ Festival slovenskega filma

Od 1. do 3. oktobra se bo na 13. festivalu slovenskega filma predstavilo 53 filmov najnovješe letne produkcije - 11 celovečernih, 15 srednjemetažnih, 13 kratkih in 14 študentskih. Po izboru letošnjega programskega direktorja Gorazda Trušnovec se je 38 filmov uvrstilo v tekmovalni in 15 v pregledni program. V tekmovalnem programu si bomo lahko ogledali 7 celovečernih igranih filmov - od tega 3 koprodukcijske filmske stvaritev, 4 srednjemetažne dokumentarne filme, 13 kratkih in 14 študentskih filmov.

Otvoritvena slovesnost, 1. oktobra zvečer, na kateri bo pododeljena nagrada Metoda Badjure za življenjsko delo na področju slovenske kinematografije, bo uprizorjena na Tartinijevem trgu v Piranu. Nadaljevanje festivala z zaključno prireditvijo 3. oktobra zvečer, na kateri bodo pododeljene nacionalne nagrade vesna, Stopova nagrada za najboljšega igralca ali igralko leta in druge, se bo odvijalo v Avditoriju Portorož.

Pred strokovno žirijo in širšo javnostjo bodo v tekmovalnem programu predvajani štirje slovenski celovečerni igrani filmi: Piran - Pirano v režiji Gorana Vojnoviča, Oča v režiji Vlada Škafarja, Cirkus Fantasticus režisera Janeza Burgerja in mladinska komedija Gremo mi po svoje v reziji Mihe Hočevarja.

I MILLE OCCHI - Filmski festival od 18. do 25. septembra v tržaški Mieli

Dragocene raritete

Bogat spored kakovostnih filmov - Vpogled v temno nemško zgodovino, v prvo svetovno vojno in srednjeevropski duh

Program festivala
so včeraj
predstavili v
prostorih nekdanje
ribarnice

KROMA

Po Benetkah se bo filmsko dogajanje preselilo v Trst. Konec tedna se bodo namreč »reflektorji« prižgali nad filmskim dogajanjem, ki ima v Trstu že devet let zagotavlja posebno mesto. Gre za mednarodni filmski festival I mille occhi (Tisoč oči), ki ga prireja kulturno združenje Anno uno v sodelovanju z gminskim kinoteko, italijansko zvezo fotografov FIAF in filmskim arhivom dežele FJK. O kakovostnem enotedenškem dogajaju je včeraj tekla beseda v avditoriju nekdanje tržaške ribarnice.

Ob prisotnosti predsednice tržaške pokrajinske uprave Marie Terese Bassa Popopat in občinskega odbornika za kulturo Massima Greca je o programu spregovo-

IZOLA - Kino Otok Občinstvo festivala prepričala Govorilnica

Zmagovalec letošnjega festivala Kino Otok - Isola Cinema po izboru občinstva je alžirsко-slovenski film Govorilnica, ki je nastal pod taktilko alžirskega režiserskega mojstra Mohammeda Soudanija. Mednarodni filmski festival, ki se je sklenil v nedeljo, je letos v sedmih sekcijah ponudil 22 celovečernih filmov. Zmaga je filmu prinesla odkup za kinematografsko distribucijo po vsej Sloveniji, že danes, pa bo Govorilnica na ogled tudi v ljubljanskem Kinodvoru.

Film Govorilnica predstavlja delovno-počitniški potep Oliverja in Elene po neskončni afriški puščavi, ki ga zmoti okvara tovornjaka. Po pomoči se zatečeta v bližnje mestece, ki leži v puščavski oazi sredi ničesar. Tam za nekaj časa obtičita, saj počasen, lagoden življenjski tempo in odmaknjena lokacija terjajo svoj čas za popravilo napake.

Klub globalno vseprežemajoči dobri mobilnih aparativ in drugih sodobnih načinov komunikacije si z njimi v globoki puščavi sivarska popotnika in prebivalci ne morejo kaj prida pomagati. Ravno zato Soudani za srednječno os oziroma epicenter dogajanja izbere javno telefonsko govorilnico, kjer se steka vse lokalno življenje - govorilnica predstavlja edini stik s preostalom svetom.

V tekmovalni sekciji Trgatev so bili letos prikazani še trije filmi: Sinko ruske režiserke Larise Sadilove, Sidrišče švedsko-ameriškega režiserskega dvojca C. W. Winterja in Andersa Edströma in Naseljena dežela španske režiserke Anne Sammarti. (STA)

Dobitnik letošnje nagrade Anno Uno je nemški režiser Thomas Harlan, sin zloglasnega Veita, ki je v nacistični Nemčiji pristopil k protisemitski propagandi in posnel Juda Süssa, najbrž najbolj razvijeni protisemitski film vseh časov. Thomas se je povsem oddalil od očetovih nazorov in v svojih nekaj filmih zagovarjal ravno nasprotne nazore. Njegov Wundkanal bo zaživel že v soboto ob 22.45, v naslednjih dneh pa bodo predvajali tudi Torre Bela, Souvenance in Ultimo giorno di scuola, ki ga je posnel na Tahitiju.

Posebno mesto si bo zagotovila Nemčija s svojo temno zgodovino: drugi dan bo posvečen namreč razmišljjanju o nacizmu in totalitarizmu skozi filma Nuit de chien Wernwra Schroetera in Notre naïf Roberta Kramerja, v nadaljevanju pa tudi skozi dela Pabsta in Čapa. Posebna pozornost bo posvečena italijanskim režiserjem, ki jih je v preteklem stoletju močno zaznamovalo zgodovinsko dogajanje, predvsem gospodarska kriza v tretih desetih letih, vselej pa so skušali ohranjati svojo svobo. Tu bodo zaživeli klasični Pasolini, Rossellini in brata Limiere, na svoj račun pa bodo prišli tudi filmi Giorgia Bianchija oz. njegov pogled na Trst in prvo svetovno vojno. Podobno kot lani bo med protagonisti režiser Claude Autant-Lara oz. njegove italijanske koprodukcije.

Novost predstavljajo letos dopolnilska srečanja z avtorji in filmskimi kritiki ter predstavitve knjig v nekdanji ribarnici. Projekcije se bodo vsak dan začele ob 10. uri in se zaključile okrog 1. ure; za dnevno karto bo treba odšteti 4 evre, za abonma pa 20 evrov. Popoln program bo na voljo na spletni strani www.imilleocchi.com. (sas)

TURČIJA - Spremembe uvajajo vrsto novosti v sodstvu in zmanjšujejo vpliv vojske

Za ustavne spremembe skoraj 58 odstotkov Turkov

EU in ZDA pozdravljajo izide referendumu - Vlada premierja Erdoganova okrepljena

ANKARA - Na nedeljskem referendumu v Turčiji je za ustavne spremembe po včeraj objavljenih začasnih uradnih podatkih glasovalo 57,88 odstotka volivcev, proti pa jih je bilo 42,12 odstotka. Referendum se je udeležilo 73,7 odstotka volivcev, najnižja udeležba pa je bila na kurdske severovzhodne države.

Paket 26 sprememb ustave, o katerem so se izrekali v Turčiji, naj bi predvsem okreplil demokracijo v državi, zmanjšal vpliv vojske in moderniziral Turčijo na njeni poti proti Evropski uniji.

Predvidene reforme med drugim odpirajo pot za civilna sojenja visokim predstavnikom vojske, otežujejo razputitev političnih strank ter dajejo parlamentu besedo pri imenovanju vrhovnih in ustavnih sodnikov. Poleg tega krepi pravice žensk in otrok, uvaja pa tudi kolektivna pogajanja o plačah javnih uslužbencev.

Predlog vlade je 7. maja podprtlo 336 poslavcev od skupno 550 članov parlamenta. Toda potrebovali bi jih 367, da bi ustavne spremembe lahko sprejeli avtomatično zjogli v parlamentu. Podpora je tako zadoščala le za razpis referendumu.

Izid nedeljskega referendumu o ustavnih spremembah v Turčiji so včeraj pozdravili v EU, ZDA in v Nemčiji. Evropski komisar za širitev Stefan Füle je obenem Ankaru pozval, naj ustavne spremembe čim prej udejanji in pospeši izvajanje reform.

Füle je v sporočilu za javnost, ki so ga objavili v Bruslju, poudaril, da je ključno, da Turčija izvaja sprejete zakone in ustavne spremembe, s čimer se bo približala evropskim demokratičnim standardom. Napovedal je, da bo Bruselj še naprej podrobno spremjal proces reform v Turčiji, s katero se unija od leta 2005 pogaja o članstvu.

Da so ustavne spremembe ključne za nadaljnje približevanje Turčije EU, je dejal tudi vodja nemške diplomacije Guido Westerwelle. Nemška vlada je sicer do članstva Turčije v uniji precej zadržana in se namesto tega zavzema za oblikovanje privilegiranega partnerstva med EU in Turčijo.

Potrditev ustavnih sprememb na referendumu je, kot so sporočili iz Bele hiše, pozdravil tudi ameriški predsednik Barack Obama, ki je pred nedeljsko finalno tekmo na svetovnem prvenstvu v košarki, v kateri so ZDA premagale Turčijo, po telefonu poklical turškega premierja Recepja Tayyipa Erdoganovega, ki se je za ustavne reforme posebno zavzel.

Turški premier
Recep Tayyip
Erdogan na volišču

ANSA

FINANCE - Potrdili naj bi jih na zasedanju G20 novembra v Seulu

Regulatorji bančnega sistema v Baslu sprejeli ostrejša pravila

BASEL - Guvernerji centralnih bank in finančni regulatorji iz 27 držav so na nedeljskem srečanju v Baslu sprejeli ostrejša pravila glede kapitalske ustreznosti bank, imenovana Basel III. Po novem bo morala višina temeljnega kapitala Tier 1 za banke znašati vsaj šest odstotkov, medtem ko je bila z dosedanjimi standardi predpisana pri štirih odstotkih. Kot je sporočil odbor za nadzor bank pri baselski Banki za mednarodne poravnave (BIS), naj bi z uporabo novih pravil preprečili ponavljanje globalnih finančnih kriz, kot smo ji bili nazadnje priča leta 2008.

Dogovor je bil sprejet skoraj natanco dve leti po propadu ameriške investicijske banke Lehman Brothers, ki je svet pahlil v najhujšo finančno krizo po letu 1930. Predsednik Evropske centralne banke Jean-Claude Trichet, ki tudi vodi odbor za nadzor bank pri BIS, je dogovor označil kot bistveno krepitev globalnih kapitalskih standardov. "Njihov prispevek k dolgoročni finančni stabil-

JEAN-CLAUDE
TRICHET

nosti in rasti bo ključen," je v sporočilu za javnost po seji poudaril Trichet.

Baselski dogovor, ki sicer ni zavzujoč, a ga upošteva večina vodilnih svetovnih finančnih ustanov, bodo predstavili tudi svetovnim voditeljem na zasedanju G20 novembra v Seulu. Ostrejša pravila glede kapitalske ustreznosti naj bi začeli postopno uvažati po letu 2013, Tier 1 naj bi se na zahtevanih minimalnih šest odstotkov povzpelo do leta 2019.

Evropska komisija je sporočila, da je pripravljena pripraviti podlago, v skla-

du s katero bi bila nova pravila za državne članice EU pravno obvezujoča. "Ko bo dogovor potrdila tudi skupina 20 najpomembnejših svetovnih gospodarstev, bo komisija v prvem trimesecu prihodnjega leta predlagala potrebno zakonodajo, ki bi v nedelji dogovorjena pravila spreminila v pravo EU," je povedal evropski komisar za notranji trg Michel Barnier. Glede zaskrbljenosti, da bi ZDA nova pravila morebiti upoštevala v manjši meri kot EU, zaradi česar bi bile lahko evropske banke manj konkurenčne, pa je Barnier dejal, da bodo predlogi komisije temeljili na oceni učinka pravil, ki naj bi jo opravili sredi novembra.

Strožja pravila so pozdravili tudi na Kitajskem. "To predstavlja skupaj s standardi o globalni likvidnosti pomemben ukrep v okviru reform po finančni krizi," je v kratki izjavi na spletni strani zapisa kitajska centralna banka. Japonska agencija za nadzor bančnega sistema pa je ocenila, da bodo največje japonske banke lahko zadostile strožjim pravilom.

EU - Evropska komisija izboljšala gospodarsko napoved

Območje evra naj bi letos beležilo 1,7-odstotno rast, unija 1,8-odstotno

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v Bruslju predstavila vmesno gospodarsko napoved, v kateri ocenjuje, da bo območje evra letos beležilo 1,7-odstotno rast, celotna Evropska unija pa 1,8-odstotno. To je bistveno izboljšanje v primerjavi z majsko napovedjo, a komisija kljub temu opozarja, da je okrevanje še vedno krhko in ne-gotovost velika.

V majski gospodarski napovedi je Evropska komisija ocenila, da bo območje evra letos beležilo 0,9-odstotno rast, celotna Evropska unija pa enoodstotno rast.

Evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn je "previdno optimističen", saj je "evropsko gospodarstvo še bolj očitno na poti okrevanja, kot je kazala spomladanska napoved". "Svet imamo trdno tla pod nogami, spet smo zacieli zadevati gole," je ponazoril Rehn, sicer znan kot velik nogometni navdušenec, zanj značilno prispolobo iz tega športa. "Toda kljub temu ni razloga, da bi glasno razglasili zmago," je opozoril. Nego-tovost namreč ostaja, zato sta zagotavljanje finančne stabilnosti in fiskalna konso-

lidacija še vedno ključni. Obenem je ponovil, da je treba pospešiti strukturne reforme. "Prej in odločneje bomo ukrepali na tej fronti, bolj gotovi sta vzdržna rast in ustvarjanje delovnih mest," je opozoril.

Komisija ugotavlja, da je bila rast v drugem četrletju še posebej izrazita, a da se v drugi polovici leta obeta upočasnitve okrevanja, ki je bilo v prvi polovici boljše od pričakovanj. Poleg tega ugotavlja, da je okrepitev domačega povpraševanja dober znak za trg dela, a da rast kreditne dejavnosti, namenjene gospodinjstvom, ostaja zmerna.

Komisija gospodarsko napoved objavi štirikrat na leto. Spomladanska in jesenska, običajno objavljeni maja in novembra, vključujejo podatke za EU in območje evra ter vse države članice. Ti napovedi sicer poleg podatkov o rasti in inflaciji vključujejo tudi druge podatke, na primer o javnofinančnem primanjkljaju in javnem dolgu.

Vmesni napovedi, običajno objavljeni februarja in septembra, zajemata le sedem držav članic unije: Nemčijo, Francijo, Veliko Britanijo, Italijo, Španijo, Nizozemsко in Poljsko. Te predstavljajo z vidika nominalnega bruto domačega proizvoda 79 odstotkov EU in skoraj 83 odstotkov območja evra, zato je na podlagi njihovih podatkov objavljena tudi napoved za območje evra in EU. (STA)

mi, vključenimi v vmesno gospodarsko napoved, ki naj se ne bi izkopal iz recesije. Beležila naj bi 0,3-odstotni padec bruto domačega proizvoda.

Napoved glede inflacije ostaja podobna kot maju: območje evra naj bi letos beležilo 1,4-odstotno inflacijo, celotna Evropska unija pa 1,8-odstotno.

Komisija gospodarsko napoved objavi štirikrat na leto. Spomladanska in jesenska, običajno objavljeni maja in novembra, vključujejo podatke za EU in območje evra ter vse države članice. Ti napovedi sicer poleg podatkov o rasti in inflaciji vključujejo tudi druge podatke, na primer o javnofinančnem primanjkljaju in javnem dolgu.

Vmesni napovedi, običajno objavljeni februarja in septembra, zajemata le sedem držav članic unije: Nemčijo, Francijo, Veliko Britanijo, Italijo, Španijo, Nizozemsko in Poljsko. Te predstavljajo z vidika nominalnega bruto domačega proizvoda 79 odstotkov EU in skoraj 83 odstotkov območja evra, zato je na podlagi njihovih podatkov objavljena tudi napoved za območje evra in EU. (STA)

EU bo o srbski prošnji za članstvo odločala oktobra

BRUSELJ - Evropska unija bo o naslednjem koraku Srbije na poti v Evropsko unijo odločala oktobra, je včeraj v Bruslju povedal belgijski zunanjji minister Steven Vanackere. Gre za vprašanje poziva Evropski komisiji, naj pravi mnenje o srbski prošnji za članstvo v uniji.

Vanackere je pojasnil, da so številne države članice izrazile željo, da konstruktivnost Srbije pri pripravi resolucije o Kosovu ne bi ostala brez ustreznega odziva, zato je vprašanje predaje srbske prošnje komisiji umeščeno na dnevnini red oktobrskega zasedanja.

Iranski diplomat prosi za politični azil na Finsku

HELSINKI - Visok iranski diplomat Hosein Alizadeh je včeraj v Helsinkih sporočil, da bo zaprosil za politični azil na Finsku. Alizadeh, ki je bil doslej drugi človek na iranskem veleposlaništvu na Finsku, je že konec tedna sporočil, da je odstopil s položaja in da se bo pridružil iranski opoziciji. Kot je dejal Alizadeh, se v domovino ne bo vrnil, saj bi ga tam lahko čakala smrtna kazen. Zato namrava kot politični aktivist ostati v tujini. "Finsko vlado bom zaprosil za politični azil," je dodal. 45-letni Alizadeh je tudi povedal, da je po odstopu s položaja, na katerem je bil dve leti, minil ten prek elektronske pošte že prejel "neuradne grožnje". Na iranskem veleposlaništvu v Helsinkih za zdaj dogajanja ne komentira. Razlog za odstop Alizadeha so, kot je dejal, "goljufive" predsedniške volitve v Iranu, na katerih je junija lani znova zmagal Mahmud Ahmadinedžad. "Ne morem spreteti, trpeti teh poneverjenih volitev. Razmere so se še poslabšale, saj moje ljudi še vedno ubijajo," je dejal Alizadeh.

Kuba bo ukinila pol milijona delovnih mest v javni upravi

HAVANA - Kuba bo v prihodnjih šestih mesecih v okviru prizadevanj za dvig produktivnosti v državi ukinila več kot pol milijona delovnih mest v javni upravi, je sporočila glavna delavska organizacija na Kubi CTC. Kot so še sporočili v CTC, odpuščeni delavci ne bodo tako kot doslej še naprej prejemali dela plače, temveč si bodo morali poiskati druge vire za preživetje. Brez dela bo do marca 2011 ostalo več kot 500.000 zaposlenih v službah javnega sektorja. (STA)

GRČIJA - Proti liberalizaciji prevozništva

Vozniki cistern znova stavkajo

ATENE - Več tisoč grških voznikov cistern, ki nasprotujejo vladnim načrtom za liberalizacijo prevozniškega sektorja, je včeraj znova začelo stavkati. Na bencinskih postajah v Atenah so oblikovali dolge vrste in tako obudili spomin na teden dni trajajoči protest, ki je julija sredi turistične sezone močno prizadel državo.

Vozniki cistern nasprotujejo načrtom vlade, ki želi v obdobju treh let liberalizirati prevozniški sektor. S tem naj bi zmanjšali prevozniške stroške, ki po besedah trgovcev zvišujejo cene številnih proizvodov, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Grški prevozniški sektor je eden najbolj zaprtih v Grčiji, saj že več let niso izdali novih licenc. Vozniki svoje licence zato pogosto prodajajo zasebno, zanje pa včasih zahtevajo tudi več kot 300.000 evrov.

Grški premier George Papan-dreu je izrazil solidarnost s protestniki in dejal, da bi bil morda eden od njih,

če bi bil "le navaden državljan". "Seveda si ne želimo nasilja. Nadaljevati moramo dialog, da bodo ljudje čutili, da si skupaj prizadevamo za rešitev tega problema," je dejal v Oslu.

Grška vlada naj bi prevozniški sektor liberalizirala v okviru reform, ki jih mora spreteti v zameno za posojilo držav v območju evra in Mednarodnega denarnega sklada (IMF). Grčija se je zaradi hude dolžniške in javnofinancne krize v minulih mesecih namreč znašla pred bankrotom, zato se je morala po pomoč obrniti na EU in IMF. Grška javnost varčevalnim ukrepom močno nasprotuje, zato so to južnoevropsko državo letos že večkrat ohromile stavek in protesti.

V Grčijo je sicer ravno včeraj prispevala delegacija Evropske komisije, Evropske centralne banke in IMF, ki bo preučila napredek vlade pri izvajanju reform. Grčija naj bi predvidoma danes spreljala drugi del posojila v višini devetih milijard evrov. (STA)

DOBERDOB - Večstopenjska šola nujno potrebuje dodatne postrežnike in tajnika

Krčenje pomožnega osebja ogroža delovanje vrtcev in šol

Klanjščkova pisala šolskim oblastem ter županom Vizintinu in Floreninovi

Krčenje števila postrežnikov in tajniškega osebja ogroža normalno delovanje nekaterih vrtcev in šol. Večstopenjske šole Doberdob. Da je problem zelo resen, izhaja iz pisma, ki ga je v prejšnjih dneh ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob naslovila na ravnateljico deželnega šolskega urada Daniela Beltrame, vodjo pokrajinskega šolskega urada Pietra Biasioli, vodjo urada za slovenske šole pri deželnem šolskem uradu za Furlanijo-Julijsko krajino Tomaža Simčiča, goriško prefektinjo Mario Augusto Marrosu ter župana občin Sovodnje in Doberdob Alenka Florenin in Paola Vizintina.

V pismu piše, da z dodeljenim številom postrežnikov ravnateljstvo ne more zagotavljati polnega urnika v vrtcih v Doberdobu, Rupi in v Sovodnjah (7.45-15.45), odprtje in zaprtje šolskih poslopij pa bi bilo z ohranitvijo enega samega postrežnika na sedež nemogoče tudi na osnovnih šolah Peter Butkovič Domen v Sovodnjah in Prežihov Voranc v Doberdobu. Ob tem opozarja ravnateljica tudi na krčenje tajniškega osebja, kar bo za kompleksno realnost, kot je Večstopenjska šola Doberdob - le-ta upravlja namreč enajst sedežev, 34 razredov in 540 otrok - zelo velik problem.

Za normalno delovanje vseh vrtcev in šol, piše v pismu, bi moralo ravnateljstvo nujno razpolagati s petimi dodatnimi postrežniki (dve zaposliti s part-time pogodbo z 18 delovnimi urami in tri part-time pogodbe z 12 urami) ter enim tajnikom, ki bi imel part-time pogodbo z 18 delovnimi urami. »Do konca tegega tedna, ko imamo v vrtcih skrajšan urnik do 12. ure, bo problem manj občuten, od ponedeljka dalje pa bodo težave nepremostljive. S strani deželnega šolskega urada nujno potrebujemo odgovor,« je včeraj povedala Klanjščkova.

Na pismo sta se že odzvala doberdobska župan Paolo Vizintin in sovodenjska županja Alenka Florenin, ki bosta zahtevala sestanek z ravnateljico deželnega šolskega urada Beltramjevo, kateri bosta izrazila svojo zaskrbljenost nad situacijo, ki je škodljiva za otroke in povzroča težave družinam. Z vprašanjem krčenja števila šolskih pomočnikov, ki se ob doberdobskem ravnateljstvu tiče tudi Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, se že ukvarjata obe krovni organizaciji. Goriški predsednik SKGZ Livio Semolič je bil v prejšnjem tednu stalno v stiku z ravnateljicama Sonjo Klanjšček in Elizabeth Kovic ter z vodjo urada za slovenske šole Tomažem Simčičem: »V soglasju z njimi sem posegel pri goriški prefektinji Marrosu, pogovoril pa sem se tudi s funkcionarji na ministrstvu za šolstvo. Večkrat sem preko tajništva skušal kontaktirati tudi generalno direktorico deželnega šolskega urada, z njene strani pa do danes ni bilo konkretnih odzivov. V prihodnjih dneh bom zato ponovno urigral tako pri prefektinji kot pri Beltramjevi, je povedal Semolič in nadaljeval: »Rimski funkcionarji so mi sicer zagotovili, da je stvar na krajevni ravni rešljiva. Ovira je torej pri sami deželnici ravnateljici, ki do danes ni izkoristila vseh obstoječih možnosti za premoščanje tovrstnih problematik.« Na težave slovenskega šolstva so pred nedavnim javnost in pristojne organe opozorili tudi deželnici tajnik SSK Damijan Terpin, deželnici svetnik Igor Gabrovec ter pokrajinska tajnika SSK za Trst in Goriško Peter Močnik in Julijan Čavdek. (Ale)

GORICA-DOBERDOB - Slovenski šolarji so se včeraj vrnili v klopi

Počitnice so mimo

V Romjanu so učence 4. razredov sprejeli v oratoriju župnije sv. Štefana, vrhovske otroke pa na sedežu civilne zaščite

Prvi dan pouka v oratoriju župnije sv. Štefana

ALTRAN

Počitnice so mimo. Po doberdobskih nižješolcih, ki so s poukom začeli že prejšnji teden, se so včeraj vrnili klopi tudi ostali otroci in dijaki, ki bodo letos obiskovali slovenske šole na Goriškem. Začetek ni bil šokantan, pač pa razigran in prijeten. Nekateri so startali z »omiljenim« urnikom, dopoldanski čas pa je bil namenjen predvsem medsebojnemu spoznavanju in nudjenju navodil za novo šolsko leto. Najtoplejšega sprejema so bili seveda deležni prvoročni in malčki prvega letnika vrtcev, ki se bodo morali s pospeškom privaditi na novo okolje.

Učence dveh četrtrih razredov slovenske osnovne šole iz Romjana so

učitelji in ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček sprejeli v oratoriju sv. Štefana, kjer je romška občina - v pričakovanju na izgradnjo slovenskega šolskega centra - uredila začasni učilnici in večnamensko sobo. Učenci četrtrih razredov se bodo vsekakor od prihodnjega tedna, ko bodo startali s polnim urnikom, vsak dan srečevali z ostalimi sošolci, saj bodo kosilo jedli v poslopu v Ulici Capitello. V novem okolju se je šolsko leto začelo tudi za učence osnovne šole na Vruhu, ki bodo do božičnih počitnic »gostje« na sedežu civilne zaščite pri Brežičih. Kot smo že poročali, je bila

začasna selitev potrebna zaradi del za sanacijo radona v šolski stavbi.

V vrtcih Večstopenjske šole iz Gorice (Ulica Brolo in Ulica Max Fabiani, Pevna, Standrež, Števerjan in Bračan) ter v vrtcih Večstopenjske šole Doberdob (Sovodnje, Rupa, Doberdob in Romjan) je dan minil v znanimenju igre in spoznavanja novih prijateljev, nenaporen uvod v šolsko leto pa so doživeli tudi učenci vseh osnovnih šol goriškega in doberdobskega ravnateljstva. Na nižji srednji šoli Trinko v Gorici bodo s polnim urnikom startali v pondeljek, tudi na slovenskih višjih srednjih šolah pa bo dokončen urnik stopil v veljavo v zelo kratkem času. (Ale)

TRŽIČ - Kraja v baru Tatovi obiskali bar tri tedne po odprtju

Pred dvajsetimi dnevi so bar odprli, med koncem tedna pa so doživeli svoj prvi tatinski obisk. Tatovi so v lokal v Ulici Primo Maggio v Tržiču vlomilni v noči med nedeljo in včerajšnjim dnem. S silo so odprli vhodna vrata, na njih pa so tudi zaman skušali razbiti šipo. Ko so vstopili v notranjost lokal, so se takoj lotili naprav za igranje videopokerja in jih brez večjih težav izpraznili. Odšli so z nekaj tisoč evrov gotovine, h katerim je treba prišesti še gmotno škodo, ki so jo prizadejali lastnikom barja. Javni lokal so vsekakor obiskali tatovi, ki so poznali navade lastnikov. Ti so nameravali tudi prespati v baru, da bi preprečili morebitne kraje, tega pa v nedeljo niso uspeli početi. Odsotnost lastnikov so tatovi izkoristili. Krajo so odkrili včeraj dopoldne in jo prijavili na policijskem komisariatu. Po vsej verjetnosti je bar obiskala izkušena tolpa tatov, saj so baje isto noč neznanci kradli še v drugih petih lokalih oz. stanovanjih.

ZAGRAJ - Usodni padec za 88-letno Giorgino Gismano

Utonila v kanalu

Ob prihodu reševalcev za žensko ni bilo več pomoči - Na bregu našli lonček sladoleda

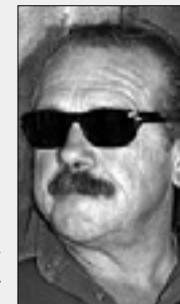

Prizorišče nesreče v Zagru

BUMBACA

GORICA - Gomisel

Smrt motorista boleče odjeknila

RENATO GOMISEL

BUMBACA

V Gorici jeboleče odjeknila smrt Renata Gomisela, 58-letnega motociklista, ki se je smrtno ponesečil v nedeljo na avtocesti A23 pri kraju Dunja (v italijanščini Dogna). Gomisel je bil sicer po rodu iz Trsta, kjer je bil do upokojitve zaposlen kot pristaniški delavec. Pred nekaj leti se je preselil v Gorico in si stanovanje kupil v Raštelu. Med motociklisti je bil precej poznani, saj se je s svojim motorjem tipa Honda CBR udeleževal številnih motociklističnih srečanj.

Na enega izmed teh se je odpravil tudi zadnji vikend, ob Baškem jezeru (v nemščini Faaker See) so namreč zbrali lastniki in ljubitelji ameriških motorjev Harley Davidson. V nedeljo dopoldne se je Gomisel v družbi drugih motociklistov odpravil proti domu, med vožnjo po predoru pri Dunji pa je izgubil nadzor nad motorjem in padel. Da bi se izognila njegovemu telesu, sta takoj za njim pada še dva motociklista iz Bergama. Pri tem se je poškodoval 48-letni Giancarlo Vecchi, ki so ga prepeljali na zdravljenje v bolnišnico v Vidmu. Na tla je nazadnje padel še motociklist iz Ravenne, ki je utpel lažje poškodbe, v nesrečo pa je bil vpletен še avtomobilist. Da bi lahko pomagali ponesrečencem, je bila avtocesta nekaj časa zaprta, kljub takojšnjemu posegu reševalcev pa za Gomisela ni bilo pomoci. Pred nekaj leti je že doživel prometno nesrečo, nekaj časa je moral uporabljati bergle, nato pa je popolnoma okrevl.

BRAČAN - Prvi dan pouka z rezom traku

Nov sedež priložnost za razvoj šole in vrtca

Kovičeva: »Velika pridobitev za otroke« - Patat: »Končno ima občina Krmin svoj slovenski šolski center«

Patat in Kovičeva med rezom traku (levo); slovenskega trenutka so se udeležili tudi otroci (desno)

BUMBACA

Letošnji začetek pouka je bil za učence osnovne šole Ludvik Zorlut in za malčke slovenskega vrtca v krmenski občini res praznično in edinstveno doživetje. Včeraj so namreč prvič prestopili prag novega šolskega centra v Bračanu, ki ga je občinska uprava iz Krmina uredila v rekordnem času. Odprtja so se udeležili tudi številni starši, ki so se skupaj s sinovi in hčerkami navdušeno sprehajali po pisanih šolskih prostorih, v katerih bosta slovenska šola in vrtec nedvomno bolje in udobneje delovala.

»Končno ima občina Krmin svoj slovenski šolski center. To ni pridobitev le za manjšinsko skupnost, pač pa tudi za italijanske družine, ki si želijo, da bi otroci spoznali slovenščino,« je povedal krmenski župan Luciano Patat in poudaril: »V Bračanu bosta imela šola in vrtec nove priložnosti za rast, saj bosta lahko priklicala tudi otroke iz drugih bližnjih občin. Šola, ki ima na razpolago večje prostore, je šola, ki lahko bolje deluje.«

Pred rezom traku se je ravateljica Elizabeta Kovic zahvalila Patatu in krmenski upravi nasploh, saj

je šolo obnovila v obljudjenem roku. »Srečni smo, da začenjamamo šolsko leto v obnovljenih prostorih, ki so pomembna pridobitev in obogatitev za šolo in otroke. Zahvala gre tudi staršem, ki nam zaupajo vzgojo svojih otrok, ter osebju, ki je dalo svoj doprinos pri selitvi,« je napovedala Kovičeva.

Odprtja so se ob županu, ravateljicu in starših udeležili tudi podravnateljica Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom iz Gorice Franka Padovan, krmenska odbornika Gizela Reja in Alessandro Pesaola, goriški predsednik SSO Walter Bandelj ter duhovnik Marjan Markežič, ki je blagoslovil novo šolsko stavbo.

Obnova šolskih prostorov v Bračanu, ki jih bo v letosnjem šolskem letu obiskovalo 23 otrok vrtca in 22 učencev osnovne šole, se je začela julija. Pritličje, kjer so na razpolago tri učilnice, bo uporabljal vrtec, v prvem nadstropju, kjer je tudi lepo opremljena telovadnica, pa bodo imeli pouk osnovnošolci. V pritličju bo urejena računalniška soba za vse otroke. Ob računalnikih bo

šola nabavila interaktivno tablo, občina pa bo priskrbela internetno povezavo. »Dela v notranjih prostorih so dokončana, v prihodnjih mesecih pa bo občina prepleksala zunanjost in uredila dvorišče. Junija bomo priredili večjo otvoritveno slovesnost,« je napovedala Kovičeva.

Z novim sedežem je zadovoljeno tudi učno osebje, ki bo v Bračanu imelo boljše pogoje za delo. »Na Plešivem smo imeli lepo dvorišče, poslopje pa je bilo premajhno. Nov sedež je iz didaktičnega vidika gotovo primernejši,« je povedala učiteljica Irena Ferlat. (Ale)

NOVA GORICA SIDS spet napovedal stavko

V nedeljo ob 1. uri zjutraj napravajo člani sindikata igralniških delavcev (SIDS) v novogoriških igralnicah Park in Perla, v kranjskogorskem Koroni ter v igralnem salonu Drive in v Vrtojbi začeti s stavko. Upravi družbe Hit so postavili devet stavkovnih zahtev, očitajo pa jih še kršenje kolektivne pogodbe, zakona o igrah na srečo, podpisanih dogovorov, notranjih aktov in dogovorjenih načinov sodelovanja s sindikati. Med stavkovnimi zahtevami je delitev napitnine po predlogu SIDS-a, preklic sklepa uprave o novem izračunu plače od 1. septembra dalje, preklic sklepa o ukinitvi 24-urnega poslovanja v igralniško-zabaviščnem centru Park, ustavitev postopka o ugotavljanju večjega števila presežnih delavcev, plačilo zaposlenim za čas stavke, kot da bi delali in drugo.

Na napoved stavke so se odzvali tudi v upravi družbe Hit. »Napoved stavke po našem mnenju ponovno dokazuje, da sindikat SIDS dokončno odklanja sodelovanje z upravo pri sanaciji družbe. Iz njihovih neupravičenih zahtev je namreč razvidno, da hočejo ohranjati ugodnosti, za katere v zdajšnjih poslovnih razmerah ni več nobene možnosti. Njihove zahteve gredo celo tako daleč, da zahtevajo ravno obratno, kar so zahtevali pred časom. Tako so na primer zahtevali skrajšanje delovnega urnika v igralniško-zabaviščnem centru Park, zdaj temu nasprotujejo. Napoved stavke prihaja v času, ko se še niso polegli škodljivi učinki majskih stavke. Odzvali se bomo seveda, kakor se po zakonu moramo, a rezerve preprosto nimamo več. Vrag je odnesel šalo,« je povedal Drago Podobnik, predsednik uprave. (km)

ŠTANDREŽ - Nova pridobitev ob osnovni šoli

Imajo igrišče!

Uredili so ga s pomočjo občine, Fundacije Goriške hranilnice in številnih vaščanov

Štandreški osnovnošolci na novem igrišču

Štandreški osnovnošolci so se ob včerajšnjem začetku novega šolskega leta veselili nove pridobitve; ob poslopuj osnovne šole Frana Erjavca so namreč med poletjem uredili igrišče, ki bo primerno za razne športne dejavnosti, za igro in sprostitev med odmori. Uradno so ga predali namenu po šolski maši, prisotne je nagovorila ravateljica Večstopenjske šole Gorica Elizabeta Kovic, ki je poudarila, da so o ureditvi igrišča začeli razmišljati pred štirimi leti, ko so v Štandrežu praznovali 150-obljetnico osnovne šole. Takrat je padla zamisel, da bi zunanjigrišče uredili, saj je bilo dotlej prekrito z gramozom.

Novo igrišče so zgradili v dveh etapah. »Prvi del gradnje je potekal leta in je stal okrog osem tisoč evrov,

drugi del pa med letosnjim poletjem in je bil vreden 5.500 evrov,« pojasnjuje predsednik štandreškega rajonskega sveta Marjan Brescia, ki se mu je ravateljica Kovicu tudi javno zahvalila za ves vloženi trud. Brescia je namreč v prvi osebi sledil iskanju sredstev za financiranje posega, tudi sam pa je prispeval kar šest plač, ki jih prejema kot rajonski predsednik. Poleg Brescie so za izgradnjo igrišča finančno prispevali goriška občina, Fundacija Goriške hranilnice, bančni zavod Banca di Cividale-Kmečka banka, štandreški market Maxi, zobozdravnik Dimitrij Tabaj in društvo Skultura 2001; slednje je ureditvi igrišča namenilo prispevke, ki jih za ovrednotenje vasi prejema od podjetja Coveme in Elettrogorizia.

Na odprtju igrišča sta bili pris-

tini goriška občinska odbornica Silvana Romano in predstavnica Fundacije Goriške hranilnice Livia Zucalli, novo pridobitev pa je blagoslovil štandreški župnik Karel Bolčina. Otroci so najprej zapeli pesmico »Mi smo iz Štandreža doma«, nato pa so se posladkali s piškoti in sladičami, ki so jih za to priložnost pripravile njihove matice. Ob zaključku krajeve svečanosti je ravateljica izrazila željo, da bi slovenske ustanove pomagale šoli pri nakupu opreme za igrišče, to se pravi kosev in obojkarske mreže.

Štandreško osnovno šolo letos obiskuje 88 otrok; že nekaj let je en razred umeščen v sosednjem poslopuj rajonskega sveta, saj število osnovnošolcev tako narašča, da osnovna šola postaja pretesna.

GORICA - V pričakovanju na praznik Goriške Okuse na meji predstavijo tudi v Ljubljani

Slovenske specialitete bodo med 23. in 26. septembrom na voljo v Ulici Roma

Goriške Okuse na meji bodo letos prvič predstavili tudi v Ljubljani. O štiridnevnom prazniku, ki bo Goriško poživil med 23. in 26. septembrom, bodo jutri spregovorili na Italijanskem inštitutu za kulturo v Sloveniji, ki ima svoj sedež v Ljubljani.

V slovenski prestolnici bo delegacija goriških upraviteljev pojasnila, da jesenski praznik okusov zaznamujejo tipične jedi in recepti iz raznih evropskih držav. Med popotovanjem v odkrivanju dobrot bo mogoče okusiti specialepite od Slovenije do Madžarskev, od Italije do Francije, preko Avstrije, Grčije in Belgije. Prvič pa se bodo predstavile tudi Španija, Poljska in Češka republika.

V prazničnem vzdružju, ki vsako leto privabi več deset tisoč obiskovalcev, bodo tudi letos v Goriški predstavljeni vrhunski proizvodi: španska pata negra,

NOVA GORICA - V vidiku občinskih volitev

Številna presenečenja tik pred iztekom kandidatur

Črtomir Špacapan se bo za župansko mesto potegoval s podporo stranke Zares

V novogoriški mestni občini se tik pred iztekom uradnega roka za vložitev županskih kandidatur - ta poteče jutri zvečer - pojavljajo nova presenečenja v zvezi z županskimi kandidati. Ko je že kazalo, da je bolj ali manj jasno, kdo se bo za katero stranko ali listo podal v boj na jesenskih lokalnih volitvah, sta skorajda čez noč vzniknili še dve imeni: največje presenečenje je kandidatura Črtomirja Špacapana, ki naj bi se za župansko mesto potegoval s podporo stranke Zares. Špacapan, nekdajnovogoriški župan in član LDS je v začetku julija javno podprl kandidaturo strankarskega kolega Matjaža Arčona in obenem napovedal kandidaturo za mestni svet - na LDS-ovi listi je bil na drugem mestu. Drugo presenečenje pa je kandidatura odvetnika Gregorja Veličkova, sicer člana SD-ja, ki se je odločil, da na županskih volitvah poskusi s svojo listo - za vložitev kandidature je tudi že uspel zbrati dovolj podpisov podpore. Po drugi strani Miran Müllner (SNS) ne bo kandidiral za župana, čeprav je veljal za gotovega kandidata.

»Priznam, da sem bil presenečen nad tako odločitvijo. Nisem pričakoval, da se lahko drugi človek na naši listi, ki je sodeloval že v vseh postopkih in pripravah na volitve, v zadnjem hihi premisli in sam kandidira za župana pri drugi stranki,« je o Špacapanovi kandidaturi povedal Arčon, ki obenem dodaja: »Toda živimo v demokraciji in zato moramo vsako odločitev, ki je posledica svobodne volje, spoštovati. Tako tudi spoštujem odločitev gospoda Špacapana. Špacapan, ki je čez noč iz strankarskega kolega postal Arčonov tekmeč, je o svoji nameri Arčona pred nekaj dnevi obvestil pisno. O kandidaturi pri Zares smo že zeleli govoriti tudi s Špacapanom, ki pa včeraj po telefonu ni bil dosegljiv.«

Za mesto župana v mestni občini Nova Gorica se bo tako potegovalo osem doslej znanih imen (poleg tukaj omenjenih še Oton Filipič NSi, Tomaz Slokar SDS in Nataša Leban Lista Roberta Goloba), medtem ko v Zvezi za Primorsko imena kandidata še niso razkrili, kar pa nameravajo storiti v torku.

To, da se v bitku za župansko mesto vendarle podaja tudi Špacapan, utegne zmešati štene tudi v volilnem

Rok za vložitev kandidatur se bo iztekel jutri zvečer

FOTO K.M.

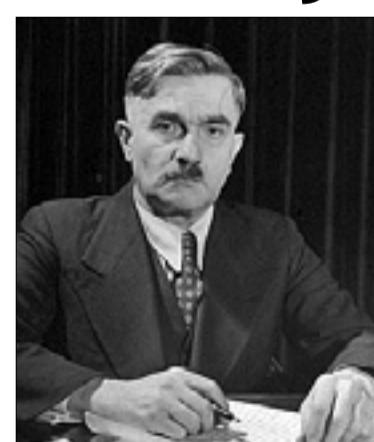
taboru SD-ja. Najprej je torej kazalo, da se nobeden izmed dveh tekmecev, ki sta se na zadnjih dveh volitvah posmerila v drugem krogu - Špacapan in Mirko Brulc (SD) - letos ne bo spustil v volilno tekmo. Potem ko je Špacapan javno podprl Arčona pri kandidaturi, je Brulc, za katerega se do zadnjega z gotovostjo ni vedelo, ali bo kandidiral ali ne, napovedal, da se z županskega mesta poslavljajo, SD-jeve barve pa bo po napovedih stranke na volitvah zastopala Darinka Kozinc.

Sicer pa je pri vsem tem lahko zgovoren tudi naslednji podatek: do včerajšnjega zgodnjega popoldneva je na občinsko volilno komisijo uradno vložil kandidaturo le en županski kandidat: Matjaž Kulot, ki se bo za župana potegoval v imenu stranke SLS. Različne možnosti so torej, vsaj teoretično, še odprte.

Katja Munih

VOGRSKO - Na pobudo združenja borcev

Bevku posvečajo strokovno srečanje

France Bevk

- biografska skica. Slavica Plahuta bo spregovorila o Bevku v NOB, Metka Gombač se mu bo posvetila kot predsedniku PNOO za slovensko Primorje in Trst, Milan Pahor bo spregovoril o Bevku na Pariški mirovni konferenci, Rajko Slokar pa bo kot zadnjega spregovoril na temo Bevkova nerazrešena tenja. (km)

PEVMA - Občni zbor Našega prapor

Igrisče pozivilo društveno delovanje, za kulturo nimajo primernih prostorov

Nov odbor
Našega prapor

VIP

Na sedežu krajevnega sveta v Pevmi je v četrtek potekal občni zbor kulturno-športnega društva Naš prapor. Na zasedanju so člani društva, v katero je v zadnjem času pristopilo precej mladih, obravnavali številne teme, ki zadevajo delovanje te sredine, ki se je v zadnjih letih posvečalo predvsem športni dejavnosti. Z naglimi koraki se namreč približuje 30-letnica ustanovitve odbojkarske sekcijs, ki je s svojimi ekipami nastopala in še nastopa na raznih ravneh ligaških prvenstev.

Z igriščem na prostem, ki so ga lahni svečano odprli v Pevmi, se bo odbojkarska dejavnost kar precej okreplila, saj se je v poletnih mesecih na novem objektu dogajalo marsikaj. Dogajale so se tudi druge stvari, v prvi vrsti vaški prazniki, ki so naleteli na zanimanje tako med domačini kot tudi obiskovalci od drugod. Po ocenah prisotnih na četrtkovem zasedanju je vsa poletna dejavnost ugodno vplivala na pozivitev društvenega delovanja. Pozdraviti gre predvsem pozrtvovalnost mladine, ki je vzorno pripravila in speljala vse zadolžitve, ki jih tak raznolik praznik zahteva. Na shodu društvenih članov so za-

Koncert mlade pianistke in godalnega kvarteta

V avditoriju pri palači Vicentini Minussi v Ronkah bo drevi ob 20. uri s koncertom klasične glasbe nastopila mlada pianistka Angelice Minetta, sicer članica Združenja staršev slovenske osnovne šole in vrtca iz Romjana in učenka nižje srednje šole iz Doberdoba. Poleg nje bo zaigral kvartet godalnega Hoffmeistera, ki ga sestavljajo Sebastiano Frattini, Federica Babich, Corrado Chisari in Stefania Pellizzer. Predstavili se bodo s skladbami Mozarta, Haydna, Schumannna, Bacha in Liszta.

Vlomili v automobile

Na območju Nove Gorice in Šempetra je bilo v noči s soboto na nedeljo storjenih več vlomov v parkirane osebne automobile. V dveh primerih so iz vozil ukradli avtostradie, v ostalih primerih pa so poskušali avtomobile spraviti v pogon s spajjanjem zic spraviti in jih po vsej verjetnosti odpeljati. To jih pa ni uspelo.

Akustični plan v Sovodnjah

V spodnji dvorani Zadružne banke v Sovodnjah bo danes ob 20. uri javno srečanje v priedobi občinske uprave, na katerem bodo predstavili prve izsledke monitoraže hrupne stopnje.

Mestni pečat Depretisu

V Tržiču bodo v petek, 17. septembra, izročili mestni pečat slikarju Armando Depretisu, ki je svoja likovna dela razstavil v raznih mestih Italije in Evrope. Ob 18.30 bodo v galeriji sodobne umetnosti odprli razstavo njegovih del.

let, bo Naš prapor tudi letos (čez dobra dva tedna) postavljal svojo stojnicu na gorisi prireditvi Okusi ob meji v Gorici. Kot zanimivost naj navedemo, da se bo sta letos v povezanih stojnicah skupaj predstavili društvi Naš prapor in Sabotin. Pod pevmsko-oslavskim šotorom bodo točili domače vino ter rezali pršut, mortadelo in sir, Štmavrci pa bodo pod svojo »streho« skrbeli za jedi na žaru in delili pivo.

Na koncu zasedanja so bile volitve novega odbora. Nova predsednica je postala Savina Radikon, podpredsednik pa Stefano Bensa. S tajniškimi posli se bo ukvarjal Valter Mikluz, z blagajniški pa Vida Gravner. Nadzor nad društvenim imetjem bo opravljala Saša Radikon, športni referent pa bo Valentino Jurečič. Skrb za družabne zadeve sta prevzela Dejan Klanjšček in Fabjan Sfiligoj, v nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Gabrijela Vidmar, Martin Figelj in Vili Prinčič. Odkrit ostane še resor za kulturo, ki bo okrepil društveno strukturo še tedaj, ko se bodo nakazale kolikor toliko zadovoljive možnosti za njen razvoj. Do tedaj bodo za občasne pobude skrbeli ostali člani odbora. (vip)

V GORICI

**Natečaj Lipizer
brez zmagovalca**

V deželnem avditoriju v Gorici se je v nedeljo z gala koncertom zaključil 29. violinistični natečaj Rodolfo Lipizer, ki je postal brez zmagovalca. Žirija se je namreč odločila, da ne podeli nagrade za prvo mesto, ki je bila vredna kar 12.000 evrov. Tako se je na drugo mesto uvrstil 18-letni Dmitry Serebrenikov iz Rusije, na tretje pa 23-letni Suliman Tekalli iz Združenih držav Amerike. Žirija, ki ji je predsedoval Marco Sofianopulo s tržaškega konzervatorija Tartini, je dalje podelila dve nagradi za četrto mesto in dve nagradi za šesto mesto. Na četrto mesto sta se »ex aequo« uvrstila 16-letna Laura Park iz Združenih držav Amerike in 26-letni Masaes Kobajaši z Japonske, na šesto pa 24-letni Španec Alberto Menchen Cuencu in 23-letni Ivan Počekin iz Rusije.

Gala koncert
v deželnem
avditoriju

BUMBACA

**Vodeni ogledi med
Tednom mobilnosti**

V okviru Tedna mobilnosti prirejajo niz turističnih ogledov Nove Gorice in Šempetra, ki bodo potekali med 16. in 22. septembrom, finančno pa jih je podprla novgoriška občina. Brezplačen ogled bo vodila Evelin Bizjak, turistična vodička. Prvi ogled bo v četrtek, 16. septembra, med 16. in 18. uro. Zbirno mesto bo na Trgu Evrope pred železniško postajo, od koder se bodo udeleženci peš ali s kolesi odpravili po Erjavčevi ulici mimo aleje slavnih mož do spomenikov Edvardu Rusjanu, graditeljem Nove Gorice in Francetu Bevkmu. Po Kidričevi ulici se bodo nato sprehodili do občinske palače, gledališča in Goriške knjižnice Franceta Bevka. V petek, 17. septembra, med 10. in 12. uro bo potekal ogled z naslovom Solkanske vile in plemstvo. Zbirno mesto bo pri vili Bartolomei, nato pa si bodo ogledali vile Lenassi, Nordis, Puppi, Pagnacco in Manin ter solkanski Palač. V soboto, 18. septembra, bo dalje voden ogled Solkana in njegove bližnje okolice, v nedeljo, 19. septembra, pa se bodo sprehodili od Solkana do Pevme, med potjo pa se bodo povzpeli še na Kostanjevico. V ponedeljek, 20. septembra, je dalej predvidena ekskurzija z naslovom »Od zadnjega Kralja do prvega Novogoričana«, v torek, 21. septembra, »Umetnost in kultura v Nove Gorici«, v sredo, 22. septembra, pa »Od tehnike do umetnosti«. Obvezne rezervacije do zasedbe prostih mest na telefonski številki 040-577255 ali na naslovu elektronske pošte evelin.bizjak@gmail.com.

Gledališče

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMI-
NU je v teku abonmajska kampanija za novo gledališko sezono; informacije po tel. 0481-532317 in 0481-630057.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽI-
ČU je v teku abonmajska kampanija za novo gledališko sezono; informacije po tel. 0481-790470.

Mali oglasi

PRODAM grozdje kabernet (približno štiri kvintale); tel. 0481-485701.

PRODAM grozdje vrste malvazija in merlot; tel. 331-4331079.

PRODAM Knjige Matematika 1, Algebrska in geom. anal. 1+2, Corso base verde di mat. 3+4, Il calcolo int. e l'analisi num., Biologija 1 celica, Fizika in svet fiz.3, Per leggere a, b, c, d, Gramm. it. modul, Letteratura Tomo 3a, 3b, 4a, 4b. Tel. 340-0030154.

PRODAM večvrstno visoko kvalitetno oljčno olje s kislino 0,12; tel. 0481-390238.

Lekarne**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.**DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU**
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.**DEŽURNA LEKARNA V KRMINU**
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**
OBČINSKA 1, UL. Aquileia 53, tel. 0481-482787.**DEŽURNA LEKARNA V KRAJU
SAN PIER D'ISONZO**
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.**Kino****DANES V GORICI****KINEMAX** Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.

Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti«; 20.00 - 22.00 »London River«.

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

DANES V TRŽIČU**KINEMAX** Dvorana 1: 18.00 - 20.15 - 22.15 »The American«.

Dvorana 2: 17.30 »Shrek e vissero felici e contenti« (digital 3D); 20.00 - 22.00 »Somewhere«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Resident Evil: Afterlife«.

Dvorana 4: 17.50 »The Karate Kid - La leggenda continua«; 20.20 - 22.10 »I mercenari - The expendables«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La solitudine dei numeri primi«.

Razstave

GORIŠKI MUZEJ iz Nove Gorice obvešča, da je muzej na gradu Kromberk za obiskovalce ponovno odprt od ponedeljka do petka med 8. in 19. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13. in 19. uro; informacije po tel. 003865-3359811, www.goriski-muzej.si.

STALNA RAZSTAVA GLASBIL sodobne izdelave z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvoranah deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10. in 19. uro; informacije na www.comune.gorizia.it.

V MUZEJU TRETJE ARMADE v Redipulji je na ogled razstava na temo bitke pri Verdunu; od torka do nedelje med 8.30 in 12. uro in med 13.30 in 17. uro.

V OBČINSKI GALERIJI V TRŽIČU bo do 19. septembra na ogled razstava »Viaggio nel primo '900«.

V GALERIJI METROPOLITANA v UL. Leon 7 v Gorici je na ogled razstava »Pozzanghera/Mlaka«. Razstavljata Vladimir in Primož Klanjšček; do 23. septembra med 18. in 22. uro, ob nedeljah zaprto.

SKUPINSKA RAZSTAVA »VEDUTE DIVERSE« je na ogled v prostorih občinske dvorane na Trgu San Giorgio 37 v Ločniku. Razstavlja Fulvio Cecot, Felice Cirulli in Andrea Moccia; na ogled bo do 19. septembra

ob delavnikih med 17.30 in 19.30, ob nedeljah med 10. in 12.30 s prostim vstopom; informacije na naslovu fotoclublinic@yahoo.it in www.fotoclublinic.co.org.

V PILONOVI GALERIJI v Ajdovščini je na ogled razstava skulptur Vasilija Žbone; do 30. septembra, od torka do petka med 8. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro.

V GALERIJI RESTAVRACIJE SGUBIN v Skrljevem št. 3 v občini Dolenje je na ogled samostojna razstava umetnika Giuseppega Bongiorna z naslovom »No problem«; do 12. oktobra.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU je na ogled razstava del Dore Bassi; do 21. novembra od četrtka do sobote med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

Koncerti

ZDRUŽENJE STARŠEV OSNOVNE ŠOLE IN VRTCA V ROMJANU prireja danes, 14. septembra, ob 20. uri v avtoriju v Ronkah koncert pianistke Angelice Minetto in kvarteta godal Hoffmeister.

V KULTURNEM CENTRU LOŽE BRATUŽ v Gorici bo v četrtek, 23. septembra, ob 20.30 koncert v okviru dogodka, ki bodo spremljali eno od kvalifikacijskih skupin svetovnega odbojkarskega prvenstva. Igral bo Sandro De Palma, prostovoljni prispevki pa bodo šli društvu za palačitivo oskrbo Mirko Špacapan.

Šolske vesti

NA SREDNJI ŠOLI IVANA TRINKA V GORICI bo danes, 14. septembra, urnik od 8.15 do 12. ure, v sredo, četrtek in petek od 8.15 do 12.55 in v soboto, 18. septembra, od 8.15 do 12. ure. Od ponedeljka, 20. septembra, dalje do konca šolskega leta (11. junija 2011) bo pouk od 8.15 do 13.45, ob sobotah od 8.15 do 12. ure. Zujetaj bo šolsko poslopje odprtih od 7.45 dalje in od te ure naprej bo tužiti zagotovljeno varstvo. Knjige na posodo bodo učenci dobili v šoli v prvem tednu pouka.

POPOLDANSKI POUK MLADINSKEGA DOMA za učence osnovne šole in dijake nižje srednje šole se bo začel v sredo, 15. septembra; informacije v uradu v dopoldanskih urah po tel. 0481-546549 ali 328-3155040.

Izleti

KROŽEK GALEB vabi osnovnošolske otroke iz Trsta, Gorice in Benečije na celodnevno pobudo »S pravljico na izlet... po magično sol v slovensko Istro« v soboto, 2. oktobra; informacije in prijave od srede 15. septembra do zasedbe razpoložljivih mest in najkasneje do petka, 25. septembra, (štetovali mest je omejeno) v Slovenskem dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici, Ulica Montesanto, 84 (tel. 0481-533495) od 14. do 17. ure, na SKGZ v Trstu, Ulica San Francesco, 20 (tel. 040-368094) od 9. do 12. ure in na Inštitutu za slovensko kulturo v Špetru.

ZDRUŽENJE »PIACEVOLMENTE CARSO« prireja vodene izlete po goriskem in doberdobske Krasu z možnostjo degustacije pri lokalnih gostilnicarjih; v nedeljo, 19. septembra, med 9.30 in 12.30 bo izlet v okolici Gradiča (zbiralische ob 9.15 na sproti gostilne »La Pesa« v Gradiču), v nedeljo, 3. oktobra, pa po doberdobske ozemlju v odkrivanju krajev prve svetovne vojne (zbiralische ob 9.15 pri gostilni Peric na Poljanah); obvezne prijave po tel. 340-5569374 ali na curiosidinatura@libero.it (informacije na www.curiosidinatura.it).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV zgoriško prosi vse udeležence izleta na Sicilijo, ki bo od 11. do 18. oktobra, da plačajo zadnji obrok (400 evrov) v sredo, 29. septembra, od 10. do 12. ure na družvenem sedežu na korzu Verdi 51/int. Tedaj bodo prejeli vsa navodila o potovanju. Priporoča se točnost. Društvo sporoča tudi, da sta prosti še dve mestni; kdor se želi udeležiti izleta, naj se čimprej javi na tel. 0481-390688.

Obvestila

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob ponedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

AŠZ OLYMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmika, orodna telovadba, minivolley, odbojka in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češčut).

GORIŠKA KVESTURA obvešča, da je urnik urada za priseljence pri Rdeči hiši odprt ob ponedeljkih in torkih med 8.30 in 13. uro in med 15. in 18. uro za dvig elektronskih dovoljenj za bivanje; ob sredah med 8.30 in 13. ter med 15. in 18. uro pa za druge prošnje. Informacije nudijo po tel. 0481-595891, o dovoljenjih za bivanje po tel. 0481-5958910, o dovoljenjih za bivanje po tel. 0481-595810 in 0481-595814; po tel. 0481-595805 odgovarjajo v angleščini in nemščini.

OKENCE ZA IZDAJO POTNEGA LISTA je po novem odprt v pritličju kvesture na Trgu Cavour v Gorici. Vhod bo z oširka Sant'Illario, urniki pa ostajajo nespremenjeni (od ponedeljka do sobote med 9. uro in 12.30). Kvestura obenem sporoča, da ne obstajajo več dosedanje knjižice potnih listov. Nadomestili so jih z novim potnim listom (poenoten model) na 48 straneh; trajta deset let in občana stane 42,50 evra. Postopek za njegovo pridobitev ostaja trenutno nespremenjen.

ZDRUŽENJE LOČENIH STARŠEV FJK AMPS nudi pomoč pri reševanju problematik, povezanih z ločitvijo parov z otroki. Na svojem sedežu v večnamenskem centru v Ulici Baumann v Gorici prireja vsak torek med 20.30 in 22.30 srečanja, na katerih zagotavlja staršem strokovno psihološko in pravno pomoč; informacije po tel. 0481-1995591 in na www.mammepapaseparati.org ali info@mammepapaseparati.org.

ZGODOVINSKI RAZISKOVALNI CENTER LEOPOLDO GASPARINI v Ul. Dante Alighieri 29 v Gradiču obvešča, da bodo tajništvo, arhiv, foteka in knjižnica do 15. septembra odprtih ob delavnikih med 17.30 in 19.30. V centru zbirajo gradivo o fašističnem režimu na italijanski vzhodni meji v obdobju med leti 1920 in 1943; informacije na info@istitutogasparini.it, www.istitutogasparini.it.

V KULTURNEM CENTRU LOŽE BRATUŽ v Gorici bo potekala lutkovna delavnica namenjena pedagogom in gledališkim ljubiteljem, ki jo bo vodila Breda Varl iz Maribora. Tečaj bo v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, cel dan; prijave in informacije vse do 15. septembra po tel. 0481-531445 in 0481-534549 (faks), info@kclbratuz.org, www.kclbratuz.org pod kategorijo »gledališče«.

KRUT obvešča člane, da v sredo, 6. oktobra, steče jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Gradežu: prijave in informacije v goriški pisarni na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927 v četrtek, 16. septembra, med 9.30 in 12. uro. **DANES V GORICI:** 9.00, Rodolfo Bulfon iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 11.00, Guerrina Gelussi v kapeli bolnišnice Sv. Justa, sledila bo upapelitve. **DANES V FOLJANU:** 11.00, Clemente Gagliardi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču. **DANES V KOPRIVNEM:** 14.00, Nevia Visintin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

SLOVIK prireja v petek, 17. septembra, ob 18.30 na sedežu na Korzu Verdi 51 v Gorici slovesno podelitev diplomi študentom, ki so zaključili študij na multidisciplinarnem program

ODPRTA TRIBUNA

Za razvoj naše šole potreben usklajen nastop pri pristojnih organih

LIVIO SEMOLIČ

Tokrat se oglašam v zvezi s šolsko problematiko izključno v osebnem imenu, saj sem do teh vprašanj še posebno občutljiv in to iz številnih razlogov: predvsem kot oče dveh otrok, ki obiskujeta slovensko šolo, kot nekdajni profesor na slovenskih in italijanskih višjih srednjih šolah, kot sodelavec raznih parlamentarcev in vladnega podstajnika in ne nazadnje kot predstavnik civilne družbe. Vse to prepletanje vlog lahko učinkuje pozitivno ali negativno, gotovo pa mi ni dano, da bi obravnaval te zahtevne teme odmaknjeno.

Najbolj dragocena izkušnja je govorovana na sodelovanje z vladnim podstajnikom, ko sem lahko neposredno in podrobno spoznal razne ministrske strukture, med katerimi tudi šolsko, in sem tudi jasno dojel kompleksnost posameznih ministrstev oz. celotnega državnega ustroja italijanske birokracije. Ta izkušnja me je naučila, koliko truda je potrebno vložiti tudi za najmanjši uspeh in koliko odprtih problemov (seveda ne samo manjšinskih) ostane nerešenih v nedogled zaradi raznoraznih, tudi malenkostnih razlogov. Taka je pač realnost italijanske države: (skoraj) vsi se tega zavedajo, nikomur pa do danes ni uspelo veliko spremeniti, še posebno na področju šolstva ne!

S tem daljšim uvodom sem želel izpostaviti nekaj premis tudi zato, da bi se izognil možnim nesporazumom ali celo zlonamer nim interpretacijam naslednjih misli: popularna se zavedam zelo resnih težav, ki pogojujejo redno delovanje naših šol in zato sem tudi v skoraj vsakodnev nem stiku z našimi šol-

skimi predstavniki, istočasno pa se ne strinjam s tistimi, ki obravnavajo našo šolo, ne da bi upoštevali vsedržavni kontekst in ki stalno vlečejo na dan mednarodne sporazume kot potencialno "čudežno mazilo". Pretirana dramatizacija v notranji dinamiki pelje izključno v sindrom vitimizma, s katerim lahko ne nazadnje opravičimo in krijemo tudi katerokoli našo pomanjkljivost in šibkost.

Nobenega dvoma ni, da se moramo vsi še posebej truditi za razvoj naše šole in v to vlagati največ pozitivnih energij, kot tudi nobenega dvoma ni, da so šolske strukture pod velikim pritiskom zaradi krčenja finančnih sredstev, kar zagotovo šibi tako manjšinske kot tudi vse italijanske šole. Za letošnje šolsko leto so sicer organiki našega učenega osebja ostali nedotaknjeni za razliko od italijanskih, ki so bili kar dobro oklesčeni; po drugi strani pa nam pretejo hude posledice v primeru predvedenega krčenja neučenega osebja. Prav zato je potrebno pravilno uokviriti specifične težave, resno izpostaviti dejanske posledice, ustrezno nastaviti možne rešitve in posledično usklajeno nastopati pri pristojnih organih.

S posebno pozornostjo pa bi verjetno moral obravnavati problem maštevih vpisov na nekatere šole oz. smeri: naprečno bi namreč bilo, da "druge" krimino za tako stanje in celo zatrujemo, da nam načrtno zapirajo šole, kot da bi imeli vsepovsod samo sovražnike. Da ne omenjana drugih nostnosti, ki jih žal slišim iz ust nekaterih bolj ali manj uglednih politikov, pri katerih prevladuje želja po eklatantnih iz-

javah pred tihim vsakdanjem naprejnjem za dobrobit naše šole!

Na srečo in predvsem po zaslugu številnih sposobnih šolskih akterjev imamo tudi kar nekaj pozitivnih podatkov, kot je npr. konstantna rast vpisov v naše šole v zadnjem desetletju (podatki za Goriško kažejo npr. na 50% porast vpisov, saj se je število učencev od š. l. 2001/02, ko jih je bilo skupaj 1.040, v š. l. 2009/10 povišalo na 1.579). Treba je upoštevati splošno sliko našega šolstva, ki gotovo ni tako dramatična, kot bi jo nekateri žečeli predstaviti, saj - kot pravilno ugotavlja minister Žekš - posamezni problemi ne smejo zasenčiti pozitivne celote!

Naloga vseh nas je torej ta, da šoli stalno stojimo ob strani in ji pomagamo pri reševanju slehernega problema z realističnim pristopom in dejanskim konstruktivnim naprejanjem.

Ob zaključku pa si kot oče želim, da bosta moja otroka imela pred sabo pozitivne in kreativne učne mentorje, ki bodo znali tudi z inovativnimi pristopi, ustrezni pedagoškimi prijemi in s primerno komunikativno živahnostjo pritegniti pozornost in zanimanje učencev ter s stalnim sodelovanjem staršev učinkovito sooblikovati vzgojno-izobraževalni proces, primeren za pričakovanja in potrebe mladostnikov tretjega tisočletja. To pa bo, kljub vsem naštetim težavam, odvisno izključno od nas samih in stalnega pozitivnega interagiranja med vsemi našimi šolskimi akterji.

Srečno vsem ob začetku novega šolskega leta!

SEŽANA - V Kosovelovem domu začeli z vpisovanjem abonentov

Tudi letos pet abonmajev

Polno zaseden je običajno le abonma komedija, ostali bolj prazni - Prva predstava že 4. oktobra

SEŽANA - Včeraj so v kulturnem centru Krasa, sežanskem Kosovelovem domu, pričeli z vpisom novih abonentov. Kot je v navadi, tudi v novi sezoni ponujajo pet abonmajev - abonma komedija, modri abonma, glasbeni abonma, abonma jazz klub in Srečkin abonma. V dogovoru s sežanskim vrtecem in osnovno šolo pa bodo oblikovali še posebna abonmaja zanj, smo izvedeli v Sežani.

Sezono bodo pričeli 4. oktobra s predstavo Gledališča Koper Chicchignola, ki je bila na letošnjih dnevh komedije izbrana za najbolj žlahtno komedijo festivala. Prikazuje zgodbo uličnega prodajalca igrač in lampijonov, ki mu ohola žena nastavlja robove. Do konca sezone bo sledilo še pet predstav. »Poskušamo se držati lastnega pravila, da na oder pripeljemo čim več nagrajenih predstav,« je povedal vodja programa David Terčon. »To še posebej velja za modri abonma, za katerega smo se letos še posebej potrudili. V njem so predstave, ki so bile nagrajene na Slovenskem festivalu komornega odra, na Tednu slovenske drame ali so bile iz-

brane za tekmovalni del letošnjega Borštinkovega srečanja. V abonmaju se bodo zvrstile resnično kakovostne predstave, ki skušajo gledalcem odpreti drugačen pogled na gledališki oder.«

V glasbenem abonmaju bo šest koncertov, resnično poslastico pa v Sežani napovedujejo z nastopom Slovenskega oktetka, ki bo prihodnje leto slavil 60 let delovanja. Opozoriti velja tudi na recital znanega mladega hrvaškega pianista Danijela Detonija. V abonmaju Jazz klub bodo štirje koncerti, izvajalci pa za zdaj še niso znani, ker se za nastope dogovarjajo sproti. Ob sobotnih dopoldnevih pa bodo šest poslastic ponudili najmlajšim v Srečkinem abonmaju.

»Glede na izkušnje iz preteklih let, bo najbrž polno zaseden samo abonma komedija,« je še povedal Terčon. »Za druge abonmaje zanimanje ni ravno posebej veliko, zato sedeže napolnimo s prodajo vstopnic. Čeprav so se v glasbenem abonmaju v zadnjih dveh desetletjih vrstila resnično vrhunска imena svetovne glasbe, to ni pritegnilo več ljudi. Tudi v modernem

abonmaju je izbor predstav tak, da predstavljajo sodobne teme, sodobno življenjsko problematiko in drugačen pogled na svet, zato je ta ponudba zahtevna in po njem posegajo ljubitelji drugačnega gledališča.«

Seveda pa delovanje Kosovelovega doma ne more temeljiti samo na ekonomski logiki. »Osnovna naloga vseh kulturnih domov po Sloveniji je, da zagotavljajo in dvigujejo raven ponudbe različnih kulturnih dogodkov. Nikjer na svetu take ustanove ne preživijo brez pomoči države oziroma v našem primeru občine Sežana. Zajak ne bi ljudje videli tragedije ali predstave, ki preizkuša nove poti v gledališču,« je dodal direktor Gojmir Lešnjak - Gojc, ki se mu 1. oktobra izteče drugi direktorski mandat. »Naša hiša je tudi članica Združenja kulturnih domov regionalnega pomena, namenjenega izmenjavi izkušenj, programov, ustvarjanju koproduktivnih predstav.« Tako bosta v letošnji sezoni nastali kar dve, in sicer s koprskim gledališčem bodo uprizorili Poslednjega terminal(l)itorja avtorjev Tamare Mateve in Borisa Kobala v režiji Sama Streleca, s T.I.P. teatrom iz Ljubljane pa bodo pripravili delo maja letos preminulega srbskega avtorja Radislava Zlatana Dorića Sezona naročenih umorov. V preteklih dveh sezонаh so zelo uspešno igrali njegovo komedijo Kako smo ljubili tovariša Tita.

Aprilja prihodnje leto bo Kosovelov dom praznoval 20. obletnico ustanovitve. Nanjo se v kulturnem centru Krasa že skrbno pripravljajo in napovedujejo vrsto prireditev. Različne dogodke v Kosovelovem domu na leto obišče okoli 60 tisoč ljudi (v to številko so vštete tudi tiste prireditve, ki niso v organizaciji doma), kar je zavidanja vredna številka. Da bi v prihodnje obisk še povečali, dvignili raven kulturne osveščenosti in prepoznavnost Krasa, pa bi kazalo združiti področje kulture pod skupno streho. Povezati kulturna domova v Hrpeljah in Komnu, Škrateljnovo domačijo v Divači in Grad Štanjel v skupno ustanovo. Gotovo te hiše potem ne bi tako samevale kot danes.

Lep pozdrav
Aleksander Kokoravec

ODPRTA TRIBUNA

Je še levica ali je ni?

PRIMOŽ MOŽINA

Takih možnosti je v Italiji ogromno, zaradi prevelikega števila zakonov, ki omogočajo takšne manevre. Približno desetkrat več zakonov, kot jih imajo v drugih modernih zahodnih državah povzroča zmedo, ki so ji kos le redki. Ti pa imajo zato možnost, da se prav ne-demokratično okoriščajo in v svoj prid obračajo nemoč drugih. Grozljiva je ta nemoč! Vsi vemo, kaj se dogaja, pa ne moremo nič storiti. Piše se o tem, govori, razpravlja, demonstrira, pa se nič ne doseže.

In vendar je prav to demokracija, čeprav njena najslabša plat, njena šibka točka. Pravila smo namreč sprejeli vsi, tako da smo volili za tiste, ki so jih predlagali. Da bi to spremenili, je morda še čas. Namreč taka pravila, kot so zdaj, se kaj rada spremenijo in nepravila in zavedajo demokratično deželo v diktaturo. Mislim da se v Italiji, pa ne samo, približujemo sistemu, ki z zamenjavo raznih ključnih zakonov pelje v počasno hiranje demokratskih načel in vodi v oligarhični sistem, ki je na las podoben aristokratskemu izpred 100-200 let. Prince in grofe so le zamenjali finančni in ekonomski mogotci, ki so se okoristili bodisi z industrijo, bodisi z borznimi spekulacijami. Kaj se bo iz tega izcimilo, je težko predvideti. Prav gotovo nič dobrega za večino ljudi!

Nekaj podobnega, seveda v posmanjšem merilu, se dogaja tudi v naši manjšini. Vsi poudarjajo demokracijo in potrebo po demokratično izvoljenih voditeljih manjšine. Pa se ne da priti do tega. Kako pač, ko pa se sedanji voditelji nočejo usesti za mizo in sestaviti pravilnik, ki bi ga potem demokratično predebaltirali in sprejeli vsi. Potem bi lahko izvolili res demokratično vodstvo, katerega bi morali vsi poslušati, ga oceniti in ga prihodnji spet izvoliti ali pa tudi ne, če bi ga ocenili kot slab.

Zakaj je tako težko sesti za skupno mizo? Nemara zdaj tega ni treba, ko nam ne teče ravno v tem trenutku voda v grlo. Kdo tega noče in zakaj? Tisti ki se boji poraza in se zato izvija, prav gotovo ne ravna demokratično, pač pa se skuša okoristiti s stanjem, ki je vsekakor za vso manjšino pogubno. To vsi prav dobro vemo, pa ne moremo narediti nič. Govorimo, godrnjamo, pišemo, pa kaj ko se nič ne premakne.

Če bi sedli za mizo SKGZ in SSO in pripravili kakršnaki pravila, bi jih kritizirali ali hvalili, pa bi jih navsezadnje nemara sprejeli, kot smo vedno sprejeli vse, kajti vemo, da bi bilo potrebno, da enotno nastopamo nasproti javnim upravam. Kdor bi ne bil zadovoljen, bi imel vso pravico boriti se za spremembe, ampak delal bi na konkretni podlagi. Zdaj pa samo nakladaamo (vključno z mano), kaj bi bilo in, kako bi bilo in, če bi bilo ter, kako bi bilo, če ne bi bilo!

Osebno sem prepričan, da bi bilo kakršnoki vodstvo, demokratično izvoljeno, vsekakor boljše od sedanjega stanja, ko vsak vleče vodo na svoj lastni mlin in mu je malo mar za vso manjšino. Ker prav v tem grmu tiči zajec: vsaka stran dela za svoj vrtiček in skuša izmkniti sosedu del travnika. Za skupno dobro pa ni dovolj časa in energije in morda volje. Naj sosedu krava crkne! Treba bi se bilo nad tem zamisliti in dobro oceniti, koliko časa bomo na tak način preživel i kaj bodo naša vodstva počela, ko ne bodo imela več kaj in za kaj voditi. Že to bi moral sprožiti alarm in sprožiti postopek za kompromis in tisto spravo, ki je med nami že de facto (vsaj pri večini), ni pa še prodrla v glave šefov. Seveda oni bi pri tem največ izgubili! Bi pa prav gotovo pridobil vsa manjšina in si pripravila perspektive za naprej. Kratkovidnost jo pa uničuje.

PISMA UREDNIŠTVU

Gospo in gospodje

Gospod Borut Pahor, predsednik vlade Republike Slovenije, je na nedeljski proslavi v Bazovici pozdravil navzoče z »gospo in gospodje«.

Rad bi opozoril g. Boruta Pahorja, predsednika vlade, ki naj bi bila leposredinska, da je lep del množice na bazovščini gmajni bilo tudi »tovarišic in tovarišev«, ki pa si očitno niso zaslužili pozdrava g. Boruta Pahorja.

Gospod predsednik bi se moral zavedati, da če je on danes to kar je in če je Slovenija zdaj neodvisna država in še prej ugledna republika

v sklopu SFR Jugoslavije, je to zasluga prav »tovarišic in tovarišev«, ki so se borili proti okupatorju, medtem ko so »gospo in gospodje« v glavnem udobno čakali na razplet dogodkov, nekateri pa so celo sodelovali z tistimi silami, katerih cilj je bil uničenje slovenskega naroda.

Lep pozdrav

Aleksander Kokoravec

Irena Cunja

NOGOMET - Danes začetek lige prvakov

Na stavnicah bolj kotirajo Barcelona, Real in Chelsea

Inter, ki bo danes igrал proti Twenteju, šele v drugi vrsti - Inzaghijev rekord

SKUPINE

Skupina A: Inter Milan, Werder Bremen, Tottenham, Twente

Skupina B: Lyon, Benfica, Schalke 04, Hapoel Tel Aviv

Skupina C: Manchester United, Valencia, Glasgow Rangers, Bursaspor

Skupina D: Barcelona, Panathinaikos, København, Rubin Kazan

Skupina E: Bayern München, Roma, Basel, Cluj

Skupina F: Chelsea, Olympique Marseille, Spartak Moskva, Žilina

Skupina G: Milan, Real Madrid, Ajax Amsterdam, Auxerre

Skupina H: Arsenal, Šahtar Donjeck, Braga, Partizan

ZLATA KNJIGA

9 zmag: Real Madrid; **7 zmag:** Milan; **5 zmag:** Liverpool; **4 zmage:** Ajax Amsterdam, Bayern München; **3 zmage:** Manchester United, Barcelona, Inter Milan; **2 zmagi:** Benfica Lizbona, Nottingham Forest, Juventus, Porto

Mourinho želi biti prvi trener s tremi osvojenimi pokali s tremi različnimi klubmi

ANSA

RIM - Nogomet bo ob naslednjih torkih in sredah spet šport številka ena. Že danes se začne liga prvakov, najelitnejše evropsko klubsko tekmovanje. V minuli sezoni so prvaki postali igralci milanskega Interja, letos pa stavnice največ možnosti pripisujejo Barceloni, madridskemu Realu in Chelseaju.

Na stavnicah visoko kotirajo še Manchester United, Inter, Bayern, Arsenal in Milan. Inter se bo že danes v gosteh pomeril z Twentem, trener Benitez pa upa, da bo lahko računal tudi na doprinos Maicona in Chivu, medtem ko Srb Stanković še ni okreval. Veliko je v teh dneh govor o slabih formi Argentinca Milita in o tem, da igra Eto'o predaleč od nasprotnikovih vrat, zato je pričakovati, da bo današnja razporeditev moštva nekoliko drugačna.

Milan bo jutri doma srečal Auxerre, za katerega nastopa tudi Novogoričan Valter Birsa. Skupina G bo bržčas zanimiva za vso Evropo, ne nazadnje v njej poleg Auxerra in Milana nastopata še Real Madrid in Ajax. Medtem ko se pri Auxerri in Ajaxu, ki je v tem tekmovanju nazadnje slavil leta 1995, zavedajo, da bodo le stežka prišli iz skupine, pa so bolj samozačestni pri Milani z novima okrepitvama Robinhom in Zlatanom Ibrahimovićem. Doslej se sicer njun prihod ni obnesel, kljub temu pa bo trener Allegri jutri najbrž spet zaupal Švedu, čeprav si moreno želi igrati tudi Inzaghi, ki mu manjka le gol, da bi izenačil rekord Nemca Gerda Muellera v evropskih pokalah.

Velika so pričakovanja tudi madridskega Reala, ki se je najbolj okrepil na trenerki klopi. Vajeti je prevzel jezikavi in kontroverzni Portugalec Jose Mourinho, lani zmagovalec z Interjem, še prej pa s Portom. »To je tekmovanje vseh tekmovanj. Ni samo najbolj pomembno, temveč tudi najbolj prestižno, ugledno. Le nekaj trenerjev je z dvema kluboma osvojilo naslov prvaka tega tekmovanja. Moja velika ambicija pa je postati prvi trener, ki bo naslov osvojil s tremi različnimi klubmi, je za spletino stran Evropske nogometne zveze dejal "Special One".

Skupinski del tekmovanja bo trajal do 8. decembra. Osmina finala bo na sporednu februarja in marca, četrtnačne in polfinale bo aprila in maja, finale pa 28. maja na Wembleyju.

DANES: Twente Enschede - Inter. **JUTRI:** Milan - Auxerre in Bayern München - Roma

KOŠARKA - Svetovno prvenstvo v Turčiji

V znamenju Duranta

Najboljši strelec NBA lige blestel tudi v finalu med ZDA in Turčijo - Pred Jugoslavijo in SZ

DOSEDANJI PRVAKI

V oklepaju MVP igralec

1950 Argentin (Furlong, Arg)

1954 ZDA (Minter, ZDA)

1959 Brazilija (Pasos, Bra)

1963 Brazilija (Marques, Bra)

1967 Sovjetska zveza (Daneu, Jug)

1970 Jugoslavija (S.Belov, SZ)

1974 Sovjetska zveza (Kičanović, Jug)

1978 Jugoslavija (Daličić, Jug)

1982 Sovjetska zveza (Rivers, ZDA)

1986 ZDA (Petrović, Jug)

1990 Jugoslavija (Kukoč, Jug)

1994 ZDA (O'Neal, ZDA)

1998 ZR Jugoslavija (Bodiroga, ZRJ)

2002 Srbija in Črna gora (Nowitzki, Nem)

2006 Španija (Gasol, Špa)

2010 ZDA (Durant, ZDA)

NOGOMET - A-liga

Če igralcu zaupaš ...

chievo presenečenje kroga, ki je bilo v znamenju neuspešnih nastopov vodilnih moštv

Zdaj še nogometni sodniki. Po sodnikih na sodišču, novinarji in še številnih drugih kategorijih so za predsednika vlad in Milana še nogometni sodniki proti milanskemu društvu iz političnih razlogov. Sindrom obkoljenosti Silvia Berlusconija je znova izbruhnil na dan, tako da so odgovorni za sobotni nepravokovan poraz Milana »levičarski sodniki«. Državna televizija Rai je pred prvenstvom povsem upravičeno odločila, da v svojih oddajah ne bo več kazala upočasnjeni posnetkov spornih dogodkov, a tudi brisanje t.i. »moviole« ocitno ne začeže. V Italiji ostajajo sodniki glavnih izgovorov ob neuspešnih nastopih ekip.

A Milan ni edino društvo, v katerem si morajo po drugem krogu dajati obilico obliža na rane, saj so neuspehi favoritov bili skorajda začitni znak komaj minulega konca tedna. V soboto je ob Miljanu padla še Roma, medtem ko se je Inter nekako le rešil proti Udinezu, čeprav Benitezova četa še zdaleč ne navdušuje. Na San Siru so črnomođri zmagači izključno zaradi potez posameznikov, medtem ko je kvalitetna igra na še dokaj nizki ravni. Nekateri igralci so daleč od prave forme, saj jih je večina začela v zamudi s pripravami, a vsekakor trojica italijanskih ekip v ligi prvakov (Roma, Inter in Milan) se ni na najboljši način približala prvemu evropskemu nastopu. Bomo videli, če bo Benitez, Ranieri in Allegri uspelo odpraviti vsaj nekaj težav v par dneh.

V nedeljo so dokaj neuspešno igrali še Juventus, Fiorentina, Napoli in Palermo. Delneri je po domačem neodločenem izi-

du proti Sampdorii (od treh Juventusovih golov sta bila kar dva neregularna zaradi nedovoljenega položaja kasnejšega strelca) odkrito priznal, da Juventus ni med kandidati za naslov. Casanova in Pozzi sta obelodanila vse hibe, ki jih ima stara dama. Poigravala sta se z Juventusovo obrambo (najpomembnejši posvetni nakup Bonucci je zelo spominjal na zadnjega Cannavara), morda pa je najzaslužnejši za pozitiven nastop Genovčanov večni igralec Palombo, ki je poskrbel za nekaj vrhunskih podaj.

Na vrhu lestvice se je tako znašel Chievo, ki edini maršira s polnimi jadri. Svoj delček k uspehom moštva iz veronske četrti prispevala tudi v Trstu dobro znana napadalca Moscardelli in Granoche. Za Chievo ostaja edini cilj obstanek, a predsedniku Campedelliju, navajačem in vsem igralcem tega simpatičnega moštva privoščimo, da bi se čim več časa obdržali tam pri vrhu, saj so dokaz, da lahko ustvari solidno moštvo tudi brez milijonskih investicij. Treba »le« izbrati pravega trenerja (in izbire pri Chievu so bile v teh letih skoraj vedno pravilne) in take igralce, ki so pripravljeni pljuvati kri na igrišču. Svoje pripomore tudi motivacija in okolje, ki psihološko nikogar ne obremenjuje. Če nekomu 100% zaupaš, potem ti to zaupanje na igrišču vraca s srčno igro. Če igralec vsako nedeljo stopi na zelenico v prepričanju, da se bo po enem samem slabem nastopu že seliti na klop za rezerve, potem gotovo ne bo igral sproščeno. Ni slučaj, da je bil v prvih dveh nastopih Parme obakrat najboljši mož na igrišču Giovinco. (I.F.)

KOLESTARSTVO

Casarotto: Znakov ob cesti ni bilo

Zdravstveno stanje 19-letnega kolejarja Thomasa Casarotta, ki je silovito trčil v avtomobil med petkovno etapno dirko po FJK v Karniji ostaja nespremenjeno, čeprav brezupno. Pri življenu ga v videški bolnišnici hrانjanjo le še aparature, saj so možganske poškodbe tako hude, da ni možna nobena operacija. Njegovi starši so že dovolili odvzem organov za presaditev. »Nekateri zdravniki pravijo, da še moramo upati, ker je Casarotto mlad in močan, čeprav zdaj upanji ni,« je povedal športni direktor Casarottovega moštva Arcobaleno Generali Roberto Zoccarato in dodal: »Ljudje se morajo zavedati, koliko truda vlagajo kolesarji v svoj šport, zato vabim avtomobiliste, da ta trud spoštujejo tako med treningi kot med dirkami.«

Vendar je še vedno vprašljivo, koliko je za smrt resnično odgovoren Tržičan Roberto Russi, ki je s svojim terenskim vozilom zbil kolesarja. Kaže namreč, da so karabinjerji ugotovili, da na cesti, s katere je voznik zapeljal na progo, ni bilo nobenega znaka, ki bi opozarjal na potek dirke. Državno pravdinstvo iz Tolmeča je tudi zaseglo Casarottovo kolo in odredila analizo, ki naj bi pomagala razvzolati, kaj se je resnično zgodilo.

Nova rdeča majica

GIJON - Domačin Mikel Nieve (Euskal-Euskadi) je zmagovalec 16. etape kolesarske dirke po Španiji. Na zahtevni gorski preizkušnji od Gijona do Cotobella, dolgi 181 km, je za več kot minuto ugnal Luksemburžana Fránka Schlecka, tretji je bil Belgijec Kevin de Weert. Rdečo majico vodilnega pa ima zdaj Španec Joaquín Rodríguez (Katjuša). Dosej vodilni Italijan Vinzenzo Nibali je klonil v zadnjih dveh kilometrih, tako da je skupno vodstvo prevzel danes četrtovrstični Rodriguez, ki ima 33 sekund naskoka.

Černic protagonist

MILAN - Matej Černic je bil protagonist nedeljske zmage Italije na pripravljalni tekmi za odbojkarsko SP proti Nemčiji. »Azurri« so zmagali s 3:1 (25:19, 29:25, 25:22, 25:15). Goričan pa je dosegel 18 točk s 73% sprejemom in 58% napadom.

Na katamaranih

VALENCIA - Pridelitev pokala Amerike so sporočili, da bo naslednje tekmovanje leta 2013 potekalo na 22-metrskih kataamaranih. V tem trenutku še ni znano prizorišče slovitje jadralske preizkušnje, ki so jo prvič izpeljali davneg leta 1851. Odločitev o tem bo padla konec leta, najbolj resni kandidati pa so San Francisco, Valencia in Rim.

Alonso bližji vrhu

MONZA - Španec Fernando Alonso (Ferrari) se je zmago na VN Italije v Monzi približal vrhu skupnega seštevka. Ferrari pa prišel tik pod moštvo Red Bull v ekipni konkurenčni. Trenutek odločitve so bili postanki v boksih, kjer je Alonso pridobil nekaj dragocenih sekund in se na stezo vrnil pred določljivim Britancem Buttonom, prednost pa nato obdržal do konca. Po prevoženih 53 krogih je imel Alonso sicer le 2,9 sekunde prednosti, kar pa je bilo dovolj za zmago, tretjo in že 24. v karieri. Tretji je bil Felipe Massa. Vodstvo v skupnem seštevku SP je s 187 točkami zdaj prevzel v nedeljo šestti Avstralec Mark Webber (Red Bull).

Dež v New Yorku

NEW YORK - Finalni dvoboje na letosnjem zadnjem teniskem turnirju za grand slam v New Yorku med Špancem Rafaelom Nadalom in Srbovom Novakom Dokovićem je bil prestavljen zaradi dežja. Drugi in tretji nosilec turnirja z nagradnim skladom 23 milijonov dolarjev sta svoj dvojboj predvidoma igrala sinoči.

Znani vsi udeleženci EP

BRUSLEJ - Belgija, Estonija in Turčija so zadnje tri države, ki so si prizorabile nastop na odbojkarskem evropskem prvenstvu, ki ga bosta med 10. in 18. septembrom prihodnje leto gostili Avstrija in Češka. Udeleženci moškega odbojkarskega EP 2011: Avstrija, Češka, Bolgarija, Francija, Poljska, Rusija, Srbija, Slovenija, Finska, Slovaška, Nemčija, Italija, Portugalska, Estonija, Belgija, Turčija.

D-LIGA - Po dveh krogih Kras Repen Koimpex s šestimi točkami na vrhu lestvice

Celo v Repnu ne verjamejo, da je to sploh mogoče ...

Častni predsednik Centrone: »Uživajmo ta trenutek« - Zdaj na vrsti Unione Venezia

Kras Repen Koimpex je po dveh krogih na vrhu lestvice skupaj z glavnimi favoriti za napredovanje v poklicno drugo divizijo: SandonaJesolom, Trevisom in Venezio. Krasov častni predsednik Niko Centrone je po tekmi priznal, da ni pričakoval takega začetka v D-ligi. »Uživajmo ta trenutek,« je poudaril. Čeprav se je Krasova domača tekma »križala« s spominsko svečanostjo ob 80-letnici ustrelitve Bazovških junakov, se je ob repenskem pravokotniku zbral lepo število gledalcev. Okrog 400.

PRENOVLJENI CENTER - Repenski športni center je Krasove in gostujoče navijače sprejel v prenovljeni preobleki. Nova zasilna vrata, nova ograjena tribuna za goste, obvezen rešilec ob igrišču in zdravnik na zelenici ter številni policajci, ki so skrbno pazili, da ne bi prišlo do izgredov. Iz Pordenona se je resda prideljal nekaj navijačev, ki pa so bili mirni in niso povzročili težav. Tudi poraz so sprejeli športno.

TEKMA - V prvem delu nismo videli zadetkov. Pordenone je imel nekaj več posesti žoge, Kras pa se ni pustil presenetiti. Obrambna vrsta z Bucovazem in Tizianijem na sredini je delovala brezhibno. Zvezna linija pa je dobro pokrivala najnevarnejše gostujoče igralce. Pred odmorom je moral vratar Contento prvič resneje posredovati. V drugem delu pa so prišli na svoj račun domači navijači, ki so kar trikrat slišali zvok priljubljene Avsenikove viže Na Golici. Prvič po šestih minutah, ko je nasprotnikovo mrežo z lepim zadetkom zatresel Alen Carli.

POVEDALI SO ...

Srb prvi na nosilih

Trener Alessandro Musolino se je veselil visoke zmage: »Nisem pričakoval, da bomo po dveh krogih imeli že šest točk na lestvici. Te točke so zelo pomembne v boju za obstanek. Treba jih bo zbrati čimprej 40.«

Trener Pordenona Bosi je bil upravičeno razočaran: »Vedel sem, da ima Kras dobro ekipo in da naša naloga ne bo lahka. Klub temu sem pričakoval, da bodo fantje dali vse od sebe. Po Krasovem golu smo popustili na celotni črti,« je dejal trener pordenonske ekipe, ki ostaja po dveh krogih brez točk na lestvici.

Junak srečanja Daniel Tomizza je razkril, da je prvič v svoji karieri na eni sami tekmi dosegel dva gola. »Danes (v nedeljo op. ur.) sem se res razigral. Te tekme ne bom nikoli pozabil. Pri drugem golu sem pač videl, da me nasprotnikovi branci ne jemljejo resno. Brzkonate mislili, da bom podal soigralcu. Odločil sem se, da grem do konca. In šlo je vse po načrtih.«

Dejan Dragosavljević je bil prvi Krasov igralec, ki se je na repenskem igrišču, »uglel« na nosila. »Bilo mi je nerodno. Poškodbna nina bila tako huda. Taka pa so pač pravila in ob igrišču mora na vsaki tekmi biti prisoten zdravnik.« (jng)

Tako so se Krasovi igralci veselili drugega gola Daniela Tomizze

KROMA

Odtlej se gostje niso več uspeli zbrati in dejansko smo do konca tekme videli Krasov monolog. Najprej je 65. minutu drugi zadetek v polobratu dosegel Daniel Tomizza, ki se je nato veselil še v 80. minutu. Tomizza je pot do gola začel na sredini igrišča: preigral je pet igralcev in močno streljal naravnost v levi vratarjev kot: 3:0 in s tem je bilo tekme konec, čeprav bi lahko Kras še četrtoč premagal vratarja Pordenona. Protiv vratoma so streljali Kneževič, Dragosavljević in Latin. 4:0 pa bi bila prehuda kazen.

NAJBOLJŠI - Najvišjo oceno nedvomno zaslужi Daniel Tomizza, ki je dosegel dva zadetka in v obrambi igral brezhibno. V obrambi se je znotra izkazal mladi Lorenzo Bucovaz, ki je trenerju Musolina dokazal, da lahko igra na več igralskih pozicijah. Tudi mladi srbski nogometni Dejan Dragosavljević je pokazal nekaj atraktivnih potez na desni strani.

ZDAJ V BENETKE - V prihodnjem krogu, v nedeljo, 19. septembra, bo Kras gostoval pri ekipi Unione Venezia, ki je še do pred nekaj letih igrala v poklicnih ligah. Repenski klub bo za navijače organiziral izlet v Benetke. Avtobus bo odpeljal z repenskega trga ob 10. uri. Za informacije in vpis po klicite na 3477313232 (Matteo).

V ČETRTEK - Kras bo med tednom, v četrtek, igral še tekmo dvainštiridesetine finala državnega pokala za D-ligo. Varovance trenerja Alessandra Musolina čaka gostovanje v Chioggi. Tekma se bo začela ob 15. uri. Krasovci bodo na gostovanje v Veneto odpotovali že zjutraj. »Nekateri, kot na primer jaz, si bomo v službi vzeli prost dan,« pravi trener Musolino, ki je še dodal: »To bo predvsem odličen trening, saj bom dal priložnost, da se izkažejo tudi tisti, ki so doslej manj igrali. Prej ali slej bodo vsi dobili priložnost, tako da morajo biti vsi v stootrostni pripravljenosti. Srčno upam, da bo na razpolago tudi Rok Božič. Že nekaj časa čakamo, da ga na zvezni registrirajo.

Chioggia je zelo izkušena ekipa. Ta tekma bo odlična priprava na nedeljski dvoboje proti Veneziji, ki je seveda absolutni favorit. Mi pa jim bomo skušali prekrižati račune.« (jng)

2. AL - Brez zmage Polom Primorja, s točko le Zarja Gaja

Prvi krog 2. AL je bil delno pozitiven le za Zarjo Gajo, ki se je iz Moša vrnila s točko (0:0). Primorje (2:6) in Breg (1:3) pa sta na domaćem igrišču ostala praznih rok.

Nogometni Primorja so igrišče zapustili s sklonjenimi glavami. Grade-se, na papirju starejša ekipa, jih je povsem nadigral, pa čeprav so rumeno-rdeči prvi povedli. Končni izid je bil 6:2. »V drugem polčasu smo se povsem sezeli. To je bila prava katastrofa, sploh nisem več vedel, kaj se dogaja mojim fantom. Naredili smo celo serijo nerodnih napak, ki so nam drago stale. Najslabše se je tokrat odrezala zvezna linija. Bili smo zmedeni in brez pravih idej. Tudi obramba ni delovala, kot bi bila moralna. Skratka, treba bo ukrepati in nekaj spremeniti,« se je zgražal trener Bojan Gulič.

Da je bil nasprotnik soliden in bolj izkušen, so priznali tudi pri Bregu. Spremljevalec Lorenzo Zupin je dejal, »da smo igrali premalo borbeno in premalo samozavestno. Če bi bili bolj pažljivi, ne bi prejeli takih golov. In če bi bili malo bolj natančni v napadu, bi lahko dosegli še kak zadetek, saj smo ustvarili tri ali štiri lepe priložnosti za gol,« je prepričan Zupin.

Nohto pa si grizejo pri Zarji Gaji, ki so se zgoriščega gostovanja vrnili s točko. »Za nas sta to dve izgubljeni točki. Mossa je zaradi izključitve igrala z desetimi igralci, kar bi bili morali izkoristiti. Klub temu nismo igrali slabno, čeprav imamo tudi letos težave v napadu. Stežavo pridemo do zaključka proti vratom,« je dejal podpredsednik Edvin Miljković. Pri Zarji Gaji je tokrat zelo dobro igral branilec Ivo Križmančić.

Ostali izidi: Fiumicello - Opicina 0:1, Mont./DB - Piedimonte 1:0, Roianese - San Canzian 0:1, S. Andrea - Moraro 2:3, Sistiana - Mariano 0:0.

Postave ekip naših društev

Kras Repen Koimpex - Pordenone 3:0 (0:0)

STRELCA: Carli v 51. in Tomizza v 65. in 80. min. KRS: Contento, Bucovaz, Tomizza, Carli, Tiziani, Bagon, Dragosavljević, Cipracca, Kneževič, Venturini, D'Agnolo (od 89. Latin). Trener: Musolino.

Juventina - Villesse 3:1 (2:1)

STRELCA: v 23. Palermo, 44. Stabile; 69. Palermo JUVENTINA: Mainardis, Petriccione, Iansig (Rosolen), Trangoni, Masotti, Sellan, Radovac, Giannotta (Morsuti), Palermo (Cadez), Favero, Stabile, trener Tomizza.

Reanese - Vesna 2:0 (1:0)

VESNA: E. Carli, Puric, Pin, Pipan, Dalle Aste, Debernardi, Kerpan (Marjanović), Salice (A. Čok), Cano, Leone, Pernorio (P. Carli), trener Nikčević.

RDEČ KARTON: v 55. Debernardi, 59. Puric.

Primorec - Isonzo 0:0

PRIMOREC: Barbato, Di Gregorio, Ojo, Meola, Santoro, Mercandel (Sau), Antonacci, Bertocchi, Giorgi, Snidar (Lanza), Moscolin (Micor), trener Sciarone.

Pieris - Sovodnje 1:1 (0:0)

STRELEC: v 49. Ferluga iz 11-m.

SOVODNJE: Burino, Tomšič, S. Kogoj, Pacor, Brockmann, Pohlen (Komic), Trampus, Ferluga, Peteani, Reščič, Nasser, trener Vitulč.

Breg - Cormone 1:3 (1:1)

STRELEC: v 35. Mania

BREG: Cresi, Bampi, Petranich, Stefani, Farra, Coppola (Cigui), Laghezza, Daris, Fazio, Bursich (Pastorino), Mania (Esposito), trener Macor.

Primorje - Gradeske 2:6 (1:2)

STRELCA: v 18. Emili iz 11-m; 20. Percic

PRIMORJE: Zuppin, Emili, Mihic, Zidarich (Aiello), Kovacic, Tommasi, Ferro, Siccardi (Makivčič), Puzzer (Pauletic), Percich, Colasunno, trener Gulič.

Zarja Gaja - Mossa 0:0

ZARJA/GAJA: Valditara, Marchesi, Della Zotta, I. Križmančić, Missi, Mihelčič, Pezzato, Kariš, Bernoldi, Bečaj, Franco (Milič), trener La Calamita.

Mladost - Union 3:1 (2:1)

STRELCA: Černe 2, Ribeži

MLADOST: Bernardi, Bagon (Calabrese), Radetič, Kobal, Bensa (Gobbo), Zotti, Bressan, Ferletič, Ribeži (Mutton), Černe, (Calabrese), Peric (Cristofaro), trener Cristofaro.

NOGOMET

D-LIGA - Po dveh krogih Kras Repen Koimpex s šestimi točkami na vrhu lestvice

Celo v Repnu ne verjamejo, da je to sploh mogoče ...

Častni predsednik Centrone: »Uživajmo ta trenutek« - Zdaj na vrsti Unione Venezia

Kras Repen Koimpex je po dveh krogih na vrhu lestvice skupaj z glavnimi favoriti za napredovanje v poklicno drugo divizijo: SandonaJesolom, Trevisom in Venezio. Krasov častni predsednik Niko Centrone je po tekmi priznal, da ni pričakoval takega začetka v D-ligi. »Uživajmo ta trenutek,« je poudaril. Čeprav se je Krasova domača tekma »križala« s spominsko svečanostjo ob 80-letnici ustrelitve Bazovških junakov, se je ob repenskem pravokotniku zbral lepo število gledalcev. Okrog 400.

PRENOVLJENI CENTER - Repenski športni center je Krasove in gostujoče navijače sprejel v prenovljeni preobleki. Nova zasilna vrata, nova ograjena tribuna za goste, obvezen rešilec ob igrišču in zdravnik na zelenici ter številni policajci, ki so skrbno pazili, da ne bi prišlo do izgredov. Iz Pordenona se je resda prideljal nekaj navijačev, ki pa so bili mirni in niso povzročili težav. Tudi poraz so sprejeli športno.

TEKMA - V prvem delu nismo videli zadetkov. Pordenone je imel nekaj več posesti žoge, Kras pa se ni pustil presenetiti. Obrambna vrsta z Bucovazem in Tizianijem na sredini je delovala brezhibno. Zvezna linija pa je dobro pokrivala najnevarnejše gostujoče igralce. Pred odmorom je moral vratar Contento prvič resneje posredovati. V drugem delu pa so prišli na svoj račun domači navijači, ki so kar trikrat slišali zvok priljubljene Avsenikove viže Na Golici. Prvič po šestih minutah, ko je nasprotnikovo mrežo z lepim zadetkom zatresel Alen Carli.

TRENERI - Alessandro Musolino je bil upravičeno razočaran: »Vedel sem, da ima Kras dobro ekipo in da naša naloga ne bo lahka. Klub temu sem pričakoval, da bodo fantje dali vse od sebe. Po Krasovem golu smo popustili na celotni črti,« je dejal trener pordenonske ekipe, ki ostaja po dveh krogih brez točk na lestvici.

NAJBOLJŠI - Najvišjo oceno nedvomno zaslужi Daniel Tomizza, ki je dosegel dva zadetka in v obrambi igral brezhibno. V obrambi se je znotra izkazal mladi Lorenzo Bucovaz, ki je trenerju Musolina dokazal, da lahko igra na več igralskih pozicijah. Tudi mladi srbski nogometni Dejan Dragosavljević je pokazal nekaj atraktivnih potez na desni strani.

ZDAJ V BENETKE - V prihodnjem krogu, v nedeljo, 19. septembra, bo Kras gostoval pri ekipi Unione Venezia, ki je še do pred nekaj letih igrala v poklicnih ligah. Repenski klub bo za navijače organiziral izlet v Benetke. Avtobus bo odpeljal z repenskega trga ob 10. uri. Za informacije in vpis po klicite na 3477313232 (Matteo).

V ČETRTEK - Kras bo med tednom, v četrtek, igral še tekmo dvainštiridesetine finala državnega pokala za D-ligo. Varovance trenerja Alessandra Musolina čaka gostovanje v Chioggi. Tekma se bo začela ob 15. uri. Krasovci bodo na gostovanje v Veneto odpotovali že zjutraj. »Nekateri, kot na primer jaz, si bomo v službi vzeli prost dan,« pravi trener Musolino, ki je še dodal: »To bo predvsem odličen trening, saj bom dal priložnost, da se izkažejo tudi tisti, ki so doslej manj igrali. Prej ali slej bodo vsi dobili priložnost, tako da morajo biti vsi v stootrostni pripravljenosti. Srčno upam, da bo na razpolago tudi Rok Božič. Že nekaj časa čakamo, da ga na zvezni registrirajo.

Chioggia je zelo izkušena ekipa. Ta tekma bo odlična priprava na nedeljski dvoboje proti Veneziji, ki je seveda absolutni favorit. Mi pa jim bomo skušali prekrižati račune.« (jng)

D-LIGA

Kras Repen Koimpex - Pordenone 3:0, Opitergina - Sanvitese 0:2, San Paolo PD - Belluno 1:1, SandonaJesolo - Montebelluna 2:1, Tamai - Chioggia Sottomarina 1:2, Torviscosa - Rovigo 0:1, Treviso - Montecchio Maggiore 3:0, Union Quinto - Concordia 2:0, Unione Venezia - Este 2:1

Kras Repen	2	2	0	0	4:0	6
Sandonajesolo	2	2	0	0	4:2	6
Treviso	2	2				

SKIROLL - Mateja Bogatec v Cuneu sklenila mednarondo kariero

»To je bil moj zadnji nastop za reprezentanco«

Trikratna zmagovalka svetovnega pokala: »Odločitev sem sprejela z lahkim srcem«

Mateja Bogatec je s 5. mestom v sprintu končala z nastopi na svetovnem pokalu FIS v skirollu in z reprezentančno kariero. Za vedno! Zadnje letošnje etape, ki bo konec meseca v grškem Solunu, se po lastni izbiri ne bo udeležila, ob povratku iz Cunea pa je povedala, da je prihodnje leto ne bo več na startu mednarodnih tekmovanj.

»Svojo odločitev sem vodstvu reprezentance sporočila še pred zadnjim nastopom v Cuneu. Že prej sem vedela, kako težko je obdržati se v samem mednarodnem vrhu. Za to so bile potrebne ogromne žrtve, ki jih zdaj, odkar sem začela tudi hoditi v službo, enostavno ne zmorem več. IV 14 letih, odkar nastopam za reprezentanco, sem imela ogromno zadostenj, zato sem to odločitev resnično sprejela z lahkim srcem,« je ob povratku iz Piemonta povedala 28-letna Mateja in dodala: »Lahko bi se za ta korak odločila že lani, ko pa nisem natančno vedela, kaj me čaka, zato sem vseeno sprejela vabilo v reprezentanco. Lahko bi tudi počakala na prihodnje leto, ko bo svetovno prven-

stvo in bi se na primer lahko posvetila izključno sprintu, vendar bi morala tudi za nastop samo v tej zvrsti ogromno trenirati. Na svetovno prvenstvo pa bi se podala le, če bi vedela, da lahko zmagam.«

Trikratna zmagovalka svetovnega pokala v skirollu je vsekakor poudarila, da rolk še ne misli obesiti na klin in bo za Mladino še naprej nastopala, čeprav v zmanjšanem obsegu. »Preveč sem pre-

dana športu, da bi se mu lahko kar tako odpovedala. Imam toliko poznanstev v Italiji, da bom zagotovo rade volje še hodiila na tekme,« je poučarila.

Peto mesto v nedeljskem sprintu bo torej zadnji zabeležen mednarodni izid kriške šampionke. V kvalifikacijah je dosegla četrti čas, v četrtnfinalu na izpadanje pa jo je izločila Rusinja Ektova, ki jo je Mateja v preteklih letih zlahka premagovala. Tekmo je osvojila Norvežanka Solli pred Rusinjam Kuročnikovo in Rodinovo. Solljeva si je v Cuneu praktično že tekmo pred koncem zagotovila končno zmago in tako postala Matjazina naslednica kot zmagovalka svetovnega pokala.

Z državno reprezentanco sta v italijanski etapi svetovnega pokala med mladinci nastopila tudi Niki Hrovatin in Nicola Iona. V sprintu je imel Niki smolo, saj je na kvalifikacijah dosegel 17. čas in se ni uvrstil v sklepni del tekmovanja le za nekaj tisočink (!) sekunde. Nicola Iona je bil med 35 tekmovalci 23., kar je dober rezultat, če vemo, da ni sprinter. (ak)

NOGOMET - Zmaga in poraz v promocijski ligi

Juventina že v pravi formi

Dva gola novega nakupa Palerma - Okrnjena Vesna izgubila v Furlaniji - Dve izključitvi

V prvem krogu je Juventina opravila vlogo favorita in zasluzeno premagala Villesse, ki sicer na papirju spada med slabše ekipe skupine B. Vesna se je Reane del Rojale vrnila praznih rok in z dvema izključitvama.

V Štandrežu so se prvi veselili gostje, ki so v 1. minuti poskrbeli za pravo hladno prho. Villesse je povedel, kar pa ni zmedlo Juventine. Ekipa štandreškega društva je odtlej prevzela pobudo v svoje roke in že pred koncem polčasa spreknila izid v svojo korist (2:1). »To je bržko negativno učinkovalo na gostujoče igralce. Mi pa smo bili nabiti s pozitivno energijo. Prepričan sem bil, da te tekme ne moremo izgubiti. In tako je tudi bilo,« je komentiral športni vodja Gino Vinti in dodal: »V prvem polčasu smo tudi zgrešili enajstmetrovko s Trangonijem. Nasprotnikov gol je bila edina negativna epizoda na tekmi. Nato se nismo več pustili presestiti in smo diktirali naš tempo igre. Zadovoljni smo tudi z novim nakupom Palermom, ki je dosegel dva zadetka. Zanj je to lep začetek sezone v dresu novega kluba. Želimo, da bi se naprej tako tresel na sprotnikove mreže.« Poleg dveh golov Palermu se je med strelce vpisal še nekdajni Krasov igralec Stabile. V prihodnjem krogu čaka Juventino že goriški mestni derby s Pro Gorizio. Rdeče-beli bodo igrali v gosteh. »Za nas je ta tekma še posebno pomembna. Treba se bo dobro pripraviti, saj ciljamo na osvojitev vseh treh točk,« je napisal Vinti.

Kaj pa se je zataknilo pri kriški Vesni? Trener Novica Nikčević je že pred odhodom in Reano vedel, da ne bo imel lahkega dela, saj so bili zaradi kazni odsotni kar trije stebri ekipe: Degrassi, Bertocchi in Gulič. »Klub temu smo bili večji del tekmne enakovredni nasprotniku. V prvem polčasu smo tudi z Debernardijem zgrešili enajstmetrovko. Če bi bili natančni, bi to prav gotov spremeno potek srečanja,« je prepričan športni vodja Žarko Arandelović. »Večji del tekme smo napadali, pred sprotnikovimi vratoma pa nismo bili uspešni. V drugem polčasu je sodnik zaradi dveh rumenih kartonov poslal predčasno z igrišča Debernardija in Puricu, ki je s prekrškom v kazenskem prostoru zakrivil enajstmetrovko. Po tem dogodku je bila naša naloga še bolj težka,« je dodal Vesnin športni vodja. V prihodnjem krogu čaka Vesno težka tekma proti San Danieleju.

Ostali izidi: Aquileia - Capriacco 0:1, San Daniele - Pro Romans 4:1, Trieste Calcio - Valnatisone 0:2, Martignacco - Pro Gorizia 2:1, Union 91 - Ponziana 0:0, Zaule - Lumignacco 0:2.

Vesnin nogometni

Martin Cheber tokrat ni bil na razpolago trenerju Nikčeviću, saj je pred tekmo zbolel

KROMA

ODOBJKA - Začetek Jadranskega pokala za ženske
Kljub porazom nastop Slogi in Kontovela spodbuden

Med novosti novega deželnega odbora FIPAV je prav gotovo dobrodošla zamisel o uredbi Jadranskega pokala za moške in ženske, na katerega so se lahko vpisale odobjarske ekipe iz naše dežele in bližnje Slovenije. Odziv je bil predvsem na ženskem področju več kot spodbuden, saj se je prijavilo kar 14 ekip, ki bodo moči merile ob nedeljah na posameznih trobojih.

Slogašice so tokrat gostovale v Fari na Goriškem. Naše igralke so sicer izgubile obe tekmi, vendar je bil trener Maver vse prej kot razočaran. Ekipa je bila v primerjavi z lanskim spremenjenja in krepko pomlajena, štiri igralke so celo prvič zaigrale na deželni ravni in so kar solidno odrezale.

V prvi tekmi je bila Sloga Milleniu (drugouvršeni v lanski C ligi) v prvih dveh setih povsem enakovredna, v drugem nizu je bila celo blizu zmage, v tretjem pa so nato goriške igralke le uveljavile svojo premoč.

Na tekmi proti Virtusu se je našim igralkam začela poznati utrujenost (ekipa je seveda še zelo daleč od prave forme), če-

mur gre pripisati nekoliko slabši nastop. Se ti so bili sicer dokaj izenačeni, Virtus pa je v primerjavi z Millenium gotovo slabši nasprotnik.

Prvi test v novi sezoni je bil, splošno gledano, kar spodbuden, predvsem glede mlajših igralk, med katerimi je prijetno presenetila predvsem libero Barbieri.

Millenium - Sloga 3:0 (25:18, 25:23, 25:11)

Virtus - Sloga 3:0 (25:14, 25:20, 25:20)

SLOGA: Babudri 13 (7 v prvi tekmi, 6 v drugi), Cernich 5 (2+3), Cvelbar 11 (3+8), Gantar 6 (4+2), Pertot 0, Starce 10 (3+7), Valič 3 (2+1), Barbieri (libero). Trener Martin Maver

Dva poraza so v prvem krogu Jadranskega pokala doživele tudi Kontovelke, ki so se v San Giorgiu di Nogaro pomerile z gostiteljicami in videškim Volleybasom. Oba nasprotnika sodita v višjo ligo, zato poraza s 3:0 ne gre jemati tragično, čeprav sta bila gladka. Kontovelke so nastopile brez dveh standardnih igralk, to sta Lisjak in Mucussi, igrala pa je Alenka Verša in to na zanje neobičaj-

nem položaju centra. Zaradi študijskih obveznosti v Ljubljani, je njen nastop v letošnji sezoni sicer še pod vprašajem, v društvu pa si prizadevajo najti zanje ekipo, pri kateri bi trenirala in ob koncu tedna le se vrnila domov na prvenstveno tekmo. V tem primeru bi bila Kontovelova postava precej podobna lanski, ki se je v D-ligi zelo dobro odrezala.

Medtem ko je bila tekma proti Volleybasu dokaj enosmerna, pa so Kontovelke nudile Sangiorgini dober odpor. Nasprotnik, ki je lani v C-ligi odigral vidno vlogo, je bil zelo dober, kljub temu sta bila prva dva seta dokaj enakovredna, v drugem pa so bile Kontovelke dolgo časa v vodstvu, na koncu pa jih je nasprotnik presenetil z resnično zelo ostrim servisom.

Volleybas - Kontovel 3:0 (25:13, 25:17, 25:15), Sangiorgina - Kontovel 3:0 (25:21, 25:19, 25:14)

KONTOVEL: Antognoli, Balzano, Bukavec, Cassanelli, Ferluga, Gregori, Verša, Zuzic, Kapun (L). Trener: Tanja Cerner.

Že jutri bo v Repnu derbi med Slogo in Kontovelom. Začetek tekme ob 20.30.

Obvestila

TENIŠKA ŠOLA za osnovnošolce pri AŠZ Gaja na Padričah se bo pričela v torek, 12. oktobra. Za prijave in informacije poklicite na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

AŠD SOKOL obvešča, da se od jutri v nabrežinski občinski telovadnici začenja otroška-mladinska dejavnost 2010/2011 z naslednjim urnikom: minimotorika - za letnike 2005-06-07: ob sredah od 16.15 do 17.15; motorika - za letnike 2002-03-04: ob ponedeljkih od 17.00 do 18.00 in sredah od 17.15 do 18.15; minikošarka - za letnike 2000-01-02: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; miniodbojka - za deklice letnik 1999-01-02-01: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.15 ter od oktobra meseca dalje ob ponedeljkih v Sesljanu (Šola De Marchesi) od 17.00 do 18.00;

AŠD BREG - Odbojkarska sekcija sporča, da bodo potekali treningi mladinskih ekip po sledenem urniku: letniki 1995/1996/1997 (U16) ob ponedeljkih in sredah ob 18.00 do 19.30 v Dolini, letniki 1997/1998/1999/2000 (U12-U13-U14) ob sredah od 16.30 do 18.00 in ob četrtkih od 18.00 do 19.30 v Dolini.

SHINKAI KARATE KLUB sporoča, da bo v zgoniški telovadnici prvi trening za lanske atlete (otroci do 13. leta starosti) v petek, 17. septembra, od 17. do 18. ure. Začetnike vabimo v telovadnico ob torkih in petkih med 16. in 17. uro od 17. septembra dalje. Za mladince in odrasle bo prvi trening že jutri, 15. septembra, od 19. do 21. ure. Za informacije tel. št.: 347-4033343, 347-2533320 ali 340-3963534.

ODOBJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da bo vadba za dekleta letnikov od 1997 do 1999 potekala ob torkih in četrtkih ob 18.30 do 20. ure. Prvi trening bo danes, 14. septembra.

PLAVALNI KLUB BOR prireja na Alturi v Trstu in na Opčinah tečaje prilaganja na vodo in plavanja za otroke od 4. leta dalje. Vpisovanja na stacion 1. maja oz. po telefonom 04051377 vsak delavnik od 14.30 do 16.00. Začetek vadbe 1. oktobra.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja z društvenimi učitelji na plastični proggi v Nabrežini od septembra do decembra vsako soboto in nedeljo zjutraj. Prva izmena od sobote 18. oz. nedelje 19. septembra 2010. Možnost najema opreme. Informacije in vpisovanje na info@skdevin.it ali na 040 2908105 - 348 1334086.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODSEK organizira treninge ritmične gimnastike s sledenimi urniki: na Stacionu 1.maj za predšolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 16.30-17.30, za osnovnosolske otroke ob torkih 16.30-17.30 in petkih 17.30-18.30. Prvi trening bo v torek, 21.9.2010. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor OŠ Bevk): za predšolske otroke ob sredah 16.30-17.30 in osnovnosolske otroke 17.30-18.30. Prvi trening bo v sredo, 22. septembra. Za prijave in informacije poklicite na 328-2733390 (Petric).

AŠZ SLOGA obvešča, da organizira od danes dalje Odbojkarsko šolo za fante in dekleta (letniki '00, '01, '02). Treningi bodo ob torkih od 17.30 do 18.30 in četrtkih od 17.30 do 19.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo za PREDŠOLSKE otroke od 1. do 6. leta starosti v sobotah na Stacionu 1. maj v Trstu. Prva vadba bo v soboto, 2. oktobra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo in uvajanje v atletiko za OSNOVNOŠOLCE otroke ob torkih na Stacionu 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v torek, 28. septembra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira vadbo atletike za SREDNEŠOLCE ob torkih na Stacionu 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v torek, 28. septembra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

ŠD KONTOVEL - ODSEK RITMIČNE TELOVADBE obvešča, da bo prvi trening jutri, 15. septembra, ob 17.00 v telovadnici na Kontovelu. Vabljeni deklice od 2. letnika vrtca do 3. razreda osnovne šole. Za dodatne informacije: 3498020952 (Deborah) in 3385000643 (Martina).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM - Plesna sezona se začenja Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiti pri nas. Treningi bodo potekali ob torkih in četrtkih v ponedeljkih, sredah, četrtkih in sobotah na Stacionu 1. maj v Trstu. Prvi trening bo v ponedeljek, 20. septembra. Za informacije poklicite v urad ŠZ Bor od 15. do 18. ure, 04051377.

NAGRADA ŠPORT IN ŠOLA

prijave na razpis sprejemamo do 20. 9. 2010

Predvabilne informacije na www.zsdi.it

KATJA KJUDER

1

Slovanski otoki v nemškem morju Lužiški Srbi

O Lužiških Srbih smo najverjetneje slišali že v šoli, če že ne drugača pa vsaj to, da so Slovani in da živijo v Nemčiji. Sama sem se o njih nekaj več naučila, ko sem pripravljala predavanje na temo Alpski Slovani od pradomovine do Jadrana za naše srednje in višjeolce.

Proti zahodu

Smo potomci starodavnih slovanskih plemen, ki so se v 5. stoletju začela premikati izven jedra ožje slovanske pradomovine (širila se je na ozemlju med porečjem zgornjega in srednjega Dnepra na vzhodu, porečjem Visle na zahodu, Karpati na jugu ter baltskimi ljudstvi na severu, nekako na ozemlju današnje Belorusije, severozahodne Ukrajine in vzhodne Poljske). Vsaj tako nam je sredi 6. stoletja dal vedeti gotski zgodovinar Jordanes, ko je zapisal, da so Slovani do okrog leta 490 živelii še vedno le do okrog leta 490 živelii še vedno le zunaj loka Karpatov. Krenila so vsaka svojo pot: proti vzhodu, jugu, severu in zahodu. Tako so v 6. in 7. stoletju zahodni Slovani poselili prostor današnje vzhodne Nemčije, do mesta Kiel na severu, pa do reke Saale na jugu, ki je bilo nekoč poseljeno z germanskimi plemenami, večina katerih se je v času preseljevanja, v 4. in 5. stoletju, že umaknila proti jugovzhodu. Slovenska plemena, med katerimi so bili Drevani (pripadali so Polabskim Slovanom) Nižici, Neletici, Daleminci in Čutici, so se naselila onkraj reke Laže, kjer so živelia v neposrednem sosedstvu z germanskimi ljudstvi.

Če bi vzel v roke zemljevid Nemčije, bi se lahko prepričali, da so bile besede, ki jih je na začetku tridesetih let prejšnjega stoletja izrekla nemška časnikarka in slikarka Thea Schreiber Gamelin, doma iz letovišča Kühlungsborn ob Baltskem morju, svojcem, ko so ji branili potovanje v staro Jugoslavijo na obisk k svetovni popotnici Almi Karlín, češ da tam živijo razbojniki, še kako upravičene, ko je izjavila: »Tam živijo vendar Slovani in vi vsi imate dobršen del slovanske krvi v žilah. Ste tudi vi razbojniki!« Sledila sta zadredna in molk.

Na starem naselitvenem ozemljiju, danes so to zvezne dežele Saška, Saška-Anhalt, Brandenburg in Meclenburg, so živelia poleg omenjenih še številna druga slovanska plemena,

Naselje Gornja Lužica sredi valovitih polj

katerih imena so se ohranila v srednjeveških spisih in katerih potomci so še globoko v srednji vek (na otoku Rügen v Baltskem morju je leta 1404 umrla zadnja ženska, ki je govorila slovanski jezik, med Polabskimi Slovani do 17. stoletja, v hanoverskem Wendlandu pa vse do prve polovice 18. stoletja), govorili slovenska narečja, nato pa so pod težo nasilja, prepovedi in asimilacije umolknila. O njihovem obstoju pa še pričajo številni toponimi in imena mest, v katerih jasno prepoznamo slovanski koren. Naj naštejem le najbolj pozvana. Že samo ime nemške prestolnice izhaja iz stare slovenske besede, mogoče iz berlo, ki jo še danes dobimo v čeških, poljskih in ukrajinskih slovarjih, pomeni pa kol, torej Berlin kot kraj obdan s palisadami, ali pa iz berl, ki pomeni močvirje. Še v 18. stoletju, le nekaj kilometrov izven Berlina, se je v nekaterih cerkvah pridigalo v slovanskem jeziku. Podobno se je dogajalo tudi v okolici Leipziga, ki so mu tamkajšnji Slovani pravili Lipsk, torej mesto lip. Tudi mestece Brandenburg, v bližini Potsdama, dolguje

svoj naziv slovanskemu Braniboru, to je borovemu gozdu, ki je nekoč branil ta kraj, nekdaj slovanski Rosstock ob Baltskem morju pomeni ustje reke (v slovenščini poznamo besedo raztok, to je razlitje) in še mesto Dresden, ki so ga Slovani imenovali Drjezdžany, črpa svoj naziv iz korenja drje, iz katerega je speljana beseda, ki pomeni drevo.

Na začetku 9. stoletja, leta 805, je frankovski kralj, Karel Veliki, v želji, da bi razširil svoje kraljestvo proti vzhodu, udaril tudi po slovanskih plemenih, ki so živelia ob Labi in je večino vsaj začasno pokoril. Novoustanovljeno slovansko marko je zavaroval z močno zavarovanovo mejo (limes sorbicu), ki je segala od Magdeburga na severu do Regensburga na jugu.

V burnih časih 9. in 10. stoletja, ko so frankovski oziroma nemški osvajalci iz zahoda vdirlali na slovansko zemljo, so stari Slovani na območju Lužice zgradili okoli 40 utrd. Ena izmed teh je Raduš, v bližini Spreewaldta, v Dolnji Lužici, ki je služila kot pribelašče, pa tudi kot skladишče pridelkov v času nevarnosti in

vojn. Pred leti so jo popolnoma rekonstruirali in jo je danes mogoče obiskati. Na območju Meklenburga so arheologi našli sledove kakih 200 podobnih staroslovenskih utrd in več kot 2000 med Labo in Vislo. Taka množica pa nam daje razumeti, zakaj so od 10. stoletja dalje Skandinavci imenovali slovanska ozemlja »dežela utrd«.

Celo 9. in 10. stoletje sta obežena s številnimi slovanskimi upori, ki so bili v krvi zatrtri. Ob zori novega tisočletja pa so bili že vsi Slovani, ki so živelii na lev strani Labe in na širšem ozemlju Lužice, onkraj te reke, ukrčeni in pokorni nemškim kraljem.

Med osvojene domačine je začela prodirati vera osvajalcev - krščanstvo, ki je z novim naukom skušala zbrisati stara božanstva in običaje, ter nov politično-gospodarski red - fevdalizem, ki je podjarmiljenim ljudstvom naložil težke dajatve.

Domače kneze je tedaj zamenjal nov vladajoči razred. Predstavljal so ga mejni grofje, vitezi in vazali, ki so prihajali izključno iz vrst nemških osvajalcev. Prava žarišča germanizacije so postali samostani in škofije. Duhovniki, ki so prav tako bili tuji, pa so bili često bolj vneti za potujčevanje kot za širjenje nove vere. Od 12. stoletja so se začeli priseljevati tudi nemški, zlasti flamski, turinški in saški kmetje. Ponekod so slovanske domačine pregnali ali celo pobili. Nato so začeli prihajati še nemški meščani. Nastajala so urbana središča in to večinoma v bližini starih slovenskih vasi, ki so postala nekakšna predmetstva nemških urbanih naselij. Po mnogih mestih so za Slovane dočili posebne ulice, kjer so lahko živeli.

Proti koncu 13. stoletja je prišlo do prve prepovedi slovanskega jezika na sodišču v mestu Anhalt. V stoletjih, ki so sledila, pa so se prepovedi še množile. Slovanom je bil od 15. stoletja dalje prepovedan dostop tudi v cehe, razen za nekatere obrti, ki so jih imeli za manjvredne in ponizevalne, kot sta bila na primer strojarstvo in lončarstvo. Če se je hotel Slovan izučiti kakšne druge obrti, pa se je moral potujčiti in s tem zatajiti svoje poreklo.

Biti Slovan je pomenilo biti zapostavljen, izobčen, sramovati se lastnega izvora in pripadnosti. Pričniki so bili tako veliki, da je večina

slovenskega življa na območju Meklenburga in Brandenburga v teku petih stoletij skoraj izginila in k temu je pripomogla tudi protestantska Cerkev. V luči tega »genocida« je Slovak Jan Kollar, panskavistični pesnik iz prve polovice 19. stoletja, označil Nemčijo za »pokopališče Slovanov«.

Lužica naš lubi raj

In vendar še danes obstajajo v Nemčiji kraji, kjer lahko slišiš slovensko govorico: to je Lužica, v nemščini Lausitz, območje med reko Sprjewjo (Spree) na severu, kakih 80 kilometrov južno od Berlina, reko Nyso in torej poljsko mejo na vzhodu, lužiškim hribovjem na jugu, ki meji na Češko in Labo na zahodu. To je prostor, ki so v 6. stoletju poselila številna staroslovenska plemena, med temi Lužici na severu (Dolnja Lužica), in Milčani na jugu (Gornja Lužica). Njihovi potomci, kakih 60 tisoč jih je, poznani z imenom Lužiški Srbi, še danes živijo na nekaterih predelih tega koščka slovanske zemlje, ki so jo tokom stoletij posebili nemški osvajalci.

Že v 7. stoletju so slovanska plemena, 20 jih je bilo, ki so živelia na prostoru med reko Salo na zahodu, Lužico in Šlezijo na vzhodu, so sebe imenovala Serbi - Srbi, kajti v najstarejšem ohranjenem poročilu, ki ga je zapisal frankovski duhovnik in kronist, Fredegar, v latinščini piše, da so se Serbi leta 631 pod vodstvom kneza Dervana povezali s kraljem Samom. Ta je načeloval slavni slovenski plemenski zvezi, ki je vse do leta 658 kljuboval Frankom in Obrom in kateri se je leta 626 pridružila tudi naša Karantanija. Iz besede Serbi oziroma Surbi se je razvil naziv Sorben, s katerim so Lužiški Srbi poznani med nemškim prebivalstvom.

V starih nemških virih se za Lužiške Srbe iz Dolnje Lužice kot tudi za vse zahodne Slovane, s katerimi so Nemci prišli v stik, uporabljajo ime Wenden, kar so srednjeveški kronisti prevzeli od antičnih zgodovinopiscev, kot je bil v 1. stoletju živeči rimskega zgodovinarja Plinij Starejši, ki je za plemena, ki niso bila germanškega izvora in so živelia ob Visli, uporabljal ime Venedi. S podobnim nazivom so Slovane ob Visli imenovali tudi Tacit, Ptolemej in Jordanes.

Značilna hiša v Gornji Lužici

Se nadaljuje

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Milej)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Prvi aplavz: Ivan Suppani & Rafael Baldassi - duo kitar
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 10.55, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bontà loro
15.00 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Peruggo)
16.15 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)
21.10 Nan.: Ho sposato uno sbirro 2
23.30 Dnevnik - kratke vesti
23.35 Aktualno: Porta a Porta (v. B. Vespa)
1.10 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

- 6.00** Dok.: Stella del Sud - Creta e Rodi
6.30 18.45 Talent show: Extra Factor
7.00 Risanke: Cartoon flakes
8.20 Film: Winnie the Pooh alla ricerca di Cristopher Robin (risanka, ZDA, '97, r. K. Geurs)
10.00 Aktualno: Cult book storie
10.15 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
10.30 13.00, 18.15, 20.30, 0.50 Dnevnik
10.45 13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje 33
11.00 Variete: I fatti vostri
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Talent show: X Factor
23.30 Šport: 90° Minuto Champions
1.10 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.10 Film: Marisa la cievetta (kom., It./Sp., '57, r. M. Bolognini, i. M. Al-lasio)
10.30 Aktualno: Cominciamo bene estate
11.10 Dnevnik in športne vesti
13.00 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: Il richiamo della foresta
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & Geo
19.00 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Ballarò (v. G. Floris)
23.15 Dok.: Correva l'anno
0.00 Nočni dnevnik
1.10 Aktualno: Rai educational - Gap

Rete 4

- 7.10** Nan.: Più forte ragazzi
8.10 Nan.: Starsky & Hutch
9.05 Nan.: Hunter
10.30 Nan.: Ultime dal cielo
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

- 12.00** Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.55 Film: Il pistolero (western, ZDA, '76, r. D. Siegel, i. J. Wayne)
17.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.25 Aktualno: Sipario
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Showtime (kom., ZDA, '02, r. T. Dey, i. R. DeNiro)
21.50 0.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.10 Film: La casa degli spiriti (dram., ZDA/Nem./Dan./Port., '93)

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panicucci)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Film: Lilly Schönmayer - Il destino di Charlotte (kom., Nem., '07, r. H. Kranz, i. P. Weck)
15.35 18.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.15 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 2.00 Variete: Velone (v. E. Iacchetti)
21.10 Talent show: Io canto (v. G. Scotti)
23.30 Variete: Chiambretti night - Solo per numeri uno

Italia 1

- 6.05** Nan.: La Tata
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Kyle XY
9.35 Nan.: Smallville - Gli inizi
11.25 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 20.05 Risanka: Simpsonovi
14.10 Nan.: My name is Earl
14.40 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
16.10 Risanka: Sailor moon
16.40 Film: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: La guerra dei mondi (fant., ZDA, '05, r. S. Spielberg, i. T. Cruise, D. Fanning)

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Variete: Letà non conta
10.05 Nan.: Daniel Boone
10.55 15.35 Dokumentarec o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.35 Variete: Mukko Pallino
13.05 Klasična glasba
14.05 Variete: ...Nel baule dei tempi
14.35 Sport: Super Sea

- 17.00** Risanke
19.00 Aktualno: In contatto... con la Trieste Trasporti
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Antiche ville
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Variete: Incontri ravvicinati
21.15 Film: Schimansky - Tracce di sangue (det., Nem., i. G. Gotz, A. Dobra)
22.55 Aktualno: Qui Tolmezzo
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Film: Once a Thief (akc., '91, r. J. Woo, i. L. Cheung, C. Yun-Fat, K. Chu)

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije

- 7.00** Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah) Piroso
10.55 20.30, 1.10 Aktualno: Otto e mezzo
11.20 Nan.: Hardcastle & McCormick
12.30 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.00 Film: Il fattore umano (voh., ZDA, '79, i. N. Williamson)
16.00 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
21.10 Nan.: Crossing Jordan
23.00 Nan.: Leverage
0.10 Dok.: Delitti

Slovenija 1

- 6.10** Kultura
6.20 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Lutk. nan.: Na potep po spominu (pon.)
10.45 Ris. nan.: Mladi znanstvenik Janko
11.00 Feliksova pisma
11.20 Dok. nan.: Zgodbe iz školjke (pon.)
11.40 Dok. nan.: Zgodbe iz divjine
12.10 Večerni gost: Alfred Herbert (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Ars 360 (pon.)
13.35 Osmi dan (pon.)
14.05 Duhovni utrip (pon.)
14.20 Obzorja duha
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Izganjalci vesoljev
16.10 Nan.: Sejalci besed (pon.)
16.25 Zlatko Zaladko: Čaj panoramske ceste
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 0.25 Dok. oddaja: Zbiralci
18.00 Ugriznimo znanost
18.20 Minute za jezik (pon.)
18.30 Žrebanje astra
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Piramida
21.00 Dok. odd.: Grenkoba nasmeha
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.05 Dok. odd.: Vrnitev mučenca
0.55 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 14.09.1992 (pon.)
1.25 Dnevnik (pon.)
2.00 Dnevnik Slovencev v Italiji

Slovenija 2

- 6.30** 9.00, 1.30 Zabavni infokanal
6.55 Napovedniki
7.00 Infokanal
8.00 Otoški infokanal
12.10 Dober dan, Koroška (pon.)
12.40 Na lepše (pon.)
13.05 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
22.00 0.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.30 Film: Alien vs. Predator (fant., ZDA/Kan./Nem./V.B., '04, r. P.W.S. Anderson)

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti

- 14.20** Euronews
14.30 Film: Skrivenosti kitajskega zmaja
15.55 Sredožemje
16.20 Srečanje v skupnosti Italijanov
17.05 Artevisione
17.35 Dok. oddaja: Paolo Conte
18.00 Evropski magazin
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.15 Primorska kronika
19.00 22.05, 23.40 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Sport
19.30 Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje
20.00 Potopisi
20.30 Srečanje z...
21.20 »Q« - Trendovska oddaja
22.20 28. Mednarodni pokal v plesih
23.10 Istra in...
23.55 Čezmejna TV - TDD

Tv Primorka

- 8.00** Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
16.20 Lokalne volitve 2010 (pon.)
18.00 Izzivi mladih
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, boročno poročilo, vremenska napoved, kultura in videostrani
20.30 Primorski teknik
21.30 Razgledovanja
23.30 Videostrani

RADIO**RADIO TRST A**

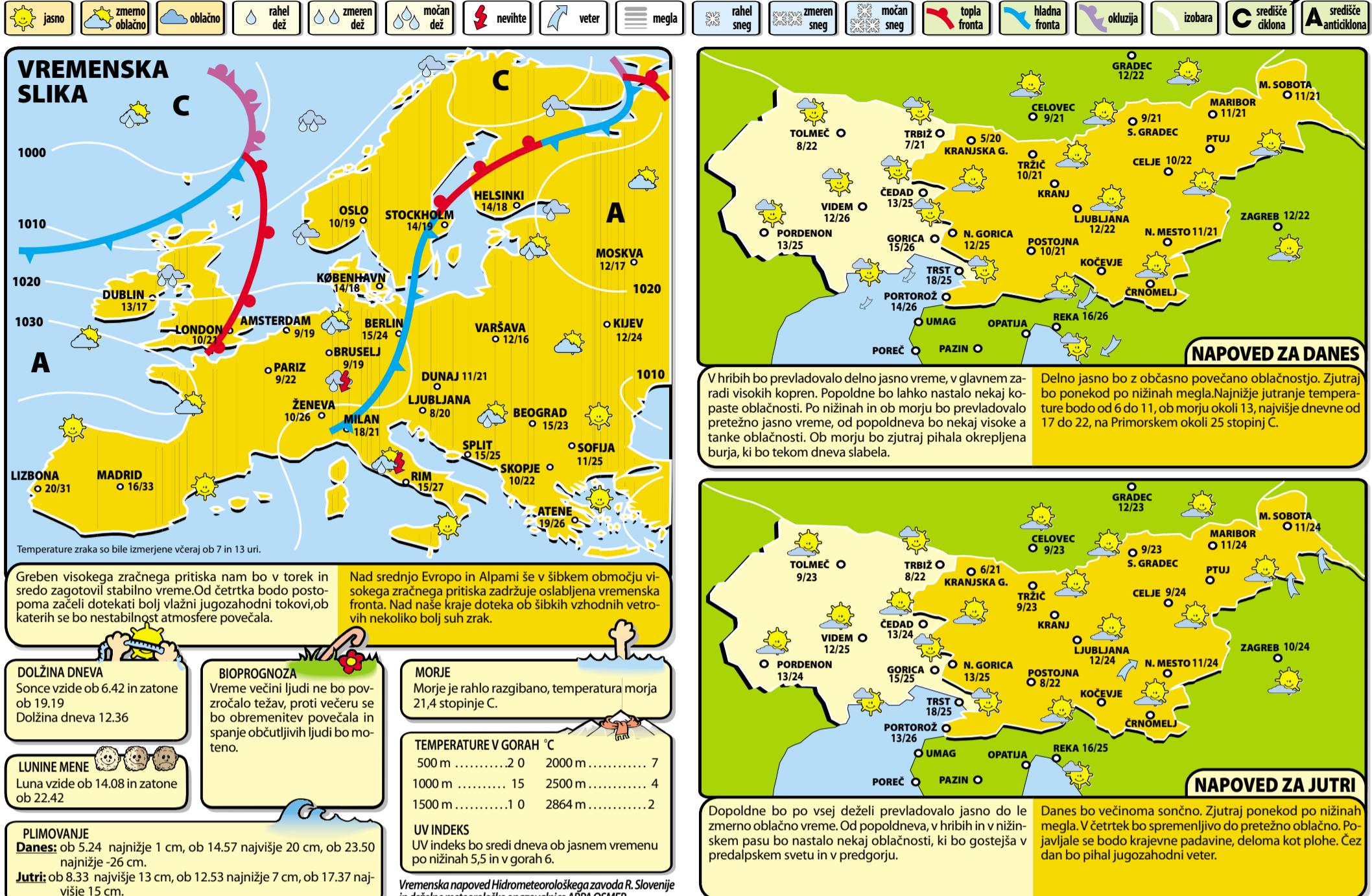
- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni Studio D: Oglajevanje od začetkov do danes; Življenje reke (piše Žarko Rošček); Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica: Odprta knjiga: Ivan Tavčar - Izza kongresa; 18.00 Jazz odtenki; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zakljukček oddaja.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjek; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Poletni Dopoljan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 12.30 Opoldnevnik in osmrtnice; 13.30-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 19.00 Dnevnik; 20.00 Poletni utrip kulture; 20.30 Indie ni Indija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Jazz in jaz.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00-8.00 Buon-giorno da RC; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi - estate; 8.05 Horoskop; 8.00 Osebnost dneva; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 8.45 Ballando con Secondo casadei; 9.00, 21.30 Proza; 9.35 Dogodki v poletju; 10.00 Ricordi go-loši; 10.33, 13.33 Glasbena lestvica; 11.00, 21.00 Odprt prostor - A casa di...; 11.00 Speciali mondiali di calcio; 12.15, 19.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Parole e musica; 14.00 Uomini e de; 14.40 New entry;

POGREBNO PODJETJE LIPA

Ob trenutku žalosti ... diskretnost, tradicija, vljudnost in kakovost.

Domač stik.
Pridemo tudi na dom.

OPĆINE - NARODNA UL. 32
tel. 040.211399 • fax 040.2155392
lipa_opicina@yahoo.it
ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233
TRŽIČ - UL. SAN POLO 83
tel. 0481.411723 • fax 0481.3487704
ZELENA ŠTEVILKA 800 860 020
sanpoloo@yahoo.it

ČILE - Od 22. avgusta so 700 metrov globoko pod zemljo

Ujeti rudarji bodo telovadili za kondicijo in pripravo na izhod

SANTIAGO DE CHILE - Rudarji, ujeti v rudniku v Čilu (foto ANSA), bodo po več tednih pod zemljo pod vodstvom osebnega trenerja začeli redno telovadbo, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Trener bo vadbo vodil preko televizijskih kamер.

Dnevna, več ur dolga telovadba, ki naj bi se začela v teh dneh, bo rudarjem omogočila ohranjati dobro telesno kondicijo, poleg tega pa jih bo tudi pripravila na izhod iz podzemja, je povedal čilski minister za zdravje Jaime Manalich.

Vseh 33 rudarjev je že od 5. avgusta, odkar so ujeti pod zemljo, večinoma v sedečem položaju. Zdaj pa so na točki, ko je verjetnost, da se pojavijo čustvene in duševne motnje, kot sta tesnoba in depresija, zelo velika. "Storili bomo, kar je v naši moči, da rudarjem dvignemo moral," je še dal Manalich.

Objava je prišla v javnost dan zatem, ko so čilske oblasti sporočile, da bodo rudarjem pod zemljo poslali cigarete, da bi izboljšali njihovo čustveno, če že ne fizično stanje.

Kajenje cigaret je postalо izvedljivo, ko so uredili prezračevanje. Skupina bo na dan dobila dva paketa ali 40 cigaret, ki si jih bodo razdelili med seboj.

Ujeti rudarji so od 22. avgusta, ko so 17 dni po nesreči v rudniku v puščavi Atacama ugotovili, da so živi, postali nacionalni heroji. Ujeti so okoli 700 metrov pod zemljo, z življenjskimi potrebsčinami pa jih oskrbujejo preko kovinske cevi.

Inženirji se medtem trudijo prevrati skozi tla in jih doseči, podvig pa naj bi trajal še najmanj dva do tri meseca. (STA)

AVSTRALIJA - Odziv na Jonesovo grožnjo

Zažigal strani iz Biblije in Korana

SYDNEY - Le nekaj dni zatem, ko so grožnje ameriškega pastorja, da bo na dvorišču svoje župnije zažigal Korane, povzročile bučne proteste in odsodbe s celega sveta, je neki avstralski odvetnik na spletni strani YouTube objavil posnetek, kako iz Korana in Biblije trga strani in jih zažiga.

V 12-minutnem filmčku na naslovom "Biblia ali Koran - kateri bolje gori?" Alex Stewart, član neke ateistične skupine, drži krščansko in muslimansko sveto knjigo, nato pa iz njiju začne trgati liste in jih zažigati. V posnetku med drugim prižge nekaj podobnega cigareti, zviti iz strani iz Biblije, se udobno namesti, globoko vdihne dim in reče: "Holy" (Svet).

Film, ki so ga s spletno strani YouTube že odstranili, je bil objavljen konec tedna, ravno na obletnico terorističnih napadov na ZDA 11. septembra in v času, ko je ameriški pastor Terry Jones grozil, da bo zažgal 200 izvodov Korana. S Tehnološke univerze v Queenslandu, kjer je Stewart zaposlen, so sporočili, da so ga že odpustili. "Univerza je seveda izjemno nezadovoljna in razočarana, da se je kaj takega zgodilo," je povedal namestnik rektorja Peter Coaldra.

Stewartov posnetek, v katerem Biblio in Koran opisuje kot "navadne knjige", je izjemno žaljiv za muslimane, je dejal šejk Mohamed Wahid, predsednik islamskega združenja v Avstraliji. "Takih dejanj, ki zgolj ustvarjajo razdor in neslog med Avstralci, res ne potrebujemo," je še dodal.

Stewart, član skupine "Ateisti iz Brisbana", se v svojem posnetku sklicuje tudi na napovedano sežiganje Koranov v ZDA.

Castro se popravlja: Kapitalizem je tisti, ki ne deluje

HAVANA - Legendarni kubanski revolucionarni voditelj Fidel Castro je konec tedna dejal, da je ameriški novinar Jeffrey Goldberg napačno interpretiral njegovo izjavo o kubanskem gospodarskem modelu. Castro naj bi v pogovoru z Goldbergom dejal, da kubanski model ne deluje, zdaj pa pravi, da je mislil ravno nasprotno - da je kapitalizem tisti, ki ne deluje.

Castro je v sredo objavljenem pogovoru v reviji The Atlantic spregovoril o kubanskem gospodarskem modelu in na vprašanje, ali se ga še splača izvajati v tujino, odgovoril: "Kubanski model ne deluje več niti za nas."

Z omenjeno izjavo je osupnil javnost, vendar si je nato očitno premislil in dejal, da je mislil ravno nasprotno. "Kot vedo vsi, menim, da kapitalistični sistem ne deluje več ne za ZDA ne za preostali del sveta, ki ga vodi iz krize v krizo. Ta je vedno hujša in se ponavlja," je konec tedna ob predstavitvi novega dela svojih spominov na univerzi v Havani dejal Castro.

"Kako bi lahko tak sistem deloval v socialistični državi, kot je Kubana?" se je vprašal. "Goldbergu sem to povedal brez grenkobe ali zaskrbljenosti. Zdaj se zabavam, ko vidim, kako je to interpretiral," je dejal 84-letni revolucionarni voditelj. (STA)